MAY 28 1956

JUN - 5 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S, Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, MAY 26, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

42./475. n-rs | SESTDIEN, 1956. GADA 26. MAIJĀ | 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — treškienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

Āzijā pastiprinās vispārēja komūnisma ekspansija

14. JŪNIJS - BALTIEŠU VIENĪBAS SIMBOLS

Kā Kanadā, tā citās brīvajās zemēs 14. jūnija deportāciju piemiņēšana baltiešiem ar katru gadu vairāk kļūst par simbolu, kas aicina iestāties par cilvēka tiesībām un savu tautu brīvību. Tanī pašā laikā tā igauņiem, lietuvjiem un latviešiem kļūst par vienības dienu, kas no pagātnes mācības veido nākotnes mērķi.

Igaunijas, Lietuvas un Latvijas vēsturē 14. jūnijs paliks vienmēr tas pats, kas tas bija 1940. gadā: komūnisma būtības izpausme.

Ikviens, kas komūnismu pazīst no personiskās pieredzes, zina, ka deportācijas idejai nav pretrunu ar komūnistu mācību par valsti un cilvēku. Pēdējais nav nekas, valsts ir viss. Šo būtību tādēļ nevar grozīt taktikas maiņas, ar kādām Pad. Savienība pēdējā laikā mēģina uzlabot savu stāvokli iepretim Rietumu kritikai. Tik ilgi, kamēr Masakava nav darbos atteikusies no kundzības Baltijas valstīs un no pasaules pakļaušanas idejas un nav reālizējusi vārda, ticības un personas brīvību, tik ilgi komūnisms ir un paliek komūnisms.

Baltijas tautu piederīgie 14. jūnijā grib to pārējai pasaulei atgādināt. Bet viņi grib teikt vēl vairāk: komūnisms, ja tas grib kā tāds pastāvēt, nevar no savas būtības atteikties, un tādēļ nevar atteikties arī no 14. jūnija vairāk vai mazāk pārlabotām metodēm.

Bet šis akts Baltijas valstīs ies Pad. Savienības vēsturei līdz kā tās neatņemama daļa, un kamēr vēsturi rakstīs dzīvi cilvēki, tas būs apzīmēts ar Pad. Savienības kaunu un negodu.

14. jūnijā mēs, baltieši, tomēr negribam notikušās deportācijas vienīgi pieminēt, jo atmiņām nav nākotnes vērtības. Pāri sāpēm iet uzdevums, kas ievelkas tālu nākotnē: mums jāgādā, lai tāds 14. jūnijs neatkārtotos arī citur, bet arī lai 14. jūnija netaisnības tiktu izlabotas.

Mēs jūtam, ka šinī uzdevumā nav vietas mīkstčaulībai, naīvai politiskai sadzīvošanai un neatbildīgu faktu neievērošanai. Ar dzelžainu konsekvenci komūnisms iet savu ceļu. Tajā tas neapstājas ne pie kādiem līdzekļiem, ieskaitot pat smaidus un žestus.

Tāpēc ar tādu pašu konsekvenci visiem komūnisma tagadējiem un nākotnes upuriem ir jācīnās par savu pastāvēšanu.

14. jūnijā Baltijas tautu grupas Kanadā tādēļ apvienojas kopējam atskatam un solījumam nākotnē.

Baltijas tautu federācija Kanadā aicina visus igauņus, lietuvjus un latviešus un viņu organizācijas kopējo ceļu iet arī šogad, rīkojot kopējus aktus visur, kur tas iespējams.

Lielākais no tiem notiks Toronto 10. jūnijā, pl. 4 pp. Maseja zālē, kur būt klāt piederētos visiem, kas novēl brīvību Baltijas valstīm.

V. Upeslācis,
Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis.

DV CV SĒDEŅ DALĪBNIEKI 9.-10. MAIJĀ LONDONĀ

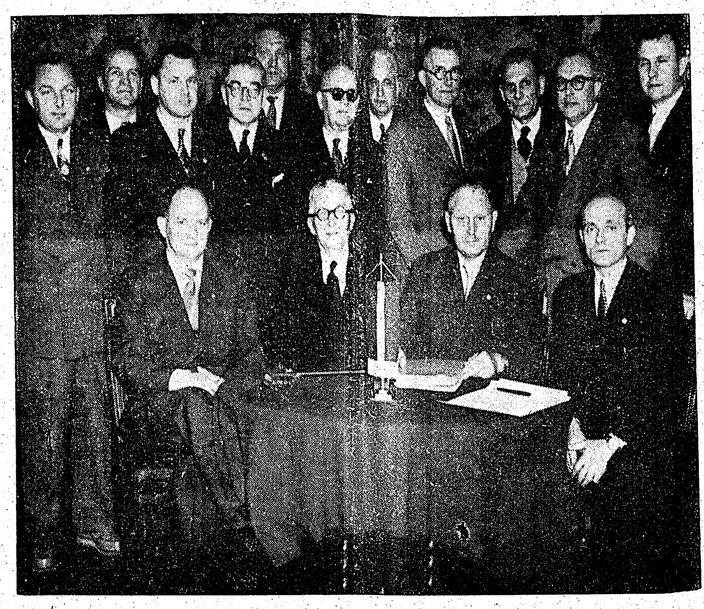

Sēž no kr.: A. Alksnītis, sūtnis K. Zariņš, pkv. V. Janums, V. Mukts. Stāv: A. Mežals, A. Mauriņš, A. Bērziņš, K. Strazdiņš, Ž. Jansons, A. Kroders, A. Oše, K. Gulbis, F. Kursietis, V. Hāzners un I. Reitmanis

NO VORKUTAS ATBRĪVOTIE BALTIEŠI LŪDZ ASV VĪZAS

ASV Valsts departaments pārsteigts par padomju valdības soli

ASV valsts departamenta pārstāvji Vašingtonā paziņojuši, ka viņiem nodotas vairākas vēstules, ko saviem piederīgajiem rakstījuši baltieši un poļi, kas ilgu laiku pavadījuši padomju vergu nometnēs, bet tagad atbrīvoti. Viņi raksta, ka tiem esot iespēja izceļot, ja vien ASV piešķirtu ieceļošanas vīzas. Valsts departaments tālāk paskaidro, ka Padomju Savienība un tās sateliti jau devuši atļaujas iecelot vairākām personām, kas saņēmušas ASV vīzas, lai pievienotos savai ģimenei. Tie ir vairumā veci cilvēki vai arī sievas un bērni, kas dodas pie saviem vīriem un vecākiem.

Šāds padomju valdības solis valsts departamentam ir pārsteigums, jo Michailova laudis tanī pašā laikā dara iespējamo, lai aizvilinātu bēgļus atpakaļ uz dzimteni.

Vēstules, kas saņemtas ASV, rakstījuši cilvēki, kuri bijuši ieslodzīti Vorkutā. Vēstulēm ir Tomskas vai Novosibirskas pasta zīmogs. Bij. ieslodzītie nometināti uz dzīvi minētajos apgabalos. Šādas vēstules saņēmušas baltiešu un poļu ģimenes.

Tālāk paskaidrojumā teikts, ka padomju valdība deportējusi pusotra miljona poļu pēc tam, kad sarkanarmija 1939. gadā okupējusi Austrumpoliju. 300.000 poļu atbrīvoti 1942. gadā, kad organizēja poļu armiju vidējos austrumos. Pēc kara vēl atbrīvoti 500.000 poļu. Pārējie poļi ir vai nu miruši, vai arī līdz pēdējam laikam turēti vergu nometnēs. Simtiem tūkstoši iedzīvotāju deportēti no Baltijas valstīm, kad Padomju Savienība tās okupēja.

Amerikāņu ceļojumu aģentūra Cosmos organizē ASV poļu ekskursiju uz Poliju. Valsts departaments jau saņēmis no 17 personām lūgumus izsniegt tām ārzemju pases. Lūdzēji vēlas piedalīties šinī ekskursijā, kas paredzēta jūnijā.

FRANČU OFENSĪVA ALŽĪRIJĀ

Alžīriešu insurgenti spīdzina un nogalina 17 franču rezervistus, kas tikai pirms pāris nedēļām ieradušies Ziemeļafrikā franču armijas papildināšanai.

Alžīrā. — Palestro apkārtnē, austrumos no Alžīras, sācies tanku un aviācijas atbalstīts franču kājnieku uzbrukums pret nacionālistu nemiernieku pozicijām. Uzbrukums notiek, lai atriebtu 17 jaunu franču rezervistu nogalināšanu. Ciems, kurā augšminētie 17 karavīri krita nemiernieku rokās, it kā ar ciema iedzīvotāju atbalstu, nolīdzināts līdz ar zemi. Tai pašā ciemā 4 franču karavīri pazuduši bez vēsts, domā, ka tie varētu būt nonākuši nemiernieku gūstā.

Palestro ofensīvas laikā, kas tagad ilgst jau vairākas dienas, nogalināti pāri par 100 nemiernieku. Kamēr cīņas Alžīrijā rit pilnā spēkā, par vietējā rakstura starpgadījumiem ziņo arī no Marokas. Franču militāro vadību visvairāk uztrauc kādas 7 vīru patruļas pazušana bez vēsts kalnainā apvidū, Alžīrijas robežas tuvumā. Pastāv aizdomas, ka minētā patruļa varētu būt kritusi par upuri alžīriešu nacionālistu partizāniem.

Vai karaliene Elizabete brauks uz Maskavu?

Londonā. — Pēc draudzīgu notu apmaiņas Anglijas karalienes Elizabetes II un Padomijas prezidenta Vorošilova starpā Londonā sākušas klīst baumas, ka karaliene varētu tikt aicināta apmeklēt Padomju Savienību. Šai sakarā labi informētas aprindas paskaidro, ka par karalienes braucienu uz Padomju Savienību varētu sākt domāt tikai pēc tam, kad pēdējā būs konkrēti pierādījusi, ka vēlas izbeigt auksto karu.

Aicinājumu apmeklēt Padomju Savienību karaliene pieņemtu vienīgi tad, ja to ieteiktu Anglijas valdība. Nav domājams, ka pašreizējos apstākļos tas tiktu darīts.

ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

Kā ziņo Ontario Veselības ministrs, Ontario province saņēmusi tikai ceturto daļu Salka pošu 625.000 - pieprasīto 2.750.000 vietā. Tādēļ ģimnazisti Salka poti saņems tikai nākošajā gadā. Nākošais pošu sūtījums gaidāms uz 1. jūniju.

Nākošajā vasarā paredzēts iesaukt 400 policijas papildspēku darbinieku civilās aizsardzības apmācībām. Tos ietērps pilnās policijas uniformās, tikai bez pistolēm, un katrs šāds tērps pilsētai izmaksās 130 dol. Apmācības sāksies septembra vidū un ilgs 24 nedēļas.

Temperatūra Toronto 24. maija naktī, sasniedzot 30°F. priekšpilsētā un 32°F pilsētas centrā, bija zemākā, kāda piedzīvota šai dienā pēdējos 116 gados. 1891. g. 24. maijā temperātūra bijusi 33 grādi.

Sērs Ernests Makmillēns, līdzšinējais Toronto simfoniskā orķestra diriģents, uzņemts par mūža goda biedru Kanadas ērģelnieku kolledžā.

Sekspīra festivāla laikā Stratfordā šogad paredzēts viens sarīkojums vairāk — filmu festivāls, no 23. jūlija līdz 16. augustam, kurā dalību pietelkušas jau vairākas Eiropas, ASV un Kanadas filmu sabiedrības.

KĀPĒC ATCĒLA KUZŅECOVU?

No nepārbaudāmiem avotiem kļuvis zināms, ka Staļina mīļuļa un PSRS kara flotes komandiera Kuzņecova atcelšanai no svarīgā amata par iemeslu bijusi neizvejota mīna Pillavas ostā. Marta beigās šinī ostā uz mīnas uzbraucis 7.300 tonnu kreiseris „Novosibirsk" un ar lielāko daļu komandas nogrimis Baltijas jūras viļņos. Kreiseŗa nogrimšanas un sevišķi jūrnieku noslīkšanas lietā kara tiesas priekšā bijis jāstājas kreiseŗa komandierim, jo viņš kavējies dot komandu, lai apkalpe atstātu grimstošo kuģi. Kuzņecovs kara tiesā „Novosibirsk" komandieri aizstāvējis, jo, lūk, viņš vadījies ar Staļina priekšrakstiem — izturēt līdz pēdējai minūtei. Aizstāvēdams Staļina metodes, Kuzņecovs nonācis opozicijā „jaunajam kursam" un viņam pašam „piesieta lieta" par neizzvejotajām mīnām, ar kurām it kā gribēts nogalinās Bulgāņinu un Chruščevu, kuri ar kreiseri no Kēnigsbergas priekšostas Pillavas, kā zināms, devās uz Angliju. Jaunais PSRS kara flotes komandieris Gorškovs, stājoties amatā, konstatējis, ka viņa priekštecis licis būvēt nekam nederīgus kara kuģus. Pēc dažām ziņām visas iesāktās kara kuģu un zemūdeņu būves pagaidām apturētas. Žēlastību atraduši tikai divi būvē esoši kreiseŗi, kuŗu apbruņojumā paredzēti raķešu ieroči. Lietpratēji domā, ka nākotnē PSRS tādēļ būvēs tikai tādas kara flotes vienības, kuŗu apbruņojumā būs raķešu ieroči.

V. A.

MENDESS-FRĀNSS IZSTĀJIES NO VALDĪBAS

Viņš nevar samierināties ar valdības pašreizējo politiku Afrikā

Nespēdams samierināties ar ministru prezidenta Mollē Alžīrijas politiku, ministru prezidenta vietnieks un ministrs bez portfeļa Mendess-Frānss atkāpjas no amata.

Parīzē. — Agrākais radikāļu partijas ministru prezidents Mendess-Frānss nedēļas vidū iesniedza ministru prezidentam Mollē savu atkāpšanās rakstu, paskaidrodams, ka viņš nevar samierināties ar valdības pašreizējo politiku Alžīrijā.

Mendesa-Frānsa aiziešana Francijas politikā nekādas neparedzētas pārmaiņas nav radījusi. Valdības aprindās domā, ka Mendesam — Frānsam noejot no ceļa, ministru prezidentam Mollē būs vieglāk turpināt pašreizējo Francijas politiku Alžīrijā. Mendess-Frānss ir ieskatos, ka Alžīrijā militārā nomierināšanās būtu izdarāma vienlaicīgi ar sociālām reformām. Ministru prezidents Mollē savukārt domā, ka par sociālām reformām varēs sākt runāt tikai pēc Alžīrijas nemiernieku sakaušanas.

Ministru prezidenta Mollē valdības laikā Alžīrija vienmēr ir bijusi galvenais, bet ne vienīgais Mendesa-Frānsa kritikas objekts. Mendesa-Frānss atzina par nepareizu arī Francijas saimniecisko politiku, kuŗai pēc viņa domām ir tendence uz inflāciju.

Mendesa-Frānsa atkāpšanās nenozīmē, ka no valdības aizies arī citi radikāļu partijas ministri, kas visi atbalsta ministru prezidenta Mollē Ziemeļafrikas politiku — vispirms nemiernieku sakaušanu un sociālas reformas tikai pēc tam.

KIPRAS TERRORISTI LONDONĀ

Sazvērnieki gribot nogalināt karalienes vīru

ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTAM ĪDENAM UN ĀRLIETU MINISTRAM LLOIDAM DIVKĀRŠO MIESAS SARDZI, BAIDOTIES NO KIPRAS TERRORISTU UZBRUKUMIEM

Londonā. — Pēdējās dienās Londonā klīst ziņas, ka Anglijā vairākiem Kipras nacionālistu fanātiķiem būtu izdevies nemanot ieslīdēt Anglijā, ar uzdevumu nogalināt Anglijas ministru prezidentu Īdenu un ārlietu ministru Lloidu. Angļu Skotlendjards katrā ziņā rēķinās ar šādu ziņu patiesību; sakarā ar to min. prez. un ārlietu ministra miesas sargu skaits tagad divkāršots.

Ņujorkas Daily News ziņo par kādas citas sazvērestības gatavošanu — arī Anglijā un sakarā ar notikumiem Kipras salā. DN ziņa stāstīt, ka no Kipras Anglijā izdevies iekļūt diviem sazvērniekiem, kas nolēmuši nogalināt Edinburgas hercogu. Karalienes Elizabetes II vīrs, agrākais Grieķijas princis Filips, Kipras grieķu nacionālistu acīs tiekot ieskatīts par nodevēju.

ANGĻU IMPERIJAS STĀVOKLIS ARVIEN PASLIKTINĀS

ĀRPOLITISKĀS NEVEIKSMES MAZINA PREMJĒRA ĪDENA POPULĀRITĀTI

SINGAPURĀ

Nav nekāda sagadīšanās, ka tieši tagad Singapūra ir izšķīrusies, ka pienācis laiks panākt pilnīgu neatkarību no pastāvošās angļu virskundzības. Notikumi Singapūrā ir cieši saistīti ar notikumiem pārējā Āzijā, kur pēdējā laikā manāma vispārēja komūnisma ekspansija, galvenokārt uz tā saukto neitrālo valstu rēķina. Jo spēcīgāki kļūst komūnisti neitrālās Āzijas valstīs, jo drošāki kļūst komūnisti angļu Singapūrā. Pakavējoties pie dažām neitrālām Āzijas valstīm, mēs redzam, ka neseno vēlēšanu laikā Burmā komūnisti salasīja pārsteidzoši daudz atbalstītāju. Neitrālā Indonēzijā, kuŗā pastāv ap 200 dažādu politisku partiju, nesenās vēlēšanās komūnisti ieguva 6 milj. balsu no 37 milj. nodotām balsīm. Nekur citur brīvajā pasaulē komūnistiem nav skaitliski vairāk piekritēju kā Indonēzijā. Ceilonā, kas arī vārda pēc ir neitrāla, nesenās vēlēšanās ar komūnistu balsu palīdzību ministru prezidenta amatā nāca vīrs, kas ir nolēmis izsviest angļus no viņu aviācijas un flotes bazēm. Kā redzams, notikumi neitrālās valstīs dīvainā kārtā strādā vienmēr komūnistu labā. Angļiem ārkārtīgi negribas atzīt vienkāršo patiesību, ka viņus vietējie pazīst, bet komūnistus vēl nepazīst. No viena ļaunuma bēgot viss pārējais izskatās daudz pievilcīgāks, nekā tas patiesībā ir...

Singapūras ieraušana Maskavas-Pekingas bezdibenī ne tikai Anglijai, bet arī Sav. Valstīm būtu ļoti nepatīkams trieciens: Singapūra no stratēģiskā viedokļa ir ārkārtīgi svarīga sabiedroto baze. To īstenībā var uzskatīt par vienīgo lielo aviācijas un kara flotes bazi visā Dienvidaustrumāzijā. Singapūra ir vienīgā izdevīgā osta sauszemes spēku izlādēšanai šai pasaules daļā. Ceilonai neitrālizējoties, Singapūra paliek vienīgā lielā angļu baze starp Austrāliju un Vidējiem Austrumiem.

Singapūru pazaudējot, angļu karaspēks Malajā paliktu bez atbalsta, un vispār Anglija savu militāro lomu Āzijā būtu izspēlējusi. Dienvidaustrumāzijas aizsardzība tādā gadījumā pilnīgi nonāktu Sav. Valstu rokās, no pēdējās bazēm Filipīnu salās.

Zaudējot kā Ceilonu, tā Singapūru, kas ir ļoti iespējams, angļiem neatliktu nekas cits, kā uzsākt jaunu ostu un lidlauku taisīšanu tiem piederošās Indijas okeana salās. Varbūt pat Austrālijas rietumu piekrastē. Šī pēdējā iespēja, starp citu, pašreiz tiek ļoti nopietni pētīta.

⁂

Angļu ārpolitiskām nelaimēm ir arī vēl kāda cita puse. No katras jaunas neveiksmes arvien vairāk cieš jau tā ne visai ievērojamā ministru prezidenta Īdena popularitāte. Savācot datus par angļu tautas caurmēra politisko domāšanu, statistiķiem ar pārsteigumu nācies konstatēt, ka pašreiz tikai 41% angļu domā, ka viņu ministru prezidents izpilda savu amatu apmierinoši. Pagājušā gada jūlijā apmierinātō skaits sasniedza 68%.

KAĪRO

Tālāk no Rietumiem, tuvāk Austrumiem pašreiz ved Ēģiptes politiskais ceļš. Ēģiptē neviens nav pārsteigts uzzinot, ka ministru prezidents Nasers atzīst komūnistu valdību Pekingā. Agrāk vai vēlāk tas tik un tā būtu noticis. Šai gadījumā tas notika agrāk. Komūnistu Ķīnas atzīšana ir tipiska parādība neitrālajās Āzijas valstīs, un Nasera gadījumā liekas, ka viņš pie šāda lēmuma būtu nonācis ar Indijas ministru prezidenta Nēru palīdzību. Sava daļa atbildības piekrīt gan arī pašiem Ķīnas komūnistiem, kas, cik zināms, brīdinājuši Ēģiptes ministru prezidentu, ka tālākos Ēģiptes kokvilnas sūtījumos Pekinga būs ieinteresēta tikai tad, ja Kaīro pasteigsies atzīt komūnistu valdību. Nākamais Ēģiptes ministru prezidenta Nasera solis jau var izrādīties daudz grūtāks. Nav ne mazāko šaubu, ka viņš centīsies pārliecināt arī pārējās arabu nācijas, ka komūnisti un nevis nacionālisti uzskatāmi par īstiem Ķīnas valdniekiem. Pārējās arabu valstis vēl joprojām uzskata Čangkaišeku par legālo Ķīnas valdības galvu. Arabiem ar komūnistu Ķīnu pārskološanās var izrādīties tikpat grūta, kā komūnistiem pārejot no Staļina uz pretstaļina laikmetu. Ēģiptes ministru prezidentam komūnistu Ķīnas atzīšana no politiskā viedokļa nebūtu bijusi vajadzīga, bet saimnieciski tā ir absolūti nepieciešama, jo Ķīna ir trešā lielākā Ēģiptes kokvilnas noņēmēja pasaulē. Ķīnas tirgus zaudēšana Ēģiptes saimniecībā iecirstu ārkārtīgi dziļu robu.

KIPRĀ

Nav ne mazāko pazīmju, ka Kipras sala gatavotos padoties angļu militārai varai. Gluži otrādi, trimdā izsūtītais archibīskaps Makarios un Kipras grieķu nacionālisti ir nolēmuši cīnīties. No militārā viedokļa raugoties, pārspēks neapšaubāmi ir angļu pusē, bet arī tad Kipras noturēšana var izmaksāt ļoti dārgi. Vidējie Austrumi, kas kādreiz paklausīgi sekoja Anglijas pavadā, tagad iet paši savu ceļu, kas bieži vien ir tieši pretējs Anglijas politiskām un militārām interesēm. Par pilnīgu neatkarību sapņo Malaja Singapūras kaimiņos. Pašreiz malajiešiem gan vēl ir nepieciešama angļu palīdzība komūnistu apkarošanai, bet, ja kādu jauku dienu komūnisti tiek sakauti, angļus neviens neaicinās ilgāk uzkavēties.

Tuvākā nākotnē Anglija no savām aizjūras bazēm vēl nav nodomājusi atteikties. To varēja skaidri noprast no kādas ārlietu ministra Lloida runas, kuŗā pēdējais uzsvēra, Ka Anglija nesviedīs pro jām savas aizjūras territorijas, kas ir absolūti nepieciešamas Anglijas stratēģisko interešu aizstāvēšanai. Ārlietu ministrs sauca vārdā Kipras salu, Singapūru un Ādenu.

NĒRU SĀCIS RUNĀT

Vispirms būtu jāpanāk pamiers

„PAMIERS ZIEMEĻAFRIKĀ IR PIRMAIS SOLIS FRANČU UN ALŽĪRIEŠU NESASKAŅU LIKVIDĒŠANAI," SAKA INDIJAS MINISTRU PREZIDENTS NĒRU.

Jaundelhi. — Atbalstīdams alžīriešu nacionālistu neatkarības tieksmes, Indijas ministru prezidents Nēru kādā parlamenta runā uzsvēra, ka pirmais solis franču un alžīriešu nesaskaņu likvidēšanai būtu apbruņota pamiera panākšana. Savā runā Indijas ministru prezidents bija izvēlējies zelta vidus ceļu, gan aizstāvot nacionālistu prasības, bet nenosodot frančus.

Rietumu diplomātiskie novērotāji domā, ka Indijas ministru prezidents būtu izšķīries iejaukties Ziemeļafrikas nesaskaņās, lai mēģinātu panākt franču un alžīriešu nacionālistu nesaskaņu izbeigšanu. Par zīmīgu atzīst faktu, ka Nēru Ziemeļafrikas pamiera domu sāka risināt Indijas parlamenta debašu laikā. Arī 1954. gadā, kad Nēru sāka cīnīties par pamieru Indoķīnā, kampaņa sākās Indijas parlamentā, un, kā pašam Nēru tam gribētos ticēt, noveda līdz Ženēvas konferencei, kur parakstīja Indoķīnas pamiera līgumu, sadalot Vietnamu.

Savā runā ministru prezidents Nēru izteica cerību, ka franči Alžīrijas jautājumu centīsies atrisināt tikpat pārdomāti, kā atrisināja līdzīgas nesaskaņas Tunisijā un Marokā.

Anglija gatavojas ūdeņražbumbu mēģinājumam

Londonā. — Anglijas valdība ziņo, ka nākamo 18 mēnešu laikā angļi izmēģinās savu pirmo ūdeņražbumbu. Angļu kara flote jau ir uzsākusi visus nepieciešamos priekšdarbus Ūdeņražbumbas izmēģināšanas ekspedīcijas galvenā baze atradīsies Ziemsvētku salā, 1300 jūdžu no Honolulu, pusceļā pāri Klusajam okeanam starp Dienvidameriku un Indonēziju.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Bonnas politisko partiju krize

Rietumvācijas liberāļu partijas vadītājs Tomass Dēlers savas partijas kongresā Vircburgā atkārtoti pieteica ciņu kancleram Ādenaueram. Viņš atkārtoja jau vairākkārt teikto apgalvojumu, ka kristīgie demokrati ar Konradu Ādenaueru priekšgalā bijuši un ir tie, kas vainīgi pie vācu tautas lielākās nelaimes — ka Vācija arvien vēl nav apvienota. Vācijas apvienošanas pamatnoteikums pēc Dēlera domām ir tas, ka Bundesrepublikai jāuzņem tieši sakari ar Pad. Savienību un „vācu demokratisko republiku."

Tie ir saukļi, kas vācu cilvēkam rada simpatijas pret liberāļiem; tie ir saukļi, kas vācu cilvēkos pulsējuši jau gadu simtus. Tas ir tas pats nacionālisms, tikai citādi izteikts, ko vācu cilvēki sevī audzinājuši un kopuši jau paaudžu paaudzēm. Ar šiem saukļiem liberāļi cer nostiprināt savas pozicijas 1957. gada parlamenta vēlēšanās. Jo kas gan vāciešiem šodien var būt tuvāks un nozīmīgāks par savas valsts apvienošanu vienā spēcīgā un varenā Vācijā!?

Ja nepiemirstam nesen Londonā teiktos vārdus, kuŗus nav teicis neviens cits, kā pašreizējais Bundesrepublikas ārlietu min. Brentāno, ka Vācijas seno apgabalu, kas tagad ir aiz Oderas un Neises līnijas krievu un poļu pārvaldē un valsts territorijā, atgūšana ir problēmatiska, tad būtu lieki brīnīties par to, ka liberāļi, kā saka, „ieiet tautā". Brentāno gan vēlāk savus izteicienus koriģēja, taču iespaids par kristīgo demokratu politiku attiecībā uz Vācijas apvienošanu vāciešos atstājis „skābu" iespaidu. Skatoties no latviešu viedokļa, nezin, vai arī mēs varētu solidarizēties ar tādu savu ārlietu ministru, kas būtu ar mieru no Latvijas territorijas „atgriezt," teiksim, Latgali, un atļaut to pārvaldīt krieviem...

Savus argumentus Dēlers Vircburgā prata aizstāvēt. Arī turpmāk viņš vadīs Rietumvācijas liberāļus. Arī turpmāk rietumvācu sanāksmēs, presē un radio raidījumos atskanēs temperamentīgā liberāļa skaļā aicināšana par norobežošanos no Ādenauera un viņa partijas, kristīgo demokratu ieteiktās politikas. Cik šādiem aicinājumiem būs panākumu, to rādīs nākamā gada parlamenta vēlēšanas. Tuvākā pagātnē notikušajās pašvaldību vēlēšanās liberāļi, lai arī pašlaik ir sašķelta partija, parādījuši savu līdzšinējo stabilitāti.

Un tieši tas, ka liberāļi ar kildām partijas iekšējā dzīvē nav no savas stabilitātes — vismaz pagaidām neko zaudējuši, radījis sava veida uztraukumu kristīgo demokratu nometnē. Jo spilgti to varēja izjust nesen notikušajā šīs partijas kongresā Stutgartē. Gan tanī izskanēja asi pārmetumi Dēleram un liberāļiem, bet no otras puses it jūtami varēja noprast, ka arī liela daļa kristīgo demokratu nav mierā ar līdzšinējo politiku.

Savu lielāko nelaimi kristīgie demokrati saskata apstāklī, ka vēl līdz šim nav atrasts kaut cik piemērots vietnieks sirmajam kanclerам. Partijas „jaunatnes" spārns prasa, lai partijas izveidošanā un politiskās dzīves stabilizēšanā vārdu dod arī gados jaunākiem politiķiem. Štutgartes kongress pierādīja, ka Ādenaueram šāda prasība diezkā nepatīk. Radās asas domu pārmaiņas. Rezultāts bija kanclerам „satriecošs". Viņu gan vienbalsīgi ievēlēja par partijas priekšsēdi, arī turpmākiem gadiem, bet blakus izraudzīja arī 4 vietniekus, līdzšinējo divu vietā. Tā bija pirmā reize, kad kanclera ieskatus partijas vairākums noraidīja. Tā bija pirmā reize, kad kanclers savus ieskatus „nedabūja cauri." Varbūt tam nav liela nozīme, taču šāds atgadījums rādīja, ka arī kristīgo demokratu rindās radies jauns vējš. Varbūt sava veida krize. Gluži kā pie liberāļiem, arī kristīgajiem demokratiem plūss un mīnuss parādīsies 1957. gada rudenī.

Sociāldemokratiem Bundesrepublikā līdz šim nav bijis jācīnās ne ar partijas „iekšējās disciplīnas trūkumu," nedz ar „kroņprinča" meklēšanu. Izmantojot citu partiju krizes, sociālisti pratuši savus spēkus koncentrēt. Palīgā, protams, nācis arī tas, ka šie laudis visu laiku bijuši opozicijā. Un — kritizēt taču arvien ir vieglāk nekā ko veikt...

Šādi vai citādi, sociāldemokrati cer, ka viņi nākamgad būs Bundesrepublikā valdnieki. Un, šādi vai citādi, nenoliedzams tomēr ir fakts, ka vismaz pagaidām sociālistiem ir bagātākas rezerves. Lielākā daļa viņu politiķu ir gados jauni.

Sociāldemokrati gaida, kad izdevīgi varēs izmantot arī tos vārdus, ko vēl nesen Štutgartē teica kanclers Ādenauers: „Es ticu, ka reiz mūsu un sociāldemokratu starpā radīsies kopīga ārpolitika." — Vai tas tā kādreiz notiks, ir atkarīgi ne tikai no sociāldemokratiem, bet arī no kristīgajiem demokratiem. Rietumvācijas un pāri tam Eiropas politiskā stabilitātē tam būtu liela nozīme. Vēl lielāka nozīme tam būtu no drošības veidokļa.

Rietumvācijā, maija vidū.

Mks

MĀC. A. LŪSIS 19. MAIJĀ SV. JĀŅA BAZNĪCĀ SALAULĀJIS:

Mirdzu Kalniņu un Edvīnu Zemīti — Gundegu Jēgeri un Arvīdu Strazdiņu — Melaniju Ezernieci un Induli Preisu — Natāliju Ievnieci un Guntī Tanni

Foto A. Jānītis

Protesta demonstrācija, sapulce un koncerts Hamiltonā

14. jūnijā aizvesto piemiņas sarīkojums ar protesta demonstrāciju, sapulci un sekojošo koncertu Hamiltonā notiks svētdien, 10. jūnijā, un nevis 17. jūnijā, kā tas agrāk bija paredzēts. Demonstrācijas gājiens sāksies pl. 1 pp. no lietuviešu baznīcas Dundur St. N. un tas virzīsies pa Dundur Street, King St. uz pilsētas centru, kur pie Kritušo karavīru piemineklja apm. pl. 2.00 notiks īss aizlūgums. Pēc tam runās Hamiltonas pilsētas galva L. Džeksons un noliks vainagu.

Pilsētas galvas runai sekos īsas igauņu, latviešu un lietuviešu pārstāvju uzrunas un vainagu nolikšana. Gājienā katra tautība piedalīsies ar saviem nacionālajiem karogiem un pretkomūnistiskajiem plakātiem. Tautietēm vēlams ierasties tautas tērpos. Mūsu protesta demonstrācijā apsolījuši piedalīties arī pārējo tautību pārstāvji, kuŗu zemes atrodas aiz dzelzs aizkara, kā poļi čechi, ukraiņi un citi. Gājienu pavadīs policijas eskorts, tā priekšgalā soļos Hamiltonas militārais pūtēju orķestris.

Pēc ceremonijas pie Kritušo karavīru piemineklja apm. plkst. 2.45 notiks sanāksme ar sekojošu koncertu Royal Connaught viesnīcas Kristallu zālē. Īsas uzrunas teiks Immigrācijas departamenta Hamiltonā sakaru virsnieks J. Šārps un tautību pārstāvji.

Sekos baltiešu koncerts, kur no latviešiem piedalīsies ar solo dziesmām Alma Skudra-Kārkliņa un HLB koris diriģenta Jāņa Cīruļa vadībā. Uz sapulci un koncertu aicināti visi Hamiltonas kanadiešu redzamākie sabiedriskie darbinieki un amata personas.

Mēģināsim iekārtoties tā, lai mēs visi piedalītos gājienā. Nestāvēsim ielas malā uz trotuāra un nebrīnīsimies paši par sevi, bet iesim līdz! Šo brīnīšanās un skatīšanās prieku atstāsim mūsu mājas tēviem — kanadiešiem, jo šī ir vienīgā reize gadā, kad mēs atklāti demonstrējam pret tiem noziegumiem, kādus komūnistu vara pastrādājusi pret mūsu valsti un piederīgajiem.

Anglijā Londonā pret Chruščevu — Bulgāņinu demonstrācijā piedalījušies 50.000 cilvēku, kas nepārprotami angļus pārliecinājuši, cik lielu ļaunumu komūnisti mums nodarījuši. Sekosim viņu priekšzīmei, un 10. jūnijā būsim visi uz ielām demonstrācijas gājienā.

LATVIJAS EV.-LUT. BAZNĪCAS ARCHIBĪSKAPA SVEICIENI

PRĀVESTAM A. SKRODELIM

„Mīļo prāvest! Tev piepildās 35 amata gadi. Darba panākumu un nepatiksmu pilni ir bijuši mums visiem šie gadi un arī liktenīgi mūsu tautai. Jo ilgāki dzīvojam, jo labāki saredzam, ka visus mūsu likteņus vada pats Dievs. Dievs ir svētījis Tavu darbu mūsu baznīcas labā. Lai Viņš to svētī arī turpmākos gados. Lai Dievs palīdz mums visiem strādāt ar sauru sirdsapziņu, t. i. ļoti jūtīgu, un ar plašu sirdi, kas deg sirsnīgā mīlestībā pret visiem. Novēlu Dieva bagātīgu svētību uz Tavu darba jubileju. — Sveicini sirsnīgi un mīļi visus — draudzes un mācītājus.

Mīļi sveicinādams Tavs
T. Grīnbergs"

Miris dārzkopības speciālists

Veitheimā, Bavarijā, pēc ilgas un grūtas slimošanas miris Jānis Kalniņš, kuŗš Latvijā bija pazīstamās Saukas pagasta Poceru kokaudzētavas īpašnieks un enerģisks sabiedrisks darbinieks. Ilgus gadus nelaikis izdeva un rediģēja Dārzkopības žurnālu, kas sevišķi Kurzemē un Zemgalē ieguva daudz lasītāju un piekritēju.

Vieglas svešzemes smiltis!

DV Palīdzības diena Čikāgā

Daugavas Vanagu palīdzības dienu šogad notiks 26. maijā, 2705 W. North Ave, Crystal Hall telpās. Paredzēta gadskārtējā mantu loterija. Speciālā izlozē varēs laimēt pašu Daugavas Vanagu gatavotu moderna ozola koka grāmatu skapi ap 150 dol. vērtībā. Izlozes biļetes iepriekš dabūjamas pie DV darbiniekiem un sarīkojuma dienā. Sākums plkst. 8.00. Paredzēta deja. Ieeja $1.50 no personas. Galdiņi iepriekš piesakāmi pie A. Eglāja pa tel.: — CO1-8218. Viss sarīkojuma atlikums palīdzības darbam.

Vecā un jaunā paaudze debatēs par aktuāliem jautājumiem

JAUNĀKAIS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀS NIAGARĀ!

„Pie kopīga galda". — Kā jaunajai paaudzei pārņemt vecās paaudzes darbu Latvijai. — Vai „pēcteču" maiņa?

Nav vairs tālu tas laiks, kad 31. jūnijā un 1. jūlijā no visām Kanadas un ASV malām Niagarā saplūdīs latviešu jaunatne un vecākā paaudze, lai kopīgi risinātu pašreizējās trimdas dzīves problēmas. Ir paredzams, ka tiks pārrunāti arī tik nopietni jautājumi kā par latvietības saglabāšanu, topošo inteliģenci trimdā, vai būsim derīgi Latvijai, ja būtu iespēja tur atgriezties, un vēl citi svarīgi jautājumi. Šīs diskusijas ievadīs debašu vadītājs mag. iur. V. Upeslācis, pēc tam runās un savas domas izteiks vecās paaudzes un jaunatnes pārstāvji. Paredzams, ka vārdu pirms rezolūciju pieņemšanas dos arī klausītājiem. Katru tautieti varētu interesēt šāda veida debates, kas būs jaunums mūsu trimdas dzīvē. Jaunatnes pārstāvji uzsver, ka šajās pārrunās nebūs preteškību, bet gan labākā saskaņa, un ne vienas, ne otras puses nodoms nav pretinieku tiesāt, bet gan saprast. Ar interesi gaidāmi rezultāti, kādus dos šis jaunais pasākums.

L.

KANADĀ

TORONTO

❶ 1. ev.-lut. latviešu draudze sakarā ar Kanadas sinodes latviešu mācītāju un draudžu pārstāvju konferenci sestdien, 26. maijā, pl. 8 vak. sv. Andreja baznīcas telpās rīko draudzes vakaru ar māc. A. Čopa referātu Ticība un tradicija. Piedalīšanās pret labprātīgiem ziedojumiem.

❷ Nometņotāji LSAK bērnu un jauniešu vasaras nometnei Sidrabenē lūgti pieteikties pie J. Pālena, 40 Auburn Ave, Toronto, Ont., tel. LE 3-4120, pēc iespējas nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz š. g. 20. jūnijam. Pieteikumā jānorāda nometņotāja uzvārds, vārds, dzimšanas dati, adrese, tel. n-rs, kā arī no kuŗa līdz kuŗam laikam nometnē uzturēsies. — Turpat saņemama tuvāka informācija par nometni.

Katrs latviešu bērns un jaunietis, sākot ar 5 g. vecumu, neatkarīgi no tā, pie kādas konfesijas vai draudzes viņš pieder, ir aicināts un būs mīļi gaidīts nometņotājs Sidrabenē.

Nometne notiks laikā no 1. jūlija līdz 26. augustam. Nometnes maksa ir noteikta iespējami zema, t. i. $9.35 no bērna nedēļā, ieskaitot apdrošināšanu. Bērnu dārza vecuma bērniem (5-7 g.), piemaksa par spec. uzraudzību un apkopšanu $3 nedēļā. Trūcīgu vecāku bērniem iespēju robežās paredzēti maksas atvieglinājumi.

Jau iespiestas informācijas lapiņas par Sidrabenes nometni; kas tās nav vēl saņēmuši, var pieprasīt sv. Andreja baznīcā pie mācītāja A. Čopa vai arī pie J. Pālena pēc iepriekš minētās adreses. Lapiņas izsūtām arī pa pastu. **LSAK.**

❶ Sv. Jāņa draudzē māc. A. Lūsis Vasarsvētku laikā kristīja: Silviju Reginu Nāgeli, Ērika un Olgas meitu; dvīņu brāļus Jāni un Mikeli Šuriņus, Ziedoņa un Birutas dēlus.

Salaulājis: Arvīdu Strazdiņu un Gundegu Jēgeri; Gunti Tanni un Natāliju Ievenieci, Induli Preisu un Melāniju Ezernieci, Edvīnu Zemīti un Mirdzu Kalniņu.

❶ 21. maijā 66 g. v. ar sirdstrieku mirusi Emīlija Ādlere, dzim. Rudzīte. 23. maijā apbedīta Toronto York kapsētas latviešu kapu nodalījumā. Nelaikē atstāj divas meitas, znotus, mazbērnus un māsu.

❶ Sv. Jāņa draudzes māc. A. Lūsis laikā no 15. līdz 28. jūnijam atradīsies Sav. Valstīs un kā Ontario apgabala pārstāvis piedalīsies Misūri sinodes konferencē Saint Paulā, Minn. Draudzes locekļi, kam šajā laikā būtu vajadzīgas kādas apliecības vai citi pakalpojumi, lūgti laikus sazināties ar mācītāju. Neparedzēti amatdarbi piesakāmi dr. priekšniekam A. Vanagam pa tel. LE 6-2510; viņš rūpēsies par mācītāja aizstājēju.

❶ Iesvētes mācība sv. Jāņa draudzē no 2. jūl. līdz 6. jūlijam notiks katru vakaru, plkst. 7.30 sv. Jāņa baznīcā.

❶ Laimētājs izlozē, kuŗas biļetes pārdeva Dāmu komiteja, bija igaunis Arturs Kulgma. Viņš saņēma skaistu 1956. gada Buiku. Cerams, ka nākamā gadā laime uzsmaidīs kādam mūsu tautietim. Par pārdotām lozēm Dāmu komiteja ieņēmusi $450, kas iemaksāti sv. Jāņa dievnama fondā. Paldies čaklajiem ložu pārdevējiem!

❶ Asaku balle Saulainē, ja vien to atļaus laika apstākļi, paredzēta sestdien, 2. jūnijā, plkst. 7 vakarā.

❷ Jāņu līgošana Saulainē notiks sestdien, 23. jūnijā. Saulaines pārvalde sagaida kuplu līgotāju pulku.

❶ Telpas Saulainē pieprasāmas līdz 1. jūnijam. Pieprasījumi (rakstveidā) sūtāmi māc. A. Lūsim.

❶ Bērni jauniešu nometnē Saulainē pieteicami līdz 15. jūnijam. Nometņošanas maksa $9.50 nedēļā (ieskaitot apdrošināšanas naudu).

❶ Ziedojumus pārtikas sainīšu sūtīšanai tautiešiem Sibirijā caur Zviedrijas Sarkano Krustu var iemaksāt sv. Jāņa draudzes mācītājam vai dāmu kom. kasierei E. Bukai, 86 Pinecreat Road, Toronto.

LONDONĀ, ONT.

❶ Pagājušā nedēļā Londonas pamatskolās pasniedza 111 IODE dāvātās grāmatas kā balvas labākiem skolēniem. To vidū ir arī trīs latvieši: Valdis Daugavietis — Prinča Čarļa skolā, Margrieta Luksta — Svētītā Sakramenta skolā un Irēna Zvagule — Gubernātora Simko skolā. Apbalvoto vidū ir samērā daudz jaunkanadiešu. **Ps.**

ST. KATARĪNĒS

❶ DV Vanadžu kopas gadskārtējais sarīkojums — sezonas noslēguma balle, notiks 2. jūnijā, vietēšlovaku b-bas telpās, Page un Welland ielu stūrī.

Sarīkojumu ievadīs interesanta un vēl nekad un nekur neredzēta programma: „Latvieša izdarības senāk un tagad", ko dialogu un monologu veidā cels priekšā no mūsu rakstnieku darbiem. Režiju šim sadzīves problemu uzvedumam vada aktieris A. Puķe.

Vakara turpinājuma sekos grandioza balle ar atspirdzināšanos un citām piedevām.

Domājot par mūsu vissmagāk cietušo tautas daļu Vācijā, kuŗiem Vanadzes paredzējušas visu vakara atlikumu, jācer, ka daudzu latviešu ceļi no tuvienes un tālienes satiksies šajā sarīkojumā.

Sarīkojuma sākums plkst. 7.30 vakarā.

L. L.

HAMILTONĀ

❶ Apvienotā vīru kora Viesturs 3. koncerts šai pavasarī notika Hamiltonā 19. maijā. Koncertā bija ap 200 apmeklētāju, to vidū kupls skaits kanadiešu ar Hamiltonas pilsētas galvu L. Džeksonu priekšgalā. Bija arī Immigrācijas departamenta sakaru virsnieks J. Šārps, Draudzības padomes pr-ks Natlijs, un citi mūsu draugi un labvēļi. Pēc koncerta tais pašās telpās notika balle, DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu darināto tautisko spilvenu laimēja Kalniņa no Hamiltonas, bet HLB dāmu cepto torti — Reģītis. Sarīkojumu rīkoja HLB kopā ar Hamiltonas DV nodaļu. Šis bija lielākais un arī pēdējais šāda veida sarīkojums šinī sezonā.

NIAGARA

❶ Niagaras latviešu sestdienas skolas mācību gada noslēguma sarīkojums notiks svētdien, 3. jūnijā, plkst. 14.00, 1906 Silvia Place. Programmā bērnu priekšnesumi, deklamācijas, tautas dejas un teātra uzvedums. Ieeja brīva. Noslēgumā dejas un rotaļas.

❶ Sekojot St. Katarīnas dāmu rosībai, kur darbojas Dāmu klubs un Vanadzes, Draudzības dienu rīcības komitejas aicinātas arī Niagaras tautietes pulcēsies 28. maijā, plkst. 19.30, 2395 Drummond Rd. Dāmu kluba vai kopas dibināšanas sapulcē, par ko tad minētajā sapulcē izlems visos sīkumos.

❶ Niagaras nama fondā, kas galvenokārt divu pēdējo gadu laikā audzis no Draudzības dienu atlikumiem un tautiešu ziedojumiem, uz š. g. 1. janvāri ir $$1.828.71.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 83 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

JAUNIEŠU APVIENĪBAS KANADĀ DELEGĀTU KONGRESS 2. JŪNIJĀ SIDRABENĒ

13. maijā Londonā (Ont.) notika paplašināta LNJAK valdes sēde, kuŗā piedalījās: T. Kronbergs, G. Brikmanis, V. Pētersons, J. Bricis un G. Liepiņš.

Valde nolēma sasaukt LNJAK delegātu kongresu 9. jūnijā Sidrabenes bērnu nometnes ēkā no pl. 10-12 (ar pusdienas pārtraukumu) un no 1.30-4.30. Darba kārtībā: Iepriekšējā delegātu kongresa protokola pieņemšana; statūti; turpmākā darbība; budžets; valdes, revīzijas un mandātu kom. vēlēšanas; LNJAK un LNAK kopdarbība un dažādi jautājumi, ierosinājumi.

Valde lūgs LNAK valdes pr-di A. Svenni kongresā iepazīstināt delegātus ar LNAK darbību, kā arī referēt par LNJAK iespējām piedalīties LNAK darbā. Valde nolēmēja par LNJAK referentu pie DV Kanadas centrālās valdes A. Beitānu (no Londonas jaunatnes pulc. A. Beitāns ir arī DV Kanadā jaunatnes daļas vadītājs). Valde nolēma dibināt ārējās informācijas daļu G. Brikmaņa vadībā, kas sadarbosies ar ALJAS un LNAK pretkomūnistiskās ārējās informācijas nozarēm.

10. jūnijā Sidrabenē notiks LNJAK jaunatnes vad. kursu 2. posms. Programmā a) Jaunatnes apvienības statūti un mērķi, b) Latvijas vēsture.

Tā kā LNJAK delegātu kongress un vad. kursi notiks vienā nedēļas nogalē, tad valde lūdz dalībniekus ņemt līdz pārtiku 2 dienām un segas.

Valdes pr-dis ziņoja, ka sv. Andreja baznīcas bērnu nometnei vadjadzīgas vadītājas ar pieredzi audzināšanā. Interesentēm jāpiesakās pie LNJAK valdes locekļiem. T. K. ziņajo, ka 9. jūnijā, plkst. 5.00 Sidrabenē Latvijas universitātes studentu Vienības savienība Kanadā pasniegs TLJP Lāpai karogu, Karogu iesvētīs māc. A. Čops, pie iesvētīšanas asistēs Londonas un St. Katarīnas — Niagaras latviešu jaunatnes pulciņi ar saviem karogiem.

LŪDZ ATSAUKTIES!

No Latvijas pienākusi vēstule Lizetei Šensterei, kas 1951. gadā no Zviedrijas iebraukusi Kanadā. Rakstīt uz adresi 99 Herkimer St., Hamilton, Ont. A. Skrodelis.

26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Ziverta Minchhausena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Ītona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3 p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdienas tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle.
1957. g. 12. janv. — Zaķu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.
13. oktobrī DV Hamiltonas nod. gada svētki Royal Connaught viesnīcā.
27. oktobrī Mednieku un makšķernieku balle.
17. novembrī Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Nelzlietotos manuskriptus nenzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DV APVIENĪBAS UN JAUNIEŠU DIENAS ČIKĀGĀ

1. r. no kr.: programmas daļas vad. K. Vanags, pr-ža vietn. V. Muižnieks, priekšsēdis A. Vanags, sekretārs L. Streips, kasieris P. Ozoliņš; 2. rindā: M. Vilciņa, D. Mittenberga, A. Hiņcenberga, J. Bikša, A. Osis, R. Kupce, V. Leitāne un I. Priede. 3. rindā: St. Baginskis, U. Pūliņš, A. Bite, E. Tums, J. Plūme, O. Cakars, T. Zieriņš un I. Šmidtchena. Foto I. Ķimsis.

Tajās reizēs, kad tautas drošība ir saukusi dēlus sargāt dzimtenes laukus un pilsētas, latviešu karavīrs bez šaubīšanās un vilcināšanās ir gājis tur, kur tēvija to ir sūtījusi. Un latviešu karavīru rindas tad ir augtin augušas, jo veco karotāju jaunākie brāļi un dēli ir tiem vienmēr gājuši līdzās. Tad ar vienu elpu ir elpojusi visa tauta.

Tāpēc ir pats par sevi saprotams, ka karavīri un jaunieši sastrādājas arī šai šķietamajā pamiera laikā un cīnās plecu pie pleca citā frontē — cīņā par to, lai trimdā nepazustu latviešu valoda, kultūra un tradicijas.

Zem šādas zīmes un ar motto: Savu dzīvi Latvijai devām mēs un dosim, 1. un 2. septembrī Čikāgā notiks ASV Daugavas Vanagu dienas un Amerikas latviešu jaunatnes apvienības kongress.

Svētkus kopīgi rīko Čikāgas Daugavas Vanagu apvienība un Čikāgas latviešu jaunatnes organizācijas. Visa svētku programma, atskaitot kongresus, būs vienota.

Darba veikšanai visu pieminēto organizāciju delegāti ir sastādījuši rīcības komiteju, kas jau veikusi daudzus priekšdarbus. Rīcības komitejas valde ir konstruējusies šādā sastārā:

Priekšsēdis: Augusts Vanags, 2705 W. Hirsch Chicago, Illinois, tālr. Br. 8-3357. Pr-ža vietnieks: Valdis Muižnieks, 2538 W Division, Chicago, Illinois, tālr. Ar 6-9093. Sekretārs: Laimonis Streips, 1232 N Campbell, Chicago, Illinois. Kasieris: Pēteris Ozoliņš. Programmas daļas vadītājs: Kārlis Vanags.

Svētku programma īsumā paredzēta šāda:

1. **septembrī**: pēcpusdienā —atklāšanas akts ar svētbrīdi, ALJA's kongress; vakarā — teātra izrāde.

2. **septembrī**: priekšpusdienā — dievkalpojumi, ALJA's kongress; Daugavas Vanagu salidojums; šacha turnīrs; izstādes.

Pēcpusdienā — plašs svētku koncerts apvienoto vīru koŗu, solistu un orķestra izpildījumā. Vakarā svētku saviesīgais vakars ar deju.

Tautiešī! Posīsimies visi uz šiem svētkiem un tā atbalstīsim karavīru un jaunatnes sadarbību, kas ir un paliks viens no tautas stūrakmeņiem.

Latviešī! Šai gadā — tiksimies Čikāgā.

Rīcības komiteja.

NESTABILAIS T

No vārga vienkājaina organisma pag. gadu simteņa vidū, komūnisms, sasniedzot savu izveidošanās kulmināciju 1953. gadā, bija nostājies uz trijām šķietami stabilām — Marksa—Ļeņina—Staļina kājām. Taču par lielu pārsteigumu brīvajai pasaulei un sev pašiem par lielu launumu Kremļa valdnieki š. g. februārī sāka paši nozāģēt vienu no savām trijām kājām — atkronēt lielāko cilvēces „ģeniju" Josifu Dāngašvili — Staļinu.

30 gadu laikā Maskavas komūnistu vadība un Padomju Savienības valdība ar visizsmalcinātākiem audzināšanas un propagandas paņēmieniem potēja savām tautām un brīvajai pasaulei ieskatu par Staļina nemaldīgumu, gaišredzību un uzticību komūnismam. Divas paaudzes Padomju Savienībā ir uzaugušas šīs mācības, kas stipri līdzinās kādai jaunai reliģijai; ietekmē. Bet tad, kā pērkoņa spēriens no gaišām komūnisma debesīm, nāca Mikojana, Chruščeva u. c. atklājumi partijas 20. kongresā un arī pēc tam.

Šī sarkanā negaisa atbalsis, kā labi tēmēta šāviena lodes rikošets, ārpus šāvēju aprēķina, stipri kēris un ievainojis viņus pašus. Patvisticīgākajiem komūnisma apustuļiem un piekritējiem ir iedragāta uzticība partijas vadībai, programmai un idejai. Partijas virsotnēs un uz vietām, kā arī 5. kolonnās ārzemēs ir iestājies apjukums. Staļina atkronēšana ir izraisījusi ne tikai asu ciņu pašā komūnisma Olimpā, bet arī dziļi atbalsojusies lielās vergu valsts centrā un visās pamalēs. Pašā komūnisma varas un smadzeņu citadelē — Maskavā — abi Aizsardzības ministrijas izdevumi — Krasnaja Zvezdā un Vojennij Vestņik Staļina atkronēšanas dēļ nonākuši asā konfliktā, piekam aiz pēdējā un tajā ievietotā Staļina mīta iznīcinošā ievadraksta stāv armijas un tautas masās popularais maršals Žukovs, ko bieži pielīdzina franču revolūcijas likvidētājam Napoleonam. Ne mazāk nemierīga ir arī plašās dzimtenes perifērija. Lielās demonstrācijas Kaukazā, streiki Sibirijas vergu nometnēs, proklamācijas gāzt Chruščeva „kollektīvo vadību" un valdību Ukrainā, no Kaukaza un Ukrainas Maskavā pienākošie izdemolētie pasažieruvilcienu vagoni un daudzi citi līdz šim Padomju, nebijuši notikumi, ir kā dobji apakšzemes grūdieni zem sirmajiem Kremļa mūŗiem.

Vēl daudz drāmatiskāk un atklātāk uz notikušo reaģē satelītu valstis un komūnistu partijas, resp. 5. kolonnas brīvajā pasaulē. Polijā notikušās valdības un partijas vadības pārkārtošanas līdzinās apvērsumam; „amatu" spiesti atstāt vicepremjērs Bermans, tieslietu, drošības, iekšlietu, kultūras un mākslas, sovchozu, kalnrakstuvju, darba un izglītības ministri. Ierosināta arī prasība par Katinas nozieguma izmeklēšanu. Uz Ungāriju — Austrijas robežas ar steigu nocel dzelzs aizkaru — elektrizētos drāšu žogus.

Lielākās un rietumos labāki organizētās Itālijas komūnistu partijas parlamenta frakcijas sēdē senātors Terracini teica priekšsēdim Toljati: „Velts ir mēģinājums Staļina atkronēšanā saredzēt tikai taktisku manevru. Tas ir īsts iekšējs pagrieziens līdzšinējo vērtību pārvērtēšanā." Kanadas komūnistu partija sašķēlusies divās daļās — par un pret staļiniešos. Pretstaļinisti, sevišķi slavu izcelsmes nogrupējums aizlaiduši graujošu propaklamāciju, Chruščevu un Kanadas komūnistu virsvadoni Timbaku apzīmējot tajā par bailīgiem Staļina papēžu laizītājiem un pastrādāto noziegumu līdzvaininiekiem.

Šie ir tikai daži piemēri kas liecina ,ka komūnisms pašreiz pārdzīvo dziļu iekšēju krizi un ka atraisīti apspiesto tautu potenciālie brīvību alkstošie spēki.

Sevišķi jāievēro, ka Staļina atkronēšanas procesā izkristallizējusies un pāri visam dominē tiekšme parādīt un pierādīt bij. „tautu tēva un skolotāja" ne tikai nespēju, bet jo sevišķi nodevību un antipatriotismu, jo pirms Otrā pasaules kara Staļins nodevīgi iznīcinājis sarkanās armijas vadību, noslaktējot ap 5000 labāko virsnieku ar maršalu Tuchačevski priekšgalā, ar ko katastrofāli samazinājis armijas kaujas spējas. Pretēji angļu amerikāņu un savu militāro atašeju brīdinājumiem un informācijai, Staļins neesot gatavojies atsist Hitlera uzbrukumu: neesot bijušas sagatavotas armijas, nav funkcionējusi kara rūpniecība utt. Tāpēc pirmajos divos kara gados sarkanarmija arī esot cietusi milzu zaudējumus, bet Hitlera divizijas stāvējušas Volgas krastos, Ļeņingradas pievārtē un Kaukaza kalnos. Ir skaidrs, ka, metot šos apvainojumus uz bij. labdari Staļinu ,viņa bijušie rokas puiši — „kollektīva vadība" tagad apellē pie tautas patriotiskajām jūtām un cer uz tās atbalstu.

GENERĀLKONSULS
Ir. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

JAUNIEŠU APVIENĪBAS KANADĀ DELEGĀTU KONGRESS 2. JŪNIJĀ SIDRABENĒ

18. maijā Londonā (Ont.) notika paplašināta LNJAK valdes sēde, kurā piedalījās: T. Kronbergs, G. Brikmanis, V. Pētersons, J. Briedis un G. Liepiņš.

Valde nolēma sasaukt LNJAK delegātu kongresu 9. jūnijā Sidrabenes bērnu nometnes ēkā no pl. 10-12 (ar pusdienas pārtraukumu) un no 1.30-4.30. Darba kārtībā: iepriekšējā delegātu kongresa protokola pieņemšana; statūti; turpmākā darbība; budžets; valdes, revīzijas un mandātu kom. vēlēšanas; LNJAK un LNAK kopdarbība un dažādi jautājumi, ierosinājumi.

Valde lūgs LNAK valdes pr-di A. Svenni kongresā iepazīstināt delegātus ar LNAK darbību, kā arī referēt par LNJAK iespējām piedalīties LNAK darbā. Valde nozīmēja par LNJAK referentu pie DV Kanadas centrālās valdes A. Beitānu (no Londonas jaunatnes pulc., A. Beitāns ir arī DV Kanadā jaunatnes daļas vadītājs). Valde nolēma dibināt ārējās informācijas daļu G. Brikmaņa vadībā, kas sadarbosies ar ALJAS un LNAK pretkomūnistiskās ārējās informācijas nozarēm.

10. jūnijā Sidrabenē notiks LNJAK jaunatnes vad. kursu 2. posms. Programmā a) Jaunatnes apvienības statūti un mērķi, b) Latvijas vēsture.

Tā kā LNJAK delegātu kongress un vad. kursi notiks vienā nedēļas nogalē, tad valde lūdz dalībniekus *ņemt līdz pārtiku 2 dienām un segas.*

Valdes pr-dis ziņoja, ka sv. Andreja baznīcas bērnu nometnei vajadzīgas vadītājas ar pieredzi audzināšanā. Interesentēm jāpiesakās pie LNJAK valdes locekļiem. T. K. ziņajo, ka 9. jūnijā, plkst. 5.00 Sidrabenē Latvijas universitātes studentu Vienības savienība Kanadā pasniegs TLJP Lāpai karogu, Karogu iesvētīs māc. A. Cops, pie iesvētīšanas asistēs Londonas un St. Katarīnas — Niagaras latviešu jaunatnes pulciņi ar saviem karogiem.

LŪDZ ATSAUCTIES!

No Latvijas pienākusi vēstule Lizetei Šensterei, kas 1951. gadā no Zviedrijas iebraukusi Kanadā. Rakstīt uz adresi 99 Herkimer St., Hamilton, Ont. A. Skrodelis.

26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Ziverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Ītona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3. p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdienas tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle.
1957. g. 12. janv. — Zaķu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.
13. oktobrī DV Hamiltonas nod. gada svētki Royal Connaught viesnīcā.
27. oktobrī Mednieku un makšķernieku balle.
17. novembrī Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.

iesūtītos manuskriptus saīsināt, s nozīmi labās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa- arka.

ciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās do- cijas viedoklim.

NESTABILAIS TRIJKĀJIS

No vārga vienkājaina organisma pag. gadu simteņa vidū, komūnisms, sasniedzot savu izveidošanās kulmināciju 1953. gadā, bija nostājies uz trijām šķietami stabilām — Marksa—Ļeņina—Staļina kājām. Taču par lielu pārsteigumu brīvajai pasaulei un sev pašiem par lielu laimu Kremļa valdnieki š. g. februārī sāka paši nozāģēt vienu no savām trijām kājām — atkronēt lielāko cilvēces „ģeniju" Josifu Dzugašvili — Staļinu.

30 gadu laikā Maskavas komūnistu vadība un Padomju Savienības valdība ar visizsmalcinātākiem audzināšanas un propagandas paņēmieniem potēja savām tautām un brīvajai pasaulei ieskatu par Staļina nemaldīgumu, gaišredzību un uzticību komūnismam. Divas paaudzes Padomju Savienībā ir uzaugušas šīs mācības, kas stipri līdzinās kādai jaunai reliģijai, ietekmē. Bet tad, kā pērkoņa spēriens no gaišām komūnisma debesīm, nāca Mikojana, Chruščeva u. c. atklājumi partijas 20. kongresā un arī pēc tam.

Šī sarkanā negaisa atbalsis, kā labi tēmēta šāviena lodes rikošets, ārpus šāvēju aprēķina, stipri ķēris un ievainojis viņus pašus. Pat vistic īgākajiem komūnisma apustuļiem un piekritējiem ir iedragāta uzticība partijas vadībai, programmai un idejai. Partijas virsotnēs un uz vietām, kā arī 5. kolonnās ārzemēs ir iestājies apjukums. Staļina atkronēšana ir izraisījusi ne tikai asu ciņu pašā komūnisma Olimpā, bet arī dziļi atbalsojusies lielās vergu valsts centrā un visās pamalēs. Pašā komūnisma varas un smadzeņu citadelē — Maskavā — abi Aizsardzības ministrijas izdevumi — Krasnaja Zvezdā un Vojennij Vestņik Staļina atkronēšanas dēļ nonākuši asā konfliktā, pie kam aiz pēdējā un tajā ievietotā Staļina mīta iznīcinošā ievadraksta stāv armijas un tautas masās populārais maršals Žukovs, ko bieži pielīdzina franču revolūcijas likvidētājam Napoleonam. Ne mazāk nemierīga ir arī plašās dzimtenes perifērija. Lielās demonstrācijas Kaukazā, streiki Sibirijas vergu nometnēs, proklamācijas gāzt Chruščeva „kollektīvo vadību" un valdību Ukrainā, no Kaukaza un Ukrainas Maskavā pienākošie izdemolētie pasažieru vilcienu vagoni un daudzi citi līdz šim Padomjā, nebijuši notikumi, ir kā dobji apakšzemes grūdieni zem sirmajiem Kremļa mūriem.

Vēl daudz drāmatiskāk un atklātāk uz notikušo reaģē satelītu valstis un komūnistu partijas, resp. 5. kolonnas brīvajā pasaulē. Polijā notikušās valdības un partijas vadības pārkārtošanas līdzinās apvērsumam: „amatu" spiesti atstāt vicepremjērs Bermans, tieslietu, drošības, iekšlietu, kultūras un mākslas, sovchozu, kalnrakt vju, darba un izglītības ministri. Ierosināta arī prasība par Katinas nozieguma izmeklēšanu. Uz Ungārijas — Austrijas robežas ar steigu nocel dzelzs aizkaru — elektrizētos drāšu žogus.

Lielākās un rietumos labāki organizētās Itālijas komūnistu partijas parlamenta frakcijas sēdē senātors Terracini teica priekšsēdim Toljati: „Velts ir mēģinājums Staļina atkronēšanā saredzēt tikai taktisku manevru. Tas ir īsts iekšējs pagrieziens līdzšinējo vērtību pārvērtēšanā." Kanadas komūnistu partija sašķēlusies divās daļās — par un pret staliniešos. Pretstalinisti, sevišķi slavu izcelsmes nogrupējums aizlaiduši graujošu proklamāciju, Chruščevu un Kanadas komūnistu virsvadoni Timbaku apzīmējot tajā par bailīgiem Staļina papēžu laizītājiem un pastrādāto noziegumu līdzvainīniekiem.

Šie ir tikai daži piemēri, kas liecina ,ka komūnisms pašreiz pārdzīvo dziļu iekšēju krizi un ka atraisīti apspiesto tautu potenciālie brīvību alkstošie spēki.

Sevišķi jāievēro, ka Staļina atkronēšanas procesā izkristalizējusies un pāri visam dominē tiekšme parādīt un pierādīt bij. „tautu tēva un skolotāja" ne tikai nespēju, bet jo sevišķi nodevību un antipatriotismu, jo pirms Otrā pasaules kara Staļins nodevīgi iznīcinājis sarkanās armijas vadību, noslaktējot ap 5000 labāko virsnieku ar maršalu Tuchačevski priekšgalā, ar ko katastrofāli samazinājās armijas kaujas spējas. Pretēji angļu, amerikāņu un savu militāro atašeju brīdinājumiem un informācijai, Staļins neesot gatavojies atsist Hitlera uzbrukumu: neesot bijušas sagatavotas armijas, nav funkcionējusi kara rūpniecība utt. Tāpēc pirmajos divos kara gados sarkanarmija arī esot cietusi milzu zaudējumus, bet Hitlera divīzijas stāvējušas Volgas krastos, Ļeņingradas pievārtē un Kaukaza kalnos. Ir skaidrs, ka, metot šos apvainojumus uz bij. labdari Staļinu ,viņa bijušie rokas puiši — „kollektīva vadība" tagad apellē pie tautas patriotiskajām jūtām un cer uz tās atbalstu.

Komūnistu varas laikā šis ir otrs gadījums, kad Padomju Savienības internacionālā vadība ķeras pie viņu pašu ne tikai neatzīta, bet arī ārpus likuma izsludinātā līdzekļa — respektēt tautas nacionāli patriotiskās jūtas un apellēt pie tām. Pirmoreiz tas notika Otrā pasaules karā, kad vācu vienību komandieru tālskašos bija saredzami Kremļa torņi. Tad visā diženumā tika restaurēti ne tikai nozākātie vecie ģenerāļi Kutuzovs, Suvorovs, Aleksandrs Ņevskis u. c., bet arī atkal „amatā iecelts" viņu degradētais Dievs. Toreiz tas līdzēja, kā būs šoreiz, to rādīs nākotne.

Sakarā ar Staļina atkronēšanu radušos tukšumu „kollektīvā vadībā" tagad cenšas aizstāt ar Ļeņinu un Marksu, cenšas komūnisma imperiju nostabilizēt uz palikušajām divi kājām. Lūk, tikai Ļeņins, balstoties uz Marksu, gājis pareizu ceļu, „esot licis drošus pamatus komūnisma pasaules valstij", apgalvo bez galvas palikusī „kollektīvā vadība."

Diemžēl, raugoties caur pamodināto tautas patriotisko jūtu prizmu, saredzams, ka Ļeņins ir bijis vēl lielāks nodevējs pret savu dzimteni, valsti un tautu nekā Staļins. Kas attiecas uz Marksu, tad viņš vēl dzīvs būdams jau dokumentējis, ka no Krievijas barbariem sagaidāms vismazākais atbalsts nākošajā komūnisma pasaules valstij.

Meirānietis

Turpinājumā: Ļeņina nodevība.

NIAGARAS LATVIEŠU DRAUDZES 5 GADI

Maijā paliek 5 gadi, kamēr sākusi darboties Niagaras latviešu ev.-lut. draudze, pārvarot savā pastāvēšanas laikā daudz grūtību un šķēršļu. Taču tās darbs ir nemitīgi gājis plašumā. Draudzes gans un garīgaies aprūpētājs ir māc. V. Šēfers, kas uz dievkalpojumiem mēro tālo ceļu no Londonas, Ont. Draudzes pārvalde 5 gadu pastāvēšanu atzīmēs sestdien, 2. jūnijā, plkst. 18.00 sv. Jāņa baznīcā, Portage Rd; ar pateicības dievkalpojumu. Dievkalpojumā piedalīsies viesis — māc. A. Briedis no Toronto un dziedone A. Skudra-Kārkliņa. Tūlīt pēc dievkalpojuma baznīcas zālē notiks draudzes 5 gadu pastāvēšanas atceres vakars ar māc. V. Šēfera referātu, A. Skudras-Kārkliņas solo dziesmām pianistes A. Mednes-Silkovskas pavadījumā. Pēc tam būs tējas galds.

Niagaras ev.-lut. draudzes pārvaldē darbojas: P. Treijers (pr-ks), R. Grigors, V. Laugs, A. Šteinbachs un K. Vītols. Revīzijas komisijā: E. Mundeciems, J. Ligers, un P. Freiberga.

ČIKĀGAS AVIZES, RADIOFONS UN TELEVIZIJA

nesen ziņoja, ka lietuviešu jaunatne apņēmusies cīnīties pret 100.000 lietuviešu jauniešu izsūtīšanu darbos Padomijas Āzijā.

Komentātora Marlova Frok (Froke) aicināts WILL-TV raidītāja uzstājās liet. jaunietis (Zilskas) un ziņu laikā parādījās, lai ziņotu par jaunatnes petīciju.

RĪGAS JŪRAS LĪCI STINGRI APSARGĀ

Pēc informācijas, kas iegūta no Rīgas jūras līča piekrastes zvejniekiem, Irbes un Vormsas šaurumi tiek ļoti stingri apsargāti, tā ka nepamanītai nevienai zvejas laivai nav iespējams izkļūt no Rīgas jūras līča atklātā jūrā. Ja kāds izbraucis atklātā jūrā bez atļaujas, to apcietina par bēgšanas mēģinājumu. Katram zvejas kuģim ir savs numurs, kas no tālienes redzams abos sānos, pakalgalā un uz kapteiņa būdas jumta, lai to varētu saredzēt arī no lidmašīnas.

Padomju radio ziņojis, ka pareizdzēts rakt kanāli, kas šķērsotu Cereles zemes šauruma Sāmsalas dienvidos iepretim Kolkas ragam. Tas esot vajadzīgs, lai saīsinātu ceļu no Rīgas jūras līča uz atklāto jūru. Kanāla rakšanas darbi jau uzsākti, bet īstais iemesls, kādēļ šo kanāli rok, nav zināms.

Jūras zvejniekiem noteikumi ir daudz stingrāki nekā Rīgas jūras līča zvejniekiem. Zvejas kuģi un laivas, atgriežoties no zvejas, iebrauc ar dzeloņstieplēm iežogotā nodalījumā, ko apsargā robežsargi. Ritos zvejnieki ieiet par apsargātā nodalījuma vārtiem, kantorī saņem savu numuru un norīkojumu zvejot noteiktā vietā. Jūras krasta tuvumā atļauts uzturēties tikai ar īpašām atļaujām. Naktīs gar piekrasti patrulē sargkuģi un lidmašīnas.

Latvijā un Igaunijā, kur pirms kara lielos daudzumos patērēja zivis, tagad tās dabūjamas ļoti reti. Visas zivis aizsūta uz Krieviju. Dažkārt gan tās var dabūt pirkt par spekulācijas cenām. Visi nozvejotie lomi jānodod kombinātiem. Ja nozveja ir bijusi bagātīga un kombināts nespēj visas zivis laikā pārstrādāt, tad tās pūst un izplata smirdoņu. Zvejnieki saņem par kilo nozvejoto reņģu 43 kap., bet kombināts sālītas pārdod tālāk par diviem rubļiem. Ja reņģēm ir pielikts arī mazliet piparu un lauru lapu, tad par kg. jāmaksā 10-14 rb. Sālītas reņģes vietējie iedzīvotāji labprāt nepērk.

CHRUŠČEVA TOSTS

PIRTĪ NEVAR ATŠĶIRT CARU NO CHRUŠČEVA

NYT ievietojis ievadrakstu par Chruščeva tostu, kuŗu pieņēmšanā viņš uzsauca Francijas ministru prezidentam par godu. Ievadā starp citu teikts: „Amerikāņiem ir parunā, ka tam, kas dzīvo stikla mājā, nav ieteicams mētāties ar akmeņiem. Chruščevs par to nav domājis, uzsaucot tostu arabiem un visiem citiem, kas cīnās par nacionālu neatkarību. Chruščevs ar to, acīmredzot, domājis iedzelt Francijai. Varbūt bagātīgi iebaudītais alkohols lika viņam aizmirst, ka viņš met akmeni uz Franciju, kamēr pats dzīvo ļoti trauslā stikla celtnē. Ja Chruščevam tā rūp tautas, kas cīnās par atbrīvošanu, tad viņam ir laba izdevība to pierādīt savās mājās. Kāpēc nevarētu iegūt neatkarību Ukraina, Latvija, Lietuva, Igaunija, Kazachstana, Armēnija, Gruzija?"

Tanī pašā pieņemšanā Chruščevs stāstīja saviem viesiem par caru, kas gājis pirtī un pazaudējis savu apģērbu; būdams kails tas nevarējis nevienu pārliecināt, ka viņš ir cars. Savu stāstu Chruščevs nobeidza vārdiem: „Pirtī jūs nevarat atšķirt caru no Chruščeva."

NYT ievadnieks domā taisni otrādi — ka grūti saskatīt starpību starp tiem abiem ne tikai pirtī vien, bet visur un vienmēr. Cars valdīja par tautu cietumu gadsimtiem ilgi; Chruščevs grib turpināt valdīšanu pār līdzīgu cietumu, tikai daudz lielāku. Chruščevs vēlas, lai citu nāciju kolonijas tiktu atbrīvotas uz laiku, kamēr viņš tās pārņems savā varā. Savu koloniālo imperiju viņš grib paturēt par katru cenu.

Trimdinieku pārdomām

TUKŠĀ CEPURE

Garīgo vērtību radītājs, rakstnieks, komponists vai gleznotājs ir pašaizliedzīgs mūžīgais devējs. Iekšēja nemiera un jaunradīšanas prieka dzīts, viņš mēģina vārdos, skaņās vai krāsās parādīt mums visiem zināmas un pazīstamas lietas jaunā skatījumā, jaunās toņkārtās, jaunās krāsās. Un mazais, dzīves eksistences ciņā nogurušais cilvēks savās miera stundās šos darbus lasot, dzirdot vai skatot pēkšņi atrodas citā pasaulē, kuŗā nav ne steigas, nedz nemiera; pasaulē, kuŗā viss sarežģītais un problēmātiskais parādīts skaidri un saprotami.

Latviešu bēglis, dzimtenes zaudēšanas sāpes un augošo mantkārības dzinuli daļēji apklusinājis, nespēj aiz sevis aizvērt durvis uz vakardienu, un reizēm, vai nu pieklājības, tīrās ziņkāres vai arī iekšēja dzinuļa dēļ aiziet uz latviešu kultūras sarīkojumiem, lai klausītos un redzētu to, no kā prāts bieži mēģina atrauties. Atkarā no tā, par cik viņš vēl paturējis savu dabisko izjūtu, dzirdētais un redzētais tiek uzņemts un izvērtēts. Šeit sākās kritika, kas daudzus jaunradītājus spārnojušas vēl lielākiem un labākiem darbiem, bet dažu labu nogremdējusi aizmirstībā.

No autora tiek prasīts daudz. Skatītājs un klausītājs nejautā, kādos apstākļos jaunais darbs radies. Varbūt, tieši labākais darbs radies brīdī, kad autors eksistnces ceļā svaru kausā metis savu pēdējo grasi. Mākslinieks savā radīšanas darbā sadeg, iespēj atdot sevi visu, bet pāri radīšanas priekam kā tumšs mākonis gul materiālās eksistences jautājums. Lai iespētu dot, autoram ir jādod iespēja arī ko pretī saņemt, lai pēc tam iespētu dot vēl vairāk. Šeit sākas traģēdija, kas latviešu kultūras garīgo vērtību radītāju saimi nospiež kā smags krusts.

Lai šo nepatikamo jautājumu paceltu atklātībā, bija vajadzīga drosme. Mūsu drāmas stiprākais balsts Mārtiņš Zīverts rādīja, ka viņam šis drosmes netrūkst, lai, savā lietā runājot, runātu arī daudzu citu vārdā un norādītu uz nepilnībām, kuŗas gan daudzi zina, bet negrib atzīt. Jādomā, ka, Pāvila Klāna vārdiem rnājot, Zīvertam nenācās viegli noņemt cepuri, lai parādītu, ka tā ir tukša. Tukša ir ne tikvien viņa, bet arī daudzu citu latviešu jaunradītāju cepures. Varbūt tajā mūsu neiemestais grasis būs iemesls tam, ka latviešiem neradīsies luga vai skaņdarbs, kas savā vērtībā mūsu kultūrā paceltos pāri visam līdz šim radītajam.

Ja mēs negribam aiztaisīt durvis uz vakrdienu, pirms rītdienai jaunas nav atvērtas, mums jāiespēj būt ne tikvien latviešu gara kultūras vērtību ņēmējiem un izmantotājiem, bet arī aktīviem atbalstītājiem. Savu latvisko pateicības tikumu būsim pildījuši tikai tad, ja latviešu lielajiem radošajiem mākslinieķiem nebūs jādzīvo un jāstrādā trūkumā, eksistences ciņas domām nomāktiem.

Māris Olainietis

KRIEVIJAS BAPTISTU DELEGĀCIJA ASV

Pieci baptistu garīdznieki no Padomju Savienības ierādās Ņujorkā 18. maijā. Tie ASV uzturēsies mēnesi. Grupas vadītājs ir J. Židkovs, bet viens no tiem — N. Levindanto — darbojas kā mācītājs Rīgā, kur tas pirms pāris gadiem ieradies no Krievijas. Viņus lidlaukā sagaidīja un tulka pienākumus pildīja Adolfs Klaupiks, Baptistu pasaules aliances pārstāvis un ALAs bij. valdes loceklis.

Preses pārstāvjiem atbraucēji paskaidroja, ka Padomju Savienībā esot pilnīga dievkalpojumu brīvība. Delegātus neesot izraudzījusi padomju valdība un neviens no tiem neesot komūnistu partijas biedrs.

Baptistu pasaules aliances prezidents Dr. T. Ādams no savas puses žurnālistiem paskaidroja, ka „dievkalpojumu brīvību" Krievijā nedrīkstot sajaukt ar reliģijas brīvību ASV. Padomju Savienībā visi baznīcu īpašumi pieder valstij un tur nevar būt runa par reliģijas brīvību.

Protestē pret sarkano garīdznieku viesošanos Savienotajās Valstīs

Kristus baznīcu starptautiskā padome uzsākusi kampaņu pret sarkano garīdznieku viesošanos ASV. Šī organizācija ievieto sludinājumus laikrakstos un rīko protesta sapulces. Ņujorkā šāda sapulce notika 25. maijā Carnegie zālē, kur runāja padomes prezidents Dr. C. Mekintairs.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKĀ

Liela Atbrīvošanas sanāksme notika 25. maijā Town hallē. To rīkoja jaunodibinātā Apspiesto tautu amerikāņu draugu organizācija. Šīnī organizācijā ietelp arī Amerikas latviešu apvienība. Sapulcē runāja senātors W. Noulends, Kongresa loceklis H. Viljams, generālis W. Donovans, kas tikko atgriezies no Eiropas, kur iepazinās ar komūnistu repatriācijas kampaņu, un poļu trimdas armijas virspavēlnieks ģen. W. Anderss.

Skolu nobeigumi būs sestdien, 2. jūnijā: Beišorā pl. 10, Hempstedē plkst. 2, Ņuarkā pl. 7; svētdien, 3. jūnijā, plkst. 4 Bronksā.

Bruklīnas izlaidums un nobeigums būs svētdien, 3. jūnijā, plkst. 2 dienā (stundu agrāk nekā mūsu regulārais laiks) sāksies dievkalpojums Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš un bakalaurs Kristaps Valters. Lejas zālē skolas akts. Runās Kultūras fonda laureāts gleznotājs prof. A. Annus, skolas pārzinis Kr. Karlovics u. c.; liecību un balvu izdalīšana, karoga nodošana un pārņemšana, priekšnesumi, azaids, rotaļas.

Beisaidā skolas nobeigums sestdien, 9. jūnijā un Džamaikā svētdien, 10. jūnijā.

KOLORADO SPRINGĀ

Ģimenes dienu ievadīja sestdienas skola 12. maija pievakarē, pulcēdamās prof. L. Bērziņa mājā. Prof. L. Bērziņš svētbrīdī cildināja ģimenes svētību un skolas vadītāja O. Strause norādīja skolas audzēkņiem svvtdienas rītā apsveikt vecākus. Skolas bērni deklamēja tautas dziesmas un dzejoļus, kas daudzina mātes un tēva mīlestību. Svētdienas rītā, 13. maijā, Latviešu biedrības pārstāvji un svētdienas skolas bērni ar ziediem un dzejoļiem apsveica 11 vecākos tautiešus, kam Dievs vēlējis pārkāpt 70. dzīves gadu. Ģimenes dienu noslēdza ģimenes dienas dievkalpojums, kuŗā prof. L. Bērziņš ar sirsnību runāja par ģimeni kā cilvēku dzīves svētības un laimes pamatu.

-dis

INDIANAPOLĒ (IND.)

Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes māc. Pēteris Nesaule 19. maijā salaulāja Indiānas latviešu biedrības sporta kluba priekšnieku volejbolistu Ernestu Asonu ar volejbolisti Gunu Vanagu.

Jau 3 gadus netālu no pilsētas centra — 409 Massachusetts Ave. - darbojas mūsu tautieša Olgerta Dombrovska restorāns, kas, pateicoties izdevīgajai vietai, ieguvis plašu atsaucību, nodrošinādams labu peļņu. 12. maijā D. atvēra jau otru restorānu, šoreiz pilsētas ziemeļu daļā, 115 W. 30th St. **G. G.**

GRAND RAPIDOS (MICH.)

Grand Rapidu latviešu katoļu draudze iepirkusi savu dievnamu. Tā kā baznīca iegūta no presbiteriāņiem, tajā jāizdara iekšējie izbūves darbi un dažādi pārveidojumi, pie kam samērā daudz šīnī virzienā jau veikts. Kāda amerikāņu lauku draudze, kuŗa cel sev jaunu baznīcu, dāvājusi latviešu katoļu draudzei divus altārus. Draudzes rīkotais bazārs devis skaidru atlikumu $800.

Katoļu centrālā vidusskolu Grand Rapidos šogad beidz 425 audzēkņi. Beigušo klases prezidents ir latvietis Pēteris Cibulskis, kas nodomājis studēt Akvinas kolledžā. Bez viņa šo skolu beidz arī latvie-

— Tas gan ir traki — tiešī tad, kad mēs beidzot sākam justies īsti jauni, mēs jūtam arī, ka sākam kļūt veci...

tis Ēriks Ķikāns, kuŗš izvēlējies studēt jurisprudenci.

Jaunatnes pulciņš Pērse Latviešu biedrības telpās 19. maijā rīkoja Ziedoņa svētkus, piemēroti rekonstrējot sarīkojuma zāli. Ar baleta priekšnesumiem sarīkojumu kupliināja Inese Paegle, dziedāja Ivars Gaide, pie klavierēm Ilze Hermane, bet deklamēja Māra Asare un Maija Roziņa. Notika arī Ziedoņa karalienes vēlēšanas; šīnī godā tika Grietiņa Nille, bet galma dāmas kļuva Maija Roziņa un Māra Asare. Vakara atlikums paredzēts jaunatnes dienu sarīkojumam 11. un 12. augustā Grand Rapidos.

Veras Siliņas privātstudijas audzēkņu klaviervakars notiks 26. maijā, plkst. 6 pp. Latviešu biedrības telpās.

12. maijā Grand Rapidos viesojās Čikāgas latviešu teātris ar H. Ibsena 3 cēlienu lugu Spoki. Trupas sastāvā bija tālā viešņa Anniņa Simsone. Zāle bija izpārdota. Izrāde patika visiem, ko liecināja daudzie aplausi un ziedi.

Vienības draudze savā dievnamā 13. maijā atzīmēja Ģimenes dienu. Pie ieejas baznīcā jaunatnes pulciņa dalībnieces ikvienam piesprauda pavasara ziedus, tā izceļot vecās un jaunās paaudzes sadraudzību. Sprediķoja prāv. A. Skrodelis no Kanadas, kuŗš pēc dievkalpojuma runāja par Ģimenes dienas nozīmi. Dievkalpojumu kuplināja ar ērģeļu solo R. Jirgensone. Divas dziesmas nodziedāja Valija Melliņa no Kalamazū. Baznīcas apakšējā zālē bija piemēroti svētdienas skolas skolēnu priekšnesumi. Dāmu komiteja bija rūpējusies par daudzo dalībnieku pacienāšanu.

Vienības draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojumā 17. jūnijā piedalīsies prof. Jānis Rozentāls no Mineāpoles; viņš teiks spredīki.

Junior kolledžas audzēkņe Māra Asare ieguvusi trešo godalgu (naudas balvu) Abraama Linkolna esejas sacensībā.

Jauno inženieŗu klubs Lansingā piešķīris 1000 dolaru stipendiju Vilim Barevicam, kuŗš mācās Dienvidu vidusskolā. Rudenī viņš uzsāks studijas inženierzinātnēs Lansingā. Sakarā ar stipendijas piešķiršanu V. Barevicam bija jāierodas Lansingā, kur viņu apsveica inženieŗu kolledžas prof. Skinners. Vilis Barevics ir savas skolas jauno inženieŗu kluba biedrs, vada Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes jauniešu pulciņu, darbojas latviešu skautu vienībā un sporta. Šie pienākumi nav kavējuši viņu gūt labas sekmes mācībās.

V. Z.

NO RĪGAS LĪDZ REINAI

KĀDA GAISA IZPALĪGA ATMIŅU STĀSTS

II

Uzkāpjot pašā tornī, kur bija ierīkota novērošanas būda, apsegta ar smilšu maisiem, pārlaidām skatu vientuļajai apkārtnei — pilsētas nomale izskatījās kā izmirusi, tikai pret ziemeļaustrumu pusi dunēja lielgabali — tuvojās krievi.

KONFEKŠU MAISS IZBIRST UZ GRĪDAS

Otrā dienā mani un vēl divus zēnus aizvizināja uz Armijas Ekonomiskā veikala tukšošanu. Tur mantas bija pa pilnam, vēl bija sastopamas dažas pārdevējas. Te arī iebaudījām pēdējās kārtīgās pusdienas. Ēdamzālē AEV darbinieces mums pasniedza kāpostus ar desiņām. Visi jutāmies nospiesti, skumji, taisni kā uz bērēm. Tanī pašā naktī Kr. Barona ielā piedzīvojām krievu zemlidojuma uzbrukumu. Mukām uz pagrabu. Bet tā kā citas grupas bija „laupījušas" Kuzes konfekšu fabriku, bija atvedušas veselu maisu konfekšu un katram piepildījušas katliņu, es atstāju pagrabu un devos otrā stāvā uz savu istabu, lai paņemtu līdz šos garšīgos saldumus. Te gandrīz dabūju vai sirdstrieku aiz bailēm, jo namu pārldoja kāda lidmašīna, nomezdama kravu tepat tuvumā. Šķindēja logu stikli, uz grīgas izripoja konfektes, un es rāpus vien notenterēju uz pagrabu bez tām.

PREČU NAMĀ UZPOŠAMIES

Trešajā dienā mūsu grupa izvāca vēl atrodošās lietas no lielā preču nama Brīvības un Kaļķu ielas stūrī, iepretim pulkstenim. Pārdevējas tikai teica: „Nemiet, zēni, velciet drēbes paši mugurā, kādēļ atstāsit krieviem vai vāciešiem." To mēs arī darījām. Nokāpuši pagrabā, atradām Latvijas brīvvalsts laikā ražotās mantas — ziepes, ādas portfeļus un jaunas rakstāmmašīnas. Pa veikalu skraidīja sētniece, vaimanādama, — vai manu dieniņ, vai manu dieniņ! — un pievāca apakšveļu savam večukam un sev.

Ceturtajā dienā mums bija jādodas uz Rīgas ostu, tieši pie prezidenta pils. Kamēr mēs dažādās mantas iekrāvām kuģī, tikmēr vācu sapieri ostmalā raka bedres, kur salika dinamitu un pie celtņiem piestiprināja paprāvas bumbas.

Vienpadsmitajā oktobrī mēs nekur vairs nebraucām. Pārdzīvojām jaunu krievu uzlidojumu. Un tikai klausījamies kara trokšņos, kas likās atskan tepat pie Jāņa vārtiem.

KLĀT 12. OKTOBRA NAKTS

Nākošā dienā vairs neizturējām, vācieši, liekas, bija saņēmuši rīkojumu no Rīgas izvākties. Viens no izpalīgiem, kuŗa rada gabalam bija pajūgs ar zirgu, to pievāca mūsu vajadzībai. Ratos salikām savas mugursomas un citas mantas. Nabaga zirdziņš tikai ar pūlēm spēja vilkt, kad tumsas aizsegā 12. oktobŗa naktī, lēnām, slapstīdamies, iegriezamies Brīvības. ielā. Bieži pār mūsu galvām aizsvilpa krievu artilerijas lādiņi. Lidmašīnas nometa raķetes. Garām ejot Brīvības piemineklim, mēs apstājāmies pie ķēžu rāvēju grupas. Uz kāpnēm kāds bija nolicis ziedus. Mēs instinktīvi, neviena neaicināti, norāvām cepures, un es solījos cīnīties par Latviju... Bet nu, redzi draugs, esmu šeit tālu no dzimtenes, tāpat kā tu, bet tomēr jūtu, ka daru ko Latvijas labā", Eižens Zeme uz brīdi stāja stāstīt un domīgi noraudzījās sveces šaudīgajā liesmā.

„Kas tad ar jums notika?" mudinādam Eiženu stāstīt tālāk, piedāvāju viņam cigareti.

„Tevi taču neinteresēs sīkumi, stāstīšu īsi, bez izpušķojumiem un drāmatizējumiem," mani brīdināja Eižens un turpināja:

„Visu nakti solojām blakus ratiem uz Kolkas pusi. Jau tūlīt pēc saules lēkta virs mums sāka lidot krievu lidmašīnas. Mēs iegriezāmies kādā sāņu celiņā, kas veda cauri biezam priedulājam. Šaipus Majoriem vai Bulduŗiem sīkais zirdziņš bija tā noguris, ka vairs nevarēja ratus pavilkt, to atdevām kādam zvejniekam un, uzmetuši mugursomas uz pleca, izgājām uz Rīgas - Slokas šoseju. Mūs uzņēma kāda smagā mašīna un aizveda līdz Asariem, kur mums laimējās iekāpt vilcienā, kas bija pienācis no Rīgas. Tagad uzzināju, ka Tukuma tuvumā atrodas mūsu vecā zenītartilerijas vienība. Tur ieradāmies vēlā pēcpusdienā, noguruši un izsalkuši.

KRĪT PIRMAIS BUMBVEDĒJS!

Bija atkal jāķeras pie darba, jāierok šaujamie, jānomasko ierakumi, jo krievu izlūklidmašīnas mūs sāka novērot pa dienu, bet naktīs uzlidoja bumvedēji un izbēra savas „olas." Visās ceļmalās bija ierakušies lielgabali.

Pēc dažām dienām mēs atkal vilkām lielgabalus no ierakumiem un devāmies uz Kuldīgas pusi. Tur kādas agrākās zirgu farmas laukos ierakāmies par jaunu, šoreiz uz ilgāku palikšanu, jo te bija ierīkots slepens lidlauks vieglajām lidmašīnām, kuŗas slēpās meža malā. Te arī kāds gaisa izpalīgs nošāva pirmo krievu izlūkbumbvedi, par ko mums visiem bija liels prieks.

IEPAZĪSTAMIES AR TANKU DURI

Izbūvējām bunkurus — īstas zemnīcas. Tuvumā dzīvoja bagāti un laipni lauksaimnieki. Viņi mums, latviešiem, visādi izpalīdzēja ar pārtiku, grāmatām un citādi, tādēļ mani ļoti sarūgtināja atgadījums, kad viens no mūsu dūšīgajiem puišiem „nospēra" kāda saimnieka pabrangu vepri. To notiesāt gan palīdzēju, jo kartupeļu zupiņas izsalkumu nemaz neapmierināja.

Te mūs, izpalīgus, arī apmācīja, kā lietot tanku dūres. Vācu pavēlniecība pret latviešiem tomēr izturējās ne visai draudzīgi. No tuvējā lauksaimnieka biju dabūjis žūksni brīvās Latvijas žurnālu — Atpūta. Mēs visi tos lasījām. Līdz pienāca majors un pavēlēja viņam tos visus atdot. Vēlāk sagraizītus redzēju šos žurnālus atejā.

Gaisa spēku izpalīgu attiecības ar vāciešiem pasliktinājās vēl vairāk. Decembŗa sākumā saņēmām jaunu pavēli doties tālāk, šoreiz uz Ventspili. Ziņ

VAI STRADIVĀRIJS TIEŠĀM NESASNIEDZAMS?

PĀRDOMAS PAR VECMEISTARU VIJOLĒM

Jau sen, sen laužu prātus mulsinājuši nostāsti par Stradivārija vijoļu šķietamo neizprotamo brīnumu. Gadu plūsmā radušies dažādi minējumi par to, kur un kā paslēpta lielā meistara burvības atslēga. Dažs gudrinieks, piemēram, mēģinājis apgalvot, ka Stradivārija vijoļu labskaņas noslēpums meklējam trušu mēslos — tanīs, lūk, jāsautējot vijolei izmeklētais materiāls! Bet lielākā daļa zudušā brīnuma atslēgu tomēr meklē lakā. Ja izdošoties atklāt Stradivārija lakas maisījuma formulu ,tad māksla būšot rokā! Starp citu, pērn kāds italiešu vijoļu darinātājs Rainērī nāca klajā ar sensacionālu ziņu: viņš beidzot atradis Stradivārija lakas recepti. Izjaucot kādu vecu vijoli, kura pēc ieraksta gatavota 1737. gadā (kad miris slavenais meistars), viņš atradis nodzeltējušu lapiņu, kurā jau divi gadsimtus glabājusi Stradivārija noslēpumu. Nevienam vijoļu darinātājam līdz šim neesot bijis zināms, ka viena no galvenajām lakas sastāvdaļām bijusi Indijas sveķi. Rainērī jau paspējis nolakot vairākas savas vijoles ar „Stradivārija" laku, un speciālisti pārliecinājušies par samtaino toni, kas ļoti līdzinājies Stradivārija vijolēm.

Protams, grūti iedomāties, ka kādam vēl laimētos piedzīvot Stradivārija slavu. Tas nozīmētu radīt kaut ko tādu, kas nevienam vēl nav izdevies, arī Stradivārijam ne. Pat teorētiski nav iespējams apvienot vienā vijolē tonja spēku un kvalitāti tādos apmēros, ka reizē tā būtu pārāka tiklab spēkā kā kvalitātē. Kamēr Stradivārijs, piemēram, saniedzis vislielāko pilnskanību labskaņā un tonja kvalitātē, tikmēr to pašu tonja spēkā panācis Gvarnērijs. Ideāli pilnīga vijole vēl nav bijusi un laikam arī nebūs.

Vijoļu darināšanas māksla manu interesi saistījusi jau no bērna dienām. Bet pēdējos gados tā kļuvusi pat par kaislību — par kaislību tādējādi, ka pat slavenību koncertos neesmu klausījies vairs tikai spēlē, bet vēl jo vairāk pētījis vijoļu tonja nokrāsas — ar citiem vārdiem, kādi skaņu efekti panākami vienā vai otrā gadījumā. Gribētos teikt, ka no intereses pakāpeniski izaugu kaislība brīdī, kad pirms trim gadiem nejaušība savēda mani kopā ar vijoļu darinātāju Heinrichu Frīzenu. Sadarbojoties ar viņu, ir bijuši brīži, kad biju nesaprašanā — nezināju vairs, vai lai ticu vispārinātam ieskatam, ka „šodienu meistari ar Stradivāriju nespēj sacensties", vai taisnība Frīzenam, kurš apgalvo, ka tā sauktais „Stradivārija noslēpums" nav vairs noslēpums.

Heinrichs Frīzens stingri turas pie prof. Fūra teorijas, pēc kuras augstvērtīgas vijoles izgatavošanai ir trīs priekšnoteikumi: 1) pareizi izvēlēts un sagatavots materiāls, 2) pamatīgas teorētiskas zināšanas un praktiskā pieredze un 3) pacietība, pacietība un vēl reiz pacietība. Pēc prof. Fūra pārliecības **vijole nav gadījuma produkts, bet zinātniski pārbaudīta darba rezultāts.**

64 gadus vecais vijoļu darinātājs pierādījis, ka vijoles labskaņa un samtainā tonja noslēpums galvenokārt meklējams attiecīgā skaņu vibrāciju maisījumā. Lakai esot tikai sekundāra nozīme — tā piešķir tonim koncentrāciju un konservē koku. Bet tas nenozīmē, ka viena un tā pati laka būtu derīga katram kokam — ar nepareizi izmeklētu laku iespējams samaitāt vislabāko vijoli. Par katru jaunu vijoli un tās vibrācijām Frīzenam ir vesels reģistrs un saskaņā ar to nākamo vijoli iespējams izgatavot tieši tādu pašu kā iepriekšējo, kaut modelis būtu cits.

Ja vecajam vijoļu darinātājam labi veiksies, uz rudeni viņa rīcībā būs vairākas vijoles ar dažādām tonja nokrāsām. Un tāpēc vai nebūtu labi, ja viens otrs no profesionālajiem vijolniekiem, meklēdams jaunu, labāku vijoli, garām ejot pamestu skatu arī uz jaunajiem modeļiem. **Var gadīties, ka šodienas tomēr spēj sacensties ar vakardienu, un, ka vēlamā kvalitāte atrodama par dažiem simtiem dolaru, tūkstošu vietā.**

Bet tiem, kuri iegrimuši savā konservātīvismā tik tālu, ka ignorē visu jauno, to pat nepārbaudīdami, varētu jautāt:

1) Ja pieņem ,ka visas vijoles (skaitā ap 600), kuras darinājis Stradivārijs, būtu vēl saglabājušās, tad — kā izskaidrojams fakts, ka reģistrēto Stradivārija vijoļu skaits (kuras par īstām atzinuši eksperti) pārsniedz divus tūkstošus? Manuprāt te ir tikai divi varbūtības: vai nu viltojumi kvalitātes ziņā tiešām līdzvērtīgi Stradivārijam, vai arī ekspertu ausis tik vājas, ka atšķirību nemana. Bet ja ar dzirdi atšķirība nav konstatējama, kā pierādīt, ka Stradivārijam neviens netiek līdzi?

2) Kā izskaidrojams tas, ka vijoli tik ilgi, kamēr pazīmes liecina, ka to darinājusi Stradivārija roka atzīst par nevainojamu kā speciālisti vijoļu darinātāji, tā profesionāli vijolnieki, līdz atklājas, ka to darinājis kāds tagadnes meistars, ar iedomātās Stradivārija ēnas nozušanu kā uz burvja mājienu „izgaisa" arī skaņa?

3) Kā izskaidrojams, ka pirms 2. pasaules kara kādā internacionālā vijoļu izmēģināšanas pārbaudē Prāgā par labāko tika atzīta kāda čechu meistara vijole, bet ne savestie Stradivāriji, Gvarnēriji vai Amātiji, un kālab pārbaudes protokoli „pazuduši" un „neviens notikumu vairs neateceras."?

Man šķiet, atbilde nebūs tālu meklējama. Lai paraugāmies tikai šodienu reklāmā — reklāmā, kas, mezdama svaru kausos tūkstošus un tūkstošus, pēc iespējas ilgāk grib mulkot naivo pasauli. Jo, ja Stradivārija vijolēm nebūs vairs tā maģiskā pievilkšanas spēka, kāds vēl ir šodien, tad zaudētāji būs bagātie mūzikas instrumentu tirgotāji, kuri par vecmeistaru vijolēm prasa pasakainas summas. Cietīs arī slaveno vijolnieku reklāma, kad tie vēl šobaltdien pa lielākai daļai spēlē ar „nesamaksājāmas vērtības Stradivārija vai Gvarnērija vijolēm." Īsi sakot, Stradivārija vijoļu slava (es vēl reiz uzsveru apbrīnojamo vecmeistru veikumu, bet nejamo vecmeistru veikumu, bet nepieciešamo noliegt jauno spējas) ir bagāto tirgotāju un slaveno vijolnieku prestiža un pa daļai eksistences jautājums.

Šķiet, lielāko skaidrību šai jautājumā dos nesen no slavenās Itālijas atnākusi ziņa, ka **ikviena īsta** Stradivārija vai Amātija vijole var būt viltojums. Nedienas, lūk, sākušās ar kādu no vislabākajām Stradivārija vijolēm. Neviens neiedrošinājies pat apšaubīt, ka to nebūtu darinājis slavenais meistars. Bet nesen izdarītā pārbaudē tomēr konstatēts, ka tā ir tikai kopija. Bez tam pēdējā laikā noskaidrojies, ka liela daļa no tirgū atrodamām italiešu 18. gadsimta vijolēm īstenībā darinātas Bavārijā vai Saksijā, pie tam tikai pirms 20 gadiem. Šodienu meistari esot tik tālu ievingrinājušies vecmeistaru atdarināšanā, ka pat vispalāvīgākie modernās technikas palīdzlīdzekļi, Rentgena stari un ķīmiskās analizes, nespējot vairs atšķirt, vai darīšana ar 18. gadsimta oriģināliem vai viltojumiem.

Vienīgā cerība vēl būtu, saka Džovanni Iviļa, ja šīsdienas lielie vijolnieki rāktu talkā ar savu smalko, izkopto dzirdi. Bet tomēr arī savā laikā leģendārais Paganini nav varējis atšķirt, vai atradis Parīzē īsto Gvarnēriju, vai kopiju. Par vijoles kvalitāti viņš tomēr bijis tik ļoti sajūsmināts, ka to nopircis un bieži to spēlējis savos koncertos, kaut tirgotājs viņam atklājis, ka tā īstenībā kāda francūža darināta.

Vai tiešām Stradivārijs būtu nesasniedzams?

Jānis Lazdiņš.

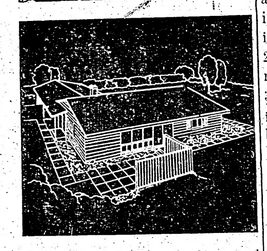

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES
316 Harbord St., tel.
LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
Pārstāvji:
P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

MĀRTIŅA ZĪVERTA MINCHHAUZENA PRECĪBAS

TLB ansambļa uzvedumā 26. maijā, pl. 7.30 Ītona auditorijā Toronto

Uzņēmumā daži šendienu tēli, kuŗus redzēsim centīgi gatavotās 1 ugas izrādē. No kr.: Saltikovs — Alberts Butāns, princese Fīke — Helēna Beķere, kņazs Nariškins - Auseklis Jansons. J. Kreļļa uzņ.

KAS NOTIEK KANADĀ?

Celtniecība Kanadā turpina pārspēt agrākos rekordus. Tekošā gada pirmajos četros mēnešos celtniecības kontraktu kopsumma sniedzas pāri 902 milj. dol. — vai par 191 milj. dol. pārsniedz attiecīgo summu pagājušā gadā tanī pašā laika sprīdī.

No minētās kopsummas 347 milj. dol. saistās ar dzīvojamo ēku celšanu.

No šīs kopsummas 6,2 procenti aiziet māju iekārtošanai, 7,8 proc. automobiļiem, 3,6 proc. izklaidēšanās priekam (laivas, spēles), un 1,1 proc lasīšanai un studijām.

Sievietes daudz piedalās arī Kanadas rūpniecībā. Uz 1. janvāri tās ieņēma 22,9 proc. no Kanadas darba vietām; salīdzinot ar 1955. gadu, pārmaiņu nav. Tomēr sievietes vairāk sāk strādāt kalnrūpniecībā, celtniecības sabiedrībās un bankās.

KĀDREIZ MAIJĀ...

Labi apmeklētajā DV Toronto nod. rīkotajā Maija ballē par Maija karalieni ievēlēja Ivonni Barti (vidū) un par princesēm I. Grāvleju (no kr.) un V. Klincāni.

Par balles labo izdošanos rūpējās DV nodaļas Vanadžu kopa. No labās priekšniece M. Gruzīte Abi H. Kliģera foto

Ziņas no piederīgiem

Latviešu centrālai komitejai Vācijā — (21a) Augustdorf b. Detmold ir ziņas zemāk minētām personām no viņu piederīgajiem:

Kārlim - Alfrēdam Ivanam (dz. 26. 3. 24..), Rainim Melzupam (dz. 6. 26.), Leokadijai Vikstremai, Marijai Danilevičai, Olgai Danilevičai, Annai Virbickai, Pēterim Ģeikānam (tēvs vai dēls — dzim. 16. 5. 00. un 3. 9. 27.), Elmāram Eglītim (dz. 11. 10. 26.), Robertam Vajeikam vai Vojeikam (dz. Iecavā 1922. g.), Mirdzai-Ellai-Vilhelmīnei Kalnājai - Klinbergai (dz. Slokā 30. 5. 11.), Jānim Krūmiņam (dz. 13. 7. 25.), Oskaram un Konstantinei Stobiem, Kamillai un Jānim Rubiks - Jēkabsoniem, Erikai Ansonai-Dreicmanei, Metai Kalējai, Auseklim Mauriņam, Ģertrudei Upeniecei, Mikēlim Buzītim, N. Matvejevam, Valterim Strazdam, Jānim Bortiņam (dz. ap 1925. g.), Vallijai Zīvertai, Mildai Rieksiņai ar ģimeni (dzīv. Cīrichē), Druppas ģimenei, vijolnikam Vīnertam, Dr. Soekoerv (īgaunis dzīv. Zviedrijā), Evaldam - Helmutam Biezam (dz. 1926. g. Abrenē), zobārstei Birutai Zommerei, Melitai Celmai (dzim. Plavniece, dzīv. Traušteinā), Arvīdam - Fricim Oliņam, Ilmāram Brīvniekam (dz 24. 4. 26), Rasmai Teikmanei (dz. 16. 6. 22.), Elzai Bortkevicai (dz. Grīķis, dz. 1915. g. dzīv. Neuštatē), Rūdolfam un Viesturam Kundziņiem, Mārtiņam Jansonam (agr. strādājis 323. tr. vienībā Bīlefeldā), Franciskai Biznai, V. Vadziķim, Terēzijai Šeferei, L. Bierandam, Johannai Mežaļ, Elmāram Zariņam, Jānim Rebiņam (dz 20. 4. 27), Bernhardam Dekšnim, Artūram Berķim (dz. 3. 8. 26., dzīv. it kā Austrālijā), Nikolajam Lapinskim, A. Pēkulim (dzīv. Zēdorfā), Kristapam Stiebrim, Stepānam Tribim, Pēterim Nikiforonam, Fricim Kalniņam (dz. 5.10. 11., laikam dzīvo Kanadā), Arnoldam Lutkevicam, Vilhelmīnei Veidei, Kārlim Baronam (dz. 21. 3. 09., dzīvojis Anglijā), Mārtiņam Kukulmuižniekam (dz. 20. 4. 06.), kpt. Jānim Ūdentiņam (dz. 23. 11. 99.), Osveldam Ūdentiņam (dz. 24. 6. 05.) Jānim Gravam (dz. 24. 1. 20.), Alfrēdam Zicānam (dz. 7. 3. 12), Vijai Kazakai, Ojāram Kalniņam (dz. 11 7. 22.), Alfrēdam Upneram (dz. 1912. g., dzīvojis Anglijā), Valdim Treimanim, Paulam Dāvim (abi pēdējie dzīv. Rēgensburgā), Kārlim Voldemāram Kaziņam (dz. 30. 10. 07., dzīvojis pie Braunšveigas), Dailonim Zariņam (dz. 9. 12. 23.), A. Balodim (dzīv. Manheimā), notāram Blūmam, Jūrniecības dep. dir. Langenfeldam, Lidijai Kļavkalnai, Dr. Čedrikam, Artūram Juzupam (dzīvojis Fuldā), Līdijai Erdmanei (dzīv. Kleinkoetcā), Irēnai Ukstiņai (dzīm. Nedesone, dzīv. ar vīru Eduardu un dēlu Uldi Flensburgā), Zigrīdai Ausmanei (dzim. Jaunzeme, dzīv. Flensburgā), Kārlim Visvaldim Krūmiņam, Jāzepam Dzenim, Ārijai Veris (dzīv. Anglijā), Olgai Leikučai (dzīv Pinebergā), Georgam un Verai Lutciem, Albertam Ūdriņam (dz. 9. 11. 23.), Ādolfam Grigasam (dz. 10. 3. 10.), K. Zaberam (dzīv. Vedelē), Ņinai Feifei (dz. 14. 2. 26.), Georgam Feifam (dz. 3. 11. 22.), Antonam Turkovskim (dz. 1926. g.), Dr. Jānim Smilgam, Adolfam, Augustei, Arvedam un Margrietai Pilanderiem (dzīv. Vircburgā).

Rakstot LCK, laipni lūdzam pievienot starptautiskos pasta kuponus atbildes vēstulei.

LATVIEŠU RAKST
OLIMPIETIS GAV

VALDEMĀRS DAMBERGS K

23. maijā Dānijā 70. dzimšanas dienu sagaidījis viens no latviešu literatūras lielākajiem stila meistariem, skaidrības un līdzsvara meklētājs dzīvē uun mākslā — Valdemārs Dambergs. Viņš beidzis Tērbatā klasisko valodu studijas, un no agras jaunības V. D-gu pavadījusi dziļa un uzticīga mīlestība uz antīko pasauli, tās mākslu un klasiskās dzejas nemaldīgo skaidrību un skaņīgumu. Šai lielajai mīlestībai Dambergs palicis uzticīgs visu mūžu, un, šķiet, ikviens latviešu literatūras kaut tikai paviršs pazinējs nešaubīdamies piešķirs viņam klasiķa vārdu — tik nepārprotama, viengabalaina un nemaldīga ir viņa māksla.

Savu īpatnību citu laika biedru starpā Dambergs jau noteikti iezīmē ar saviem pirmajiem dzejoļu krājumiem — Zīlnējumi (1907) un Bareljefi (1909.), sev un savai mūzai uzticīgs palliekot arī krājumos Dvēseles ritmi (1021.), Klusais Karnevāls (1925.) un Zemes Mārai (1935.), kur vērojama Damberga pievērsanās senajām latviešu dievībām.

No V. Damberga prozas darbiem pašā pirmajā vietā būtu minams plašais autobiogrāfisko romānu cikls Gaitnieciības ceļi, kura galvenais varonis Visvaldis Tīls izklejo tālus ceļus revolūcijas laikos Krievijā, līdz nokļūst Japānā un no turienes atgriežas Rīgā. Šim romānu ciklam ir ne tikai liela literāra, bet arī tīri kultūrvēsturiska vērtība, jo autors liek savam varonim izsekot dažādiem periodiem mūsu valsts tapšanas laikā, zīmīgi raksturojot arī tā laika mākslinieku un pilsonisko sabiedrību.

Kā teoretiķis ar plašām zināšanām, V. Dambergs sacerējis arī daudzus literātūrzinātniskus apcerējumus, teoretiskus rakstus un kritikas, kas daļēji sakopoti krājumā „Zaļais rakstniecības koks." Ļoti vērtīgs ir viņa plašais teoretiskais darbs „Ievads vispārējā rakstniecības vēsturē," kāda otra līdzīga nav visā mūsu literātūrā par šo nozari.

Pēdējos Latvijas brīvības gados, darbojoties par ģimnazijas direktoru Jelgavā, V. Dambergam arī šīs Jelgavas teātŗa drāmaturgam bija izdevība atkal reiz ciešāk pievērsties savam iemīļotajam darbam drāmatiskajā laukā, jo nedrīkst ne-

Sestdien, 1956. gada 26. maijā

pieminēt artiskās zīmīgāk tiskajā italiešu garā. Vegas s vērsum Ar vis vestas dāda biem skats ba u mi s nieci posm Da viene jāru nas Dam gas Kan jusi nada

A. VOITKUS

Tā tas nepa

Asārdas Robežgruntnieces viņete

2. turpinā

Saimnieks Rembēns namu bi gais palīgs tam bija sieva; abi saguruši — īpaši Rembēniete izsk viem četrdesmit gadiem. Kad Pē tiņas bija sanesis istabā, saimnie kaimiņiem — tepat blakus namā

Bet Pēterim ar tautiešiem ie ņēma Zāru saitē un gāja tālo ce sērst pie Ziemeļu kundzes...

Tā bija viena pati mājās. Te viļus novirzījās uz Liliju.

„Kā jums patīk Grunduļa „Viņa ir ļoti jauka," Pēteris mā viņa izskatās vēl ļoti labi. A „Viņa nemaz nav tik veca, k dze ļoti necieta ka kāds piemin viņu vienā vecumā, „cik jūs viņa

„Kundze mani ievilina n pielieca galvu un sāka kārtot b ziņā izskatās daudz jaunāka."

„O — ko jūs!" Ziemeļa ku kās, ka esat Grunduļa jaunkund tājumu Ziemeļa kundze gan izte īstenībā ļoti baidījās atbildes. vērojusi, ka Pēteris pēdējā laikā duļa jaunkundzi un pat meklē

„Kundze joko. Kundze zina dzība. Vai kundzei būtu iebildu

Kundzei iebildumu nebija. tera vienaldzību pārāk neizrādīt Grunduļa jaunkundzi — pastā ta, cik daudz cietusi kaŗa laikā les un kā pirms dažām dienām

„Es pat vēl nemaz nezinu,

Jānis Lāma

Negantnieks

ROMĀNS

(82. turpinājums)

— Jā, Kate... bet vēl grūtāk top tad, kad jādomā, ka man visu mūžu būs jāmāca tikai svešas tautas bērni... —

— Bet varbūt tu reiz drīkstēsi atkal darīt to mūsu zemē? —

— Varbūt... Bet tagad to nekas nerāda, un vēl mazāk, nekā agrāk drīkstu cerēt, ka būšu skolmeistars Vidzemē vai Kurzemē. —

— Bet senāk tu teici?... —

— Jā, bet tagad dažs kas ir mainījies uz ļauno pusi, un manas cerības kļuvušas pavisam vājas. Un, kad nu ar tik vājām cerībām jādzīvo svešu ļaužu starpā... —

— Es saprotu, Mik! Bet vai tu neapsmiesi mani, ja teikšu, kas man iekrita nupat prātā? —

— Tu vari droši teikt visu, ko domā, es par to nesmiešos. —

— Redzi, Mik... Bet nudien tu smiesies?... —

— Taču ne, Kate! —

— Jā... es domāju, arī es varētu dzīvot Pēterburgā. Par kalponi pie kādiem krievu kungiem... Krieviski runāt gan jau iemācītos! Un tad tu nebūtu vairs tur viens pats... —

Bet nu Kates uzņēmība bija galā, viņa apklusa un pagrieza galvu uz otru pusi, baidīdamās, ka Krogzemis pat tumsā ievēros, ka viņas sejā saplūdušas visas viņas aisinis. Viņa bija pateikusi to, ko nebija nemaz gribējusi un kas bija tikai viņas kluso brīžu sapnis.

Krogzemis sameklēja viņas roku, kas kautrīgi ieķļāvās viņa plaukstā. Tā bija darbā sastrādāta un raupja roka, bet viņš to sajuta savējā kā siltu un atdevīgu glāstu.

— Arī es par to esmu domājis, Kate, — viņš lēnām teica, — bet ne pie krievu kungiem tev būtu jādzīvo. Varbūt pēc gada, varbūt jau drusku agrāk es varēšu savu dzīvi Pēterburgā iekārtot citādi, un tad.—

— Un tad tev būs vajadzīga kalpone?... —

Abi sāka smieties.

— Jā, — Kogzemis teica, — ja gribēsi, varēsi nākt pie manis par kalponi. Šovasaru tāpēc vēl vari pastaigāties ar alojiešu puišiem tā kā tagad ar mani, jo, kad atnāksi uz Pēterburgu, tad... —

Kate atrāva viņam savu roku.

— Kāpēc tu, Mik, šitā!... Kāpēc tu par mani tā?—

Viņas balsī izskanēja tāds pārmetums un pat sarūgtinājums, ka viņš apstājās un mēģināja ieskatīties Kates sejā. Bet bija tik tumšs, ka tā lāgā nebija saredzama. Viņš satvēra no jauna tās roku, ko viņa atļāva vilcinādamās un negribēdama.

— Bet es taču tikai jokoju, Kate! —

— Melo vesels! Nejokoji vis!... —

— Tomēr, es tā nemaz nedomāju. —

— Jā!... Bet kāpēc tad tā teici? Tu jau nekad nejoko... —

— Nu, tad nejokošu arī vairs uz priekšu. —

— Dievs to zina... —

— Vai man netici, Kate? —

— Ak, ko nu mani zvērini!... —

— Redzu, ka esi saskaitusies. —

— Ej tu!... — un viņa satvēra abām rokām Krogzemja spalvas darbos izlutināto roku un pēkšņā liksmas sirsnības uzplūdumā sāka smieties. Tūliņ viņa sāka arī runāt par Teidmani un par citiem skolas biedriem un biedrenēm jautrā steigā. Varēja noprast, ka aiz šīs vārdu straumes Kate grib slēpt kaut ko, kas piepilda visu viņas būtību un par ko viņa nu priecājas.

Krogzemis pārsteigts klausījās viņas čalošanā, pa retam iemezdams kādu savu vārdu starpā, līdz Kate beidzot apsauca pati sevi:

— Es nu par daudz aušojos, šitā ar tevi runādama! Bet ar mani arvien ir tā: kad esmu viena, apņemos, ka tad, kad tevi satikšu, runāšu tikai gudri un prātīgi. Bet, kad nu tu esi te, tad sarunāju visādas blēņas... —

Bet arī viņam, vienmēr nopietnajam skolotājam, bija negaidot pielipis Kates prieks, un viņš nu arī savukārt stāstīja tai, ko atcerējās no semināra laikiem vai savos raibajos skolotāja gados dzimtenē un Pēterburgā. Likās, ka Kate tur viscauri būtu dzīvojusi līdzi, visu redzējusi pati savām acīm, un tāpēc nu par visu varēja smieties tāpat kā viņš pats. Viņi abi atgādināja skolniekus, kas, reiz atbrīvojušies no savu audzinātāju uzraudzības, pēc sirds patikas izrunājās par to, kas līdz šim bijis liegts.

Kad pienāca vieta, kur viņu kopējais ceļš beidzās, Kate teica: — Vēl laika diezgan izgulēties, es paiešu tev kādu gabaliņu līdz. —

— Labi, man tad būs īsāks ceļš līdz Sīpoliem... —

Bet, kad nu nācās atvadīties, viņš vadīja Kati atpakaļ līdz viņas ceļa galam. Bet arī tagad vēl bija laika diezgan, un viņi atkārtoja pavadīšanu vairākas reizas, kas izlikās tik neparasti, ka arī par to vajadzēja smieties, jo agrāk tas tā nekad nebija atgadījies un nezin, ko par to domātu un teiktu citi. Bet šai tveices un tumsas apņemtajā jūlija naktī lieceļš bija kā izmiris. Likās, ka viņi staigātu pa kādu svešu zemi, kur abi ir vienīgie iemītnieki, un arī tas bija patīkami.

Tad Kate pamanīja, ka tumsas vietā ap viņiem radies zaļgans pelēkums, kas varēja nozīmēt tikai rītausu.

— Vai! Nu gan man jāskrien, jo laiks tagad jau būs pāri trešajiem gaiļiem un drīz būs jādzen lopi ganos. —

Kate pagriezās uz māju pusi, bet, gabaliņu gājusi, vēl apstājās:

— Vai tu nākamā sestdienā nevari atnākt uz provi drusku agrāk, kamēr vēl citi spēlētāji nav sanākuši?... Bet varbūt es kādu dienu aizskriešu dienvidū pie Lienas uz jūsmājām... —

Beidzot viņa pazuda zaļganajā mijkrēslī, bet viņš lēnām soļoja pa lieceļu, kurš klājās zem kājām pirms kā pelēka, bet tad arvien kā gaišāka sega.

Dreimaņu Kate! Vēl reizi viņš ļāva domām atgriezties draudzes skolā, lai redzētu citu meiteņu vidū drošo un jautro Kati. Un viņš redzēja to niķīgu un uzņēmīgu, kā tā stāvēja meiteņu bariņā un zobgalīgā nopietnībā dziedāja citām pa priekšu viņa sacerēto dziesmu... Gadi bija pagājuši kopš tā laika, bet likās tā, it kā tas būtu noticis vakar vai aizvakar. Nupat ar viņu atkal bija runājusi Dreimaņu Kate, pavisam citāda un tomēr tā pati agrākā, un bija grūti pateikt, kura no tām viņam bija tuvākā.

Viņš neko neapņēmās, neko nesolīja sev uz priekšu, viņš ļāva, lai kaut kur dziļi viņā veidojas sirsnīga un silta vēlēšanās, kas atbrīvoja no nemiera un lika būt labam pret visu, ko viņš ap sevi redzēja. Un viņa soļi kļuva ātrāki, viņš steidzās jo drīz nokļūt Sīpolu klētiņā, lai tad tur sameklētu spalvu un papīru un rakstītu par visu to, ko sevī pārdzīvoja.

LI

..... Vētra debesis ar miglu klāj...
A. S. Puškins

Bija baiga ziemeļu pirmspavasara nakts. Mitrs un vēss vakara vējš, negantos brāzienos, no okeana nākdams, trieca šaurā Somijas jūras līča salauzīto un ar ūdeni kopā sakulto ledu Ņēvā, kas vēl bija ledus pārklāta. Straujās un varenās ūdens masas lauzīja un šķaidīja upes ledu un grūdās ar to kopā uz Pēterburgu. No debesīm vēja brāzieniem līdzi virpuļoja smags un slapjš sniegs. Viesulis to reizām sagrieza ķēmīgā tēlu veidā, kas atgādināja ziemeļu mītu pasaules baismīgos radījumus. Tā bija nakts, kad cilvēkiem, kas ielās cīnījās pret vēju, aptrūka elpas, bet acis ik mirkli nācās tīrīt no slapjā sniega.

Gaisu nemitīgi dimdināja lielgabalu grāvieni, kas nāca no Kronštates un Šliselburgas fortiem. Lielgabalu dārdoņa jaucās ar satrauktu zvanu skaņām, kas plūda no visām baznīcām. Ar to Pēterburgas iedzīvotājiem ziņoja, ka pilsētai draud plūdu briesmas.

Ziemeļu tumsā mītošais mītiskais milzis ne pirmoreiz rādīja savas dusmas par purvā uzcelto skaistuli Pēterburgu un mēģināja to noslīcināt ledainajos ūdeņos. Svēto Pēterburgu varēja glābt tikai tas, ja negantais vējš, apnicis aurēt vienā virzienā, to pēkšņi mainītu. Tad ūdeņi, kaut arī nekļūdami mierīgāki, tomēr nespētu pārkāpt Ņēvas granīta nožogotajiem krastiem. Bet pagaidām vēja maiņa, par kuru, jau sākot ar pēcpusdienu, lūdza visās baznīcās, kas bija pilnas izbiedētu cilvēku, vēl nebija jūtama. Tāpēc arī pilsētā neviens negulēja, un daudzās vietās pagrabu dzīvokļu iemītnieki ar savām mantiņām pārcēlās uz drošākām vietām. Kārtības uzturēšanai ielās patrulēja stipras policijas kolonnas, pie namu vārtiem dežurēja sētnieki, bet Ņēvas krastmalā steidzīgi formējās glābšanas komandas. Laudis bija labi skoloti un zināja, kas katram jādara, jo par to bija jau laikus parūpējusies bīstamā Iekšlietu ministrijas trešā nodaļa, kas par nolaidību plūdu briesmu gadījumā varēja jebkuru Pēterburgas pilsoni bez tiesas un izmeklēšanas aizsūtīt uz Sibirijas dzelzsraktuvēm. (Turp. sek.)

Ziņas no piederīgiem

Latviešu centrālai komitejai Vā- ā — (21a) Augustdorf b. Det- old ir ziņas zemāk minētām per- nām no viņu piederīgajiem:

Kārlim-Alfrēdam Iva- n (dz. 26. 3. 24.), Rainim Mel- pam (dz. 6. 26.), Leokadijai Vik- remai, Marijai Danilevičai, Olgai anilevičai, Annai Virbickai, Pēte- n Gdeikānam (tēvs vai dēls — im. 16. 5. 00. un 3. 9. 27.), Elmā- n Eglītim (dz. 11. 10. 26.), Ro- rtam Vajeikam vai Vojeikam (dz. cavā 1922. g.), Mirdzai-Ellai-Vil- eiminei Kalnājai-Klinbergai (dz. okā 30. 5. 11.), Jānim Krūmiņam dz. 13. 7. 25.), Oskaram un Kon- antinei Stobiem, Kamillai un Jā- im Rubiks-Jēkabsoniem, Erikai nsonai-Dreicmanei, Metai Kalējai, useklim Mauriņam, Ģertrudei peniecei, Miķelim Buzītim, N. atvejevam, Valterim Strazdam, ānim Bortiņam (dz. ap 1925. g.), allijai Zīvertai, Mildai Rieksiņai r ģimeni (dzīv. Cīrichē), Druppas imenei, vijolnikam Vīnertam, Dr. oekoerv (igaunis dzīv. Zviedrijā), valdam-Helmutam Biezam (dz. 926. g. Abrenē), zobārstei Birutai ommerei, Melitai Celmai (dzim. lavniece, dzīv. Traustelnā), Arvī- am-Fricim Oliņam, Elmāram rīvniekam (dz 24. 4. 26), Rasmai ejkmanei (dz. 16. 6. 22.), Elzai ortkevicai (dz. Grīķis, dz. 1915. . dzīv. Neuštatē), Rūdolfam un iesturam Kundziņiem, Mārtiņam ansonam (agr. strādājis 323. tr. vienībā Bīlefeldā), Franciskai Biz- ai, V. Vadzikim, Terēzijai Šeferei, Bierandam, Johannai Mežai, El- āram Zariņam, Jānim Rebiņam dz 20. 4. 27), Bernhardam Deks- im, Artūram Berķim (dz. 3. 8. 26., dzīv. it kā Austrālijā), Nikolajam apinskim, A. Pēkulim (dzīv. Zē- lorfā), Kristapam Stiebrim, Ste- pānam Tribim, Pēterim Nikiforo- am, Fricim Kalniņam (dz. 5.10. 1., laikam dzīvo Kanadā), Arnol- am Lutkevicam, Vilhelminei Vei- ei, Kārlim Baronam (dz. 21. 3. 09., dzīvojis Anglijā), Mārtiņam Kukuļ- uižniekam (dz. 20. 4. 06.), kpt. Jānim Ūdentiņam (dz. 23. 11. 99.), Osveldam Ūdentiņam (dz. 24. 6. 05.) Jānim Gravam (dz. 24. 1. 20.), Alfrēdam Zicānam (dz. 7. 3. 12), Vijai Kazakai, Ojāram Kalniņam (dz. 11 7. 22.), Alfrēdam Upneram (dz. 1912. g., dzīvojis Anglijā), Val- dim Treimanim, Paulam Dāvim (abi pēdējie dzīv. Rēgensburgā), Kārlim Voldemāram Kaziņam (dz. 30. 10. 07., dzīvojis pie Braunšvei- gas), Dailoniņ Zariņam (dz. 9. 12. 23.), A. Balodim (dzīv. Manheimā), notāram Blūmam, Jūrniecības dep. dir. Langenfeldam, Lidijai Kļavkal- nai, Dr. Čedrikam, Artūram Juzu- pam (dzīvojis Fuldā), Lidijai Erd- manei (dzīv. Kleinkoetcā), Irēnai Ukstiņai (dzim. Nedesone, dzīv. ar vīru Eduardu un dēlu Uldi Flens- burgā), Zigrīdai Ausmanei (dzim. Jaunzeme, dzīv. Flensburgā), Kār- lim Visvaldim Krūmiņam, Jāzepam Dzenim, Ārijai Veris (dzīv. Anglijā), Olgai Leikučai (dzīv Pinebergā), Georgam un Verai Lutciem, Albertam Ūdriņam (dz. 9. 11. 23.), Ādolfam Grīgasam (dz. 10. 3. 10.), K. Zaberam (dzīv. Vedelē), Ninai Feifei (dz. 14. 2. 26.), Georgam Feifam (dz. 3. 11. 22.), Antonam Tur- kovskim (dz. 1926. g.), Dr. Jānim Smilgam, Adolfam, Augustei, Arve- dam un Margrietai Pilanderiem (dzīv. Vircburgā).

Rakstot LCK, laipni lūdzam pie- vienot starptautiskos pasta kupo- nus atbildes vēstulei.

LATVIEŠU RAKSTNIECĪBAS OLIMPIETIS GAVIĻNIEKS

VALDEMĀRS DAMBERGS KĻŪST 70 G. VECS

23. maijā Dānijā 70. dzimšanas dienu sagaidījis viens no latviešu literatūras lielākajiem stila meistariem, skaidrības un līdzsvara meklētājs dzīvē uun mākslā — Voldemārs Dambergs. Viņš beidzis Tērbatā klasisko valodu studijas un no agras jaunības V. D-gu pavadījusi dziļa un uzticīga mīlestība uz antīko pasauli, tās mākslu un klasiskās dzejas nemaldīgo skaidrību un skanīgumu. Šai lielajai mīlestībai Dambergs palicis uzticīgs visu mūžu, un, šķiet, ikviens latviešu literatūras kaut tikai paviršu pazinējs nešaubīdamies piešķirs viņam klasiķa vārdu — tik nepārprotama, viengabalaina un nemaldīga ir viņa māksla.

Savu īpatnību citu laika biedru starpā Dambergs jau noteikti iezīmē ar saviem pirmajiem dzejoļu krājumiem — Zīmējumi (1907) un Bareljefi (1909.), sev un savai mūzai uzticīgs paliekot arī krājumos Dvēseles ritmi (1021.), Klusais Karnevāls (1925.) un Zemes Mārai (1935.), kur vērojama Damberga pievērsanās senajām latviešu dievībām.

No V. Damberga prozas darbiem pašā pirmajā vietā būtu minams plašais autobiografisko romānu cikls Gaitniecības ceļi, kuŗa galvenais varonis Visvaldis Tūls izklejo tālus ceļus revolūcijas laikos Krievijā, līdz nokļūst Japānā un no turienes atgriežas Rīgā. Šim romānu ciklam ir ne tikai liela literāra, bet arī tīri kultūrvēsturiska vērtība, jo autors liek savam varonim izsekot dažādiem periodiem mūsu valsts tapšanas laikā, zīmīgi raksturojot arī tā laika mākslinieku un pilsonisko sabiedrību.

Kā teorētiķis ar plašām zināšanām V. Dambergs sacerējis arī daudzus literātūrzinātniskus apcerējumus, teorētiskus rakstus un kritikas, kas daļēji sakopoti krājumā „Zaļais rakstniecības koks." Ļoti vērtīgs ir viņa plašais teorētiskais darbs „Ievads vispārējā rakstniecības vēsturē," kāda otra līdzīga nav visā mūsu literātūrā par šo nozari.

Pēdējos Latvijas brīvības gados, darbojoties par ģimnazijas direktoru Jelgavā, V. Dambergam arī kā Jelgavas teātŗa drāmaturgam bija izdevība atkal reiz ciešāk pievērsties savam iemīļotajam darbam drāmatiskajā laukā, jo nedrīkst nepieminēt, ka tieši Damberga deldartiskās komēdijas ieņem vienu no zīmīgākajām vietām mūsu drāmatiskajā literātūrā. Tās sarakstītas italiešu meistara Goldoni skolas garā, tuvas arī spāņa Lopes de Vegas stilam, un ienesa veselu apvērsumu mūsu skatuves literātūrā. Ar vislielākiem panākumiem uzvestas Damberga komēdijas Neticīgā Kolumbīne un Mēs viņus gūstīsim, kas ilgāku laiku turējās uz Nacionālā Teātŗa skatuves, papildinātas ar V. Damberga drauga un gara tuvinieka Voldemāra Tones zīmīgajām dekorācijām. Neticīgo

Jubilārs V. Dambergs

Kolumbīni ar lieliem panākumiem pirms gadiem pieciem uzveda arī Stokholmā teātŗa amatieŗu — entuziastu grupa, jaunā spējīgā režisora V. Blektes interesantajā traktējumā.

Pašreiz V. Dambergs vada savas dienas Dānijā, nenoguris strādādams pie aizvien jauniem darbiem, un apskaidrotā mierā viņa skats allaž kavējas sava dižā darba un mūža Olimpā, kas nešķiramī saistīts ar visas latviešu rakstniecības veidošanas un augšanas posmiem.

Daudzajiem apsveicējiem no tuvienes un tālienes, kas sirmo jubilāru atcerējušies viņa 70. dzimšanas dienā, pievienojušies arī V. Damberga bijušie audzēkņi, kollēgas un draugi, kas pašreiz atrodas Kanadā, kā arī LNAK, kas nosūtījusi jubilāram sveicienu visu Kanadas latviešu vārdā.

Māris Olainietis

CIEMOS PIE PĒTEŖA ĒRMAŅA

Būt Ingolštatē un neapmeklēt Pēteri Ērmani ir divas nesavienojamas lietas. Patīkami čikst baltī berztās koka kāpnes, trešajā stāvā pie sirmā dzejnieka kāpjot. Durvis smaidīga atver dzejnieka dzīves biedre: ikviens šeit ir mīļi gaidīts viesis, jo sevišķi tagad, kad kundzes kustības brīvību traucē slimā kāja, un arī pats dzejnieks kļuvis lēnīgs gājējs.

Valodas raisās lēni, bet tad, dzejniekam tīkamā gultnē ievirzījušās, nespēj vairs rimties. Klusais vērotājs un skaistuma mīlētājs ir pārvērties latviešu dzejas cīnītājā. Kā vārgu pavasara ziedu viņš aizstāv katru jauno dzejdari, jo „to dienu nepārdzīvotu, kad latvju dzeja bojā ietu."

Sirmajam dzejniekam liels gandarījums ir pēc ilgāka laika gandrīz vai reizē tautās parādījušās divi grāmatas. Ir tik daudz pārdzīvots un rakstīts, bet dzejas neviens izdevējs negrib labprāt izdot. Ir materiāls risks ieguldīt naudu maz ejošās grāmatās. Dzejnieks arī pats to apzinās, un tas viņam sāp. Vai brīnums, ka viņš delikāti mēģina pāriet honorāra jautājumam? Ja lasītājs zinātu, ka autora vienas grāmatas honorārs ir tikai 70 dolari, kas līdzinās viņa 2 mēnešu sociālajam pabalstam, bet otras grāmatas izdevējs atsūtījis pāris dzejnieka ilgotās grāmatas, kas nepieciešamas, lai spētu sekot mūsu literātūras dzīvei, tad arī viņam sāpētu. Bet dzejnieks par to nesūdzas. Pieticība, kautrība un lēnība ir viņa tiesa.

Radīšanas priekā materiālais ieguvums Ērmanim sekundāras nozīmes. Savā godīgumā un taisnības apziņā viņš sociālajā pārvaldē kā ieņēmumu pieteicis savus sīkos avīžu honorārus, un tie, reizēm mēnesī atļauto 25 marku robežu pārsniedzot pilnā apmērā, tiek atvilkti no tā jau knapā pabalsta. Bet tādēļ dzejnieks neskumst. Viņa skatījumā izšķirējas nav materiālās, bet gan garīgās vērtības. Un ja Ērmaņa līdzekļi atļautu, tad, laikam, viņa tīkamā mājokļa sienas greznotu tikai latviešu grāmatas, un pašā virsū gulētu dzejas antoloģija.

Bet tā vēl pagaidām utopija. Dzejnieks strādā pieticībā un ir laimīgs, ka drīkst kalpot latviešu mākslai un dzejai. Un tikai tad, kad viņa vairs nebūs, mēs īsti apjautīsim, kāds gara milzis viņš mums, latviešiem, ir bijis.

Māris Olainietis

Pēteris Ērmanis

TREJAS MIKLAS

Reiz bija dzejniece. Aiz vārdu grēdām
Tai tomēr īstā saule zibēja.
Bet pēkšņi viņa zuda, pazuda
Jau, kad ap mums vēl bija Latvija.
No dzīves, dzejas izgaisa bez pēdām.
Kas meklē, taujā — tikai miglā
taustās.

Reiz dāma bij — ar īraņču gara
vēdām,
Ar dziļu kultūru mūs saistīja.
Bet arī viņa zuda, pazuda,
Kad divos trimdas ceļos klejoja.
Pat laikrakstos tās vārds bija prom
bez pēdām.
Kur tā? Ikviens, kam jautā, plecus
rausta.

Bij trimdā meitene. Ar mīlas bē-
dām,
Ar kvelmi, kas no tēva mantota,
Pie klavierēm tā sevi izteica.
Ar gadiem viņa zuda, pazuda
Un gaisa plašā aizjūrā bez pēdām.
Kur viņa? Tumša likteņa top šausta?

RAKSTNIEKI LATVIEŠU KULTŪRAS DIENĀS VĀCIJĀ

Ik gadus, kad nosalušais cīrulis liesajā Pielapu pļavā nedrošs pacēlas pret debesīm pirmajai pavasara dziesmai, latviešu rakstnieki un mākslinieki Vācijā saiņo ceļa somas, lai, aicināti vai neaicināti, apmeklētu latviešu novietnes.

Ne visās nometnēs un novietnēs, kur latvieši izkaisīti sīkām saujiņām, kultūras dienu sarīkojumu jautājums viegli atrisināms, jo daudzās vietās trūkst sarīkojumu telpu, bet citās grūtības sagādā mākslinieku uzņemšana, jo izvietošanas programmas ietvaros, kā kādreiz IRO laikos, ģimenes mēģinātas nometināt jo mazā kvadrātūrā.

Par spīti materiālajām un tehniskajām grūtībām kultūras dienu sarīkojumu saraksts rādās garš jo garš. Protams, uz vietām tās atkarīgs no vietējo organizāciju vadītāju uzņēmības un gatavības riskēt. Jāriskē ir daudz, jo šie sarīkojumi tikai pavisam retos gadījumos sedz izdevumus. Tā viens šāds sarīkojums var novest bankrotā mazas novietnes komiteju veselam gadam! Bet nav arī domāts kultūras dienu sarīkojumos gūt peļņu. Galvenais, ka latviskais vārds, latviskā dziesma un gars vismaz reizi gadā tiek aiznests tur, kur to gaida un ilgojas.

Mincheni gan neuzskata par latviešu kultūras cietoksni, bet šeit dzīvojošie latvieši veido spēcīgu „trieciengrupu" latviskās gara kultūras saglabāšanā un izplatīšanā. Par to liecina garais sarīkojumu saraksts; rakstnieku pēcpusdiena Ludvigsfeldā, priekšlasījums pilsētā, priekšlasījumu cikls un Mātes dienas sarīkojums Ludvigsfeldā, un tad lielie kultūras sarīkojumi pilsētā: 12. maijā Zīverta trupas no Zviedrijas pirmizrāde „Zeme un zā-

le', 19. jūnijā Borisa Piekalnīša un citi koncerti, bet 24. maijā vācu publikai runās Zenta Mauriņa. Nav izslēgts, ka latviešu saimīte pāris stundas viņu dzirdēs arī latviešu valodā.

Šis saraksts nenoliedzami rāda, ka ne visiem mincheniešiem, kā personisku, tā arī darba un arī materiālo apstākļu dēļ būs iespējams visus sarīkojumus apmeklēt. Būs žēl dažu šo attaisnojamo un vēl vairāk neattaisnojamo iemeslu dēļ redzēt sarīkojumu telpās tukšas krēslu rindas un rīkotāju sejās apslēptu vilšanos. Tā jau gan tas vienmēr bijis, ka publikas intereses dalās, un līdz ar to arī apmeklētāju skaits, bet nākošajā gadā līdzīgus sarīkojumus rīkos atkal, lai ikviens pēc savām interesēm un iespējām varētu uzņemt kaut vai mazu daļiņu no tā, kas liek uz pāris stundām aizmirst svešo vidi ap mums.

Latviešu rakstniekiem Minchenes latviešos labs vārds. To rādīja arī rakstnieku pēcpusdienas kuplais apmeklētāju skaits Ludvigsfeldā.

Ar klusām bažām, klausītāju skaitu zīlēdami, ieradās arī paši rakstnieki. Vai brīnums, ka sava vīra Oskara Kalēja paspārnē izaugusī stāstniece Anita Daugule, sava lauku stāsta „Jāņtārpiņš" tēmu risinādama nervozēja. Terēzes Brences, māc. Brenča dzīves biedres dzeja šķita kā mātes glāsts, viegla un mīksta, mīlestības un gudru vērojumu pilna. Tīkamais priekšnesums un dzejnieces personība šo sajūtu vēl pastiprināja. Aistētiskā stāstījuma turpinājumā Pāvilam Klānam nebija grūti piesaistīt savas dzīves vērotāja un filozofa miniatūras. Tā vien liekas, ka Klāns, dabas būtībā un vēroju-

mos iedziļinoties, top jaunāks no tikvien iekšēji, bet arī ārīgi. Sirmie mati maldina gadu skaitu, bet apliecina viņa izcilās spējas.

Vilis Lesiņš stāstā „Kristus" lieku reizi apliecināja savas stāstnieka spējas, iejustīes notikumos okupētajā dzimtenē. Tā ir viņa tema, un tai viņš dzīvo līdz arī priekšnesumā. Oskars Kalējs stāstā „Tilti" svārstījās starp problēmu un notikumu, savaldzinot klausītājus spēcīgajā kāpinājumā. Pašu mājas cilvēks Modris Lorbergs, jau sen uz prozu pārgājis, lasīja šad un tad radušās dzejas.

Lasījumu strplaikos ausis patīkami iepriecināja jaunās operdziedātājas Viktorijas Vītas dziedātās tautas dziesmas. Džilda ārija apliecināja viņas īstos dotumus un spējas, par kuŗām mums, latviešiem, tikai jāpriecājas. Reiz no latviešu saimes atstumta, viņa atradusi ceļu atpakaļ, un ... tika pieņemta.

Kad vēlā nakts stundā šķīrās pēdējais sarīkojuma viesis, tad nebija grūti teikt, ka blakus materiālajam ieguvumam vietējai papildskolai daudz lielāks bija garīgais guvums. Bez rakstnieku autogrammām uz programmām ikvienam līdzi aizgāja arī dzīvais vārds, paša rakstnieka teikts. Bet tiem 12 ģimeņu piederīgajiem, kuŗi šo sarīkojumu, tāpat kā daudzus iepriekšējos, ignorēja, mājā nebija jādomā par latviskā vārda nozīmi. Labi arī tā, jo tas laikam viņos vairs uzdīdzis nebūtu ...

Spēcīgs gara kultūras cietoksnis latviešiem Vācijā ir mazā latviešu saimīte Ingolštatē. Dzejas vecmeistara Pēteŗa Ērmaņa inspirācijā šeit godā tiek turēts latviskais vārds, bet vēl jo vairāk teātŗa spēlēšana, lai tādējādi cīnītos pret bezdarba garlaicību un garīgo kūtrumu. JKS teātŗa trupa gan, laikam, savu gulbja dziesmu nodziedāja ar Zīverta „Tīrelpurva" inscenējumu, jo kopas sirds un dvēsele Valtrīds Bērziņš kopā ar dēlu Uldi tagad cilā lāpstu Kaiserslauternas priedulājā, Zorģis atradis darbu Minchenē, bet Vītols pēc lielas gaidīšanas auj kājas ceļam uz ASV. Kā pēdējās cīnītājas palikušas Bērziņa dzīves biedre un Gaida Reinfelde, bij. Mildorfas trupas „dzelzs inventārs." Kaut arī aktīvo darbinieku rindas retinājušās, ingolštatiešķ kultūras tradicijām uzticīgi palikuši arī tagad. Par to liecināja arī rakstnieku pēcpusdienas sarīkojums ar prāv. Sandera referātu un Pēteŗa Ērmaņa, Viļa Lesiņa un Modŗa Lorberga darbu lasījumiem. Nelielais, bet tīkamais klausītāju pulciņš atsaucīgi uzņēma lasīto vārdu un, likās, tas deva ikdienai jaunu saturu. **M.**

Kas kāpj dziesmu kalnā daiņot — Tēvu zemei godu nes

Daudz skaistu dziesmu un sirsnīgu vārdu dzirdējām Brusubārdas koŗa 25 gadu jubilejas sarīkojumā, kas bija pulcinājis pilnu zāli dziesmu draugu. Sarīkojumu ievadīja ASV himna un Bacha korālis Teici to Kungu. Mācītājs Meisters noturēja lūgšanu, pēc kam koris nodziedāja prof. J. Vītola dziesmu Svētī, Dievs, mūsu zemi dzimto. Sarīkojumu atklāja koŗa priekšnieks O. Ozoliņš, reizē ar to sniedzot īsu atskatu par koŗa gaitām, un pēc tam koris nodziedāja Latvijas valsts himnu.

Koncerta daļu koris iesāka ar pirmatskaņojumu, nodziedot koŗa šefa E. Brusubārdas Dziesmu gars, kuŗu koris izvēlējies par savu motto.

Sastādot programmu šim koncertam, no koŗa plašā dziesmu pūra bija izvēlētas tās dziesmas, kuŗas koris visvairāk dziedājis dažādos koncertos. Starp tām bija trīs koŗa goda biedru dziesmas — prof. J. Vītola Beverīnas dziedonis, J. Zālīša Ceļš uz dzimteni un V. Ozoliņa Krēslā, kuŗas koris dziedājis savā pirmajā koncertā pirms 25 gadiem.

Jau ar pirmajām dziesmām koris nodibināja kontaktu ar klausītājiem un ieguva to simpatijas. Uz klausītāju vēlēšanos un neatlaidīgu pieprasījumu vajadzēja atkārtot vairākas dziesmas. J. Vītola Beverīnas dziedonim klavieŗu pavadījumu izteiksmīgi spēlēja Ernests Brusubārda jr. Par koncertu jāliecina, ka diriģents un koris bija daudz pūlējušies dziesmas iestudējot, un tāpēc arī panākumi neizpalika, un šoreiz tie bija: skaņīgs un

Rakstnieku pēcpusdienas Minchenē dalībnieki. Sēž no kr.: V. Vīta, T. Brence, A. Daugule. Stāv.: M. Lorbergs, P. Klāns, DV prāks P. Biezais, K. Prestels, V. Lesiņš, kom. pr-dis A. Priedīte, O. Kalējs. Foto A. Piņķis

VĪRU KOŖA VIESTURS KONCERTS HAMILTONĀ

Apvienotā vīru koŗa Viesturs koncerts Hamiltonas Royal Connaught hoteļa Kristalla zālē 19. maijā bija pulcinājis daudz tautiešu; bija arī viesi no citiem latviešu centriem. Kori diriģēja komponists J. Cīrulis un V. Rundāns. Solo dziedāja M. Zemīte un A. Vītols.

Bija patīkami noklausīties jau Latvijā bieži dzirdētās dziesmas, piem., E. Vīgnera Karaviri bēdājās, J. Vītola Ej, saulīte, drīz pie Dieva, A. Jurjāna Lūk, roze zied un citas. Tās savijās ar atmiņām par dzimteni, kas stiprina mūsu tagadējo nostāju cīņā par valsts atbrīvošanu no boļševiku jūga. J. Vītola Uguns milņa, E. Dārziņa Mirdzi kā zvaigzne, J. Cīruļa Zīļu josta un dažas citas dziesmas atkal lieciņa par trimdas koŗu augsto kultūras līmeni, kam sava nozīme latvju tautas sasniegumu saglabāšanā un attīstībā. Vispāri dziedāšana, īpaši lielāku dziedātāju vienību priekšnesumi klausītājus dziļi ietekmē un veicina nacionālo jūtu attīstību, kam liela nozīme tautiešu trimdas dzīvē un cīņās par tautas labāku nākotni. Šoreiz priekšnesumus sniedza 4 apvienotie vīru koŗi: Niagaras, St. Katarīnas, Hamiltonas un Toronto. Diriģenti tos saliedējuši vienā disciplinētā vienībā, kas uzmanīgi seko vadītāju roku mājienam un skatam, kuŗā atspoguļojas dziesmu idejiskais saturs un izteiksmes veids. Dziesmas klausītājus aizrāva, tie vēlējās gandrīz katras dziesmas atkārtojumu; tikai J. Norvila un V. Lindes Saules laivā nesasniedza tādu ietekmes spēku, lai gan korim netrūka vajadzīgās disciplīnas un uzmanības. Protams, būtu pārspīlēti teikt, ka nebija dzirdams neviens neskaidrāks tonis un neviena balss, kas būtu mazliet aizkavējusies. Bet tie ir sīkumi, kas dziedāšanas iespaidu nemazināja. Būtu gan jāvēlas, lai koris solistus pavadītu drusciņ stiprāk — vietām pavadījums bija grūti sadzirdams, pat piektajā krēslu rindā. Katrā ziņā Viesturs ir sasniedzis diezgan augstu dziedāšanas kultūras līmeni, un Hamiltonas koncerta klausītāji ar tā priekšnesumiem varēja būt vairāk kā apmierināti.

P. Dreimanis

NYT ievietojis atzinīgu atsauksmi par Ingridas un Karinas Gutbergu koncertu Carnegie Recital zālē. Laikraksts saka, ka abas pianistes, kas nāk no Latvijas, „ir ļoti labas, lai viņas redzētu un parasti labas, lai viņas dzirdētu."

ko viņš ap sevi redzēja. Un vi- viņš steidzās jo drīz nokļūt Sī- tur sameklētu spalvu un papīru to, ko sevī pārdzīvoja.

LI

Vētra debesis ar miglu klāj...
A. S. Puškins

ļu pirmspavasara nakts. Mitrs , negantos brāzienos, no okeana ā Somijas jūras līča salauzīto un to ledu Ņevā, kas vēl bija ledus varenās ūdens masas lauzīja un grūdās ar to kopā uz Pēterburg- brāzieniem līdzi virpuļoja smags esulis to reizām sagrieza ķēmīgā līnāja ziemeļu mītu pasaules bais- ā bija nakts, kad cilvēkiem, kas r, aptrūka elpas, bet acis ik mir- apjā sniega.

imdināja lielgabalu grāvieni, kas n Šliselburgas fortiem. Lielgabalu trauktu zvanu skaņām, kas plūda Ar to Pēterburgas iedzīvotājiem raud plūdu briesmas.

nītošais mītiskais milzis ne pirmo- usmas par purvā uzcelto skaistuli ināja to noslīcināt ledainajos ūde- rgu varēja glābt tikai tas, ja ne- s aurēt vienā virzienā, to pēkšņi i kaut arī neklīdami mierīgāki, kāpt Ņevas granīta nožogotajiem zīdām vēja maiņa, par kuŗu, jau nu, lūdza visās baznīcās, kas bija vēku, vēl nebija jūtama. Tāpēc negulēja, un daudzās vietās pagra- ieki ar savām mantiņām pārcēlās h. Kārtības uzturēšanai ielās pat- ijās kolonnas, pie namu vārtiem et Ņevas krastmalā steidzīgi formē- andas. Ļaudis bija labi skoloti un jādara, jo par to bija jau laikus ā Iekšlietu ministrijas trešā noda- ļa plūdu briesmu gadījumā varēja as pilsoni bez tiesas un izmeklēša- irijas dzelzsraktuvēm. (Turp. sek.)

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete ROMĀNS

2. turpinājums

Saimnieks Rembēns namu bija cēlis paša rokām. Vienīgais palīgs tam bija sieva; abi bija vēl pajauni, bet darbā cauruši — īpaši Rembēniete izskatījās daudz vecāka par saviem četrdesmit gadiem. Kad Pēteris savas nedaudzās mantiņas bija sanesis istabā, saimnieks tam ieteica sapazīties ar kaimiņiem — tepat blakus namā arī dzīvojot tautieši.

Bet Pēterim ar tautiešiem iepazīties negribējās. Viņš paņēma Zāru saitē un gāja tālo ceļu uz pilsētas otro malu pasērst pie Ziemeļu kundzes...

Tā bija viena pati mājās. Televīziju skatoties, saruna neviļus novirzījās uz Liliju.

„Kā jums patīk Grunduļa jaunkundze?"

„Viņa ir ļoti jauka," Pēteris apdomīgi stiepa, „savā vecumā viņa izskatās vēl ļoti labi. Ar viņu var jauki patērzēt."

„Viņa nemaz nav tik veca, kā jūs domājat", Ziemeļa kundze ļoti necieta ka kāds piemin gadus tādām dāmām, kas ar viņu vienā vecumā, „cik jūs viņai dotu?"

„Kundze mani ievilina nepatīkamā situācijā," Pēteris pielieca galvu un sāka kārtot bikšu vīli, „kundze pati katrā ziņā izskatās daudz jaunāka."

„O — ko jūs!" Ziemeļa kundze glaimota pasmadīja, „liekas, ka esat Grunduļa jaunkundzes sirdi galīgi salauzis? Jautājumu Ziemeļa kundze gan izteica ar lielu labvēlību balsī, bet īstenībā ļoti baidījās atbildes. Ar augošu nemieru viņa bija vērojusi, ka Pēteris pēdējā laikā vienmēr vairāk ievēro Grunduļa jaunkundzi un pat meklē iespēju palikt ar to divatā.

„Kundze joko. Kundze zina, ka mani interesē tikai draudzība. Vai kundzei būtu iebildumi, sākt citu sarunas vielu?"

Kundzei iebildumu nebija, bet lai savu sajūsmu par Pēteŗa vienaldzību pārāk neizrādītu, viņa vēl brīdi parunāja par Grunduļa jaunkundzi — pastāstīja, cik viņa pelna, cik izglītota, cik daudz cietusi kaŗa laikā, kā iegādājusi jaukas mēbeles un kā pirms dažām dienām pārvākusies citur dzīvot.

„Es pat vēl nemaz nezinu, kur. Ir kaut kur jaunajā rajonā," Ziemeļa kundze nobeidza un gāja ielaist vīru, kas pašreiz atgriezās no laborātorijas.

Tā kā Zāra bija ļoti nemierīga un Pēteris pareizi novērtēja, ka Ziemelis gribēs mieru un atpūtu, viņš atvadījās un devās laukā naktī un tumsā.

Zāras dēļ viņš arī mājās gāja kājām. Centrā ielas bija gaišas, bet jo tālāk nomalē, jo kļuva tumšāks. Zāra skraidīja ošņādama no viena staba pie otra, brīžiem ieskrēja kādā pagalmā, brīžiem nāca paklausīgi Pēterim līdzi pie kājas, patrenkāja kādu kaķi, uzrēja gaŗāmgājējiem, un tad pēkšņi pazuda. Pagāja labs laiks, kamēr Pēteris suni sasauca — aiz kādas sētas Zāra sapņainām acīm vērās lielā, nenoteicamas sugas sunī. Tas, asti lunināmdams, lūkojās mazajā daiļavā un, Pēterim parādoties, ļauni ieņurdējās. Lai noklīšana no mājas un tikumības ceļa neatkārtotos, Pēteris paņēma Zāru saitē.

Nakts bija tumša un jaunā dzīvokļa tuvumā, kā tagad izrādījās, pat ielu apgaismojuma vēl nebija. Ar pūlēm atradis pareizo ielu, Pēteris sāka taustīties mājas virzienā. Suns saiti vilka kā zvejnieks tīklu, un Pēterim bija jāmanās, lai nebrukšķētās ielas bedrēs nepakluptu.

„Kas tev vainas?" viņš apskauda Zāru, „Tev īsās kājeles te jūtas kā mājās, bet man! Lauz vai kaklu!"

Tad viņš iedomāja, ka tāds izteiciens ir vulgārs un sevi pārlaboja:

„Te var notikt nelaime."

Ar katru noietu soli Zāra kļuva tramīgāka. Degunu zemei piegrūdusi, viņa ošņādama rāva Pēteri uz priekšu, ļoti noteikti pieveda kādām durvīm un apstājās.

Pēteris meklēja mājas numuru, bet to nekur nevarēja atrast. Tad viņam uzausa gluži prātiga doma — palauties suņa prātam un atminai.

„Gudrs suns!" Pēteris uzslavēja un paglāstīja Zāras galvu. Tā bija ļoti nepaciētīga, slējās pie durvīm pakaļkājās un smilkstēja.

„Gan jau gan, sunīt," Pēteris mierināja, atslēgu meklēdams, „labs sunītis. Tūlīt būsim iekšā. Tu laikam, ēst gribi? Ziemeļa kundze neiedeva? Nu jā, ir jau tāda paskopa, ko lai dara..."

Atslēgu saraudzījis, Pēteris atvēra durvis. Zāra tā plosījās un raustīja saiti, ka Pēterim nebija laika meklēt elektrības slēdzi, un viņš, vienkāršības labā suni padusē pasitis, steidzās augšā uz savu istabu.

Viņš nebija vēl pusceļā, kad augšas stāvā aiz kādām durvīm ierējās suns.

„Hm," Pēterim iešāvās prātā, „saimniekam suņa nemanīja, — Kas tas var būt?"

Suns ierējās otrreiz. Šoreiz bija skaidrs, ka rējiens nāca no Pēteŗa istabas; acīm redzot, kāds viņa prombūtnes laikā tur bija ielaidis sumi. Bet kas? Un kādu sumi? Ja nu tas netīras sugas un nodara Zārai kādu launumu? Vai labāk nemodināt saimnieku? Un vispārī, — kas tā par lietu, ka svešs suns viņa istabā?!

Zāru ciešāki padusē iemiedzis un ausi uz priekšu pastiepis, Pēteris uz pirkstu galiem tuvojās savām durvīm un klausījās. Suns uz brīdi bija apklusis, bet kad Pēteris pieskārās durvju rokturim, tas sāka rieţ pavisam mežonīgi.

Saņēmies — Pēteris rāva durvis vaļā.

Tai pašā brīdī istabā iedegās elektrība.

Spilgtā gaisma iesita pa acīm kā ar mietu. Bez tam negaidītais skats Pēterim uz mirkli tā laupīja spēku, ka Zāra izrāvās no lēca uz grīdas un, iekāms Pēteris paguva kaut ko lietas labā darīt, sāka laimīgi saostīties ar kādu mazu augumā, bet daudz un dažādu sugu senču pēcteci.

No guļamās vāļas, rožainu naktskreklu cieši pār krūtīm turēdama un baiļu pilnām acīm Pēterim pretī raudzījās Lilija Grunduļa jaunkundze.

Tad viņa pazina Pēteri, un viņas skats noskaidrojās, kā zīdainim pudeli ieraugot.

„Pēteli... Pūpola kungs..., viņa priecīgi iesaucās, atlaida naktskreklu un sāka grābstīties blakus uz krēsla pēc glāzes, kuŗā mirka viņas zobi, „atumilkli... kāds pālsteigums..."

Lai gan arī Pēteris par visu bija ļoti pārsteigts, viņam pašreiz nebija vaļas skaidroties, jo viņa uzmanību pašreiz vairāk saistīja kavalieris, kuŗa pēdas Zāra, acīmredzot, jau no ielas stūŗa bija dzinusi, un kuŗa dzīslās — par to nevarēja būt šaubu — ritēja ne vien taksa, bet arī krietns daudzums pinčeŗu, dogu un, varbūt, pat vilku suņu asiņu.

Zāra bija jāglābj.

Bet kā jau tas mēdz būt — kam glābšanas vajag visvairāk, tas to pats nemana, un tā arī Zāra ņirdza Pēterim zobus pretī. To pašu darīja arī Grunduļa jaunkundzes Ādams.

Sākās izmisuma cīņa — Zāra bēga, Ādams rēja, bet Pēteris ķēra. Kaut kā cīņas straujumā, Zāru aiz skausta notūrot un gaisā ceļot, Pēteris uzgrūdās krēslam ar Grunduļa jaunkundzes zobu glāzi, glāze apgāzās, ūdens izlija, zobi nokrita zemē, bet Grunduļa jaunkundze sāka raudāt.

„Pēteli — man zobus... bez tiem es nevaru lunāt... un laid tunīšus mielā — tu pats teici, ka visa ladība tiecas pēc piepildījuma..."

Samakšķerējusi no grīdas zobus, Lilija tos ar veiklu un ierastu kustību iesvieda mūtē un pasmaidīja.

„Kā tu tiki iekšā?

Nākošajās piecās minūtēs noskaidrojās, ka Pēteris nezināms vairākus gadus dzīvojis kaimiņos, ka viņa dzīvokļa ievadājis Grunduļa jaunkundzei kaimiņos, ka viņa dzīvo Rembēniem blakus namā, ka jaunceltnes šai pilsētas galā ne tikai izskatā līdzīgas, bet ka arī to atlēgas dažreiz vienādas, un ka Ādams ir gan viņas suns, bet ne gluži tīras sugas. Pēdējais Pēterim sāpēja visvairāk. (Turpinājums seko)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESIBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

DANFORTH — BROADVIEW rajonā: 2 stāvu, 6 istabu dubultķieģeļu māja, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $11.000.

RUNNYMEDE — BLOOR rajonā: 2 stāvu, 7 istabu dubultķieģeļu atsevišķa māja, eļļas apkure, garāža. Iemaksa $5.000.

PLAYTER: atsevišķa 2 stāvu, 6 istabu, dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $17.000. Iem. $4.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad uzrakstiet mums nesaistošai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu

$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

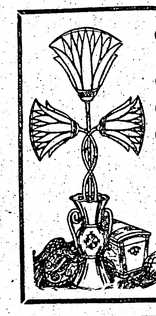

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības
- salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

Ja sūtāt medikamentus, tad sūtiet tos ar lietpratēja starpniecību!

MEDIKAMENTU SAINĪŠI UZ LATVIJU

Garantēta piegāde — pretējā gadījumā izmaksājam naudu atpakaļ. Mūsu cenas ir zemākās eksportcenas, bet netiek ieskaitīti muitas izdevumi, kuŗi ir jāsamaksā Londonā, ja sainīši ir nosūtīti uz Padomju Savienību. Uz jūsu vēlēšanos mēs sūtām arī tekstilpreces, pārtiku un citus priekšmetus

ZYGMUNT LTD.

CHEMISTS & LABORATORY

96 Baker St., W. 1 un 4 Wesbourne Grove, W. 2

London, England

Ātrāk, lētāk un drošāk tikai caur Londonu!

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LE 6-7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPURU VEIKALS

Krājumā: Salmu, puķu un kokteiļu cepures.

Pagatavojam arī no pienesta materiāla, — tāpat arī gatavojam līgavām un līgavas māsām.

Marta Šverns

Plašā izvēlē

Importētas kristalla, sudraba lietas un dārgletas, īdas izstrādājumi; dāmām kristalla komplekti smaržām

DĀVANAS KATRAI VAJADZĪBAI

Igauņu dāvanu veikalā

VIKING GIFT CENTER

1022 Bloor St., West. Tel. LE 5-9152, Toronto

LĒTI! ĀTRI! SOLĪDI!

Dāvanu saiņus uz visām zemēm izsūta

BROWNEJONES

LTD.

1, Norfolk Place, London, W. 2, Great Britain

Visāda veida ārstniecības līdzekļus, drānas, apavus, velu pārtiku u. c. Saiņus izsūtām, neuzdodot sūtītāja vārdu. Garantējam saiņu saņemšanu. Nesaņemšanas gadījumā atmaksājam naudu vai izsūtām jaunu saini. Nosūtītājam izsniedzam licences numuru, pasta kvīti un saņēmēja parakstu.

Lūdzam salīdzināt mūsu cenas ar citu firmu cenām! Rakstīt latviski, pieprasot informāciju un cenrādi!

Darba laiks no 9-7; sestdienās 10-3

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķigās slimības un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

QUEBEC — ANNETE: Iemaksa $4.000 8 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, 2 virtuves, eļļas apkure. Gruntsgabals 25 reiz 160 pēdu. Pilna cena $16.900. Atlik. uz vienu obligāciju.

DANFORTH — PAPE: 8 istabu dubultķieģeļu pusmāja, eļļas apkure, dubultķieģeļu garāža. Iemaksa $3.500.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

Kungu un dāmu apģērbus

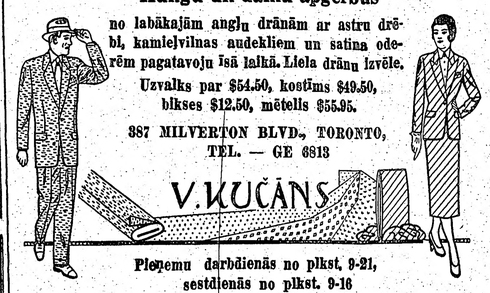

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina odekrēm pagatavoju īsā laikā. Liela drānu izvēle.

Uzvalks par $54.50, kostīms $49.50, bikses $12.50, mētelis $55.95.

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produktī, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un cīti cepumi.

Jūsu gaumei piemērota gaida klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

DZĪVE KANADĀ

KĀ ATVĒRT BANKAS KONTU

Krāšanai ir liela nozīme Kanadā: tas ir palīgs jūsu mājas, auto vai uzņēmumu iegūšanai. Krājiet bankas kontos. Visas bankas ir valdības uzraudzībā. Jūsu nauda ir drošībā.

Krājkonti: Šis ir lielākais noguldījumu veids Kanadā. Banka jums maksā procentus par noguldīto naudu, tos aprēķinot divas reizes gadā. Savu noguldījumu jūs varat izņemt katrā laikā, bez iepriekšējas pieteikšanas.

Jums ir iespējams atvērt krājkontus, sākot ar $1.00. Ejiet ikkurā bankā, uzrādiet šo paziņojumu bankas ierēdnim.

Banka jums prasīs atstāt paraksta paraugu uz identifikācijas kartītes. Šo kartīti banka uzglabā, lai jūsu nauda būtu drošībā.

Noguldījumu grāmatiņa: Banka jums izsniegs mazu grāmatiņu, kuŗā ir ierakstīts jūsu konta numurs.

Noguldot naudu vai to izņemot, uzrādiet šo grāmatiņu. Noguldītā summa tiks ierakstīta šai grāmatiņā, lidz ar to jūs vienmēr zināt, cik jums ir naudas bankā.

Čeku grāmatiņa: Banka jums izsniegs arī čeku grāmatiņu. Tā lietojama, kad vēlaties izņemt naudu. Katrs bankas ierēdnis jums paskaidros, kā čeku izrakstīt. Tas ir vienkārši!

Kanada piedāvā dažādas iespējas uzņēmumu uzsākšanai. Tekošais rēķins ir labākais uzņēmējiem.

Current Account: Te nemaksā procentus. Banka no jums iekasē nelielu atlīdzību par bankas pakalpojumiem. Katru mēnesi jūs saņemat jūsu izdotos čekus, kas ir noderīgi kā pierādījums par izdarītajiem maksājumiem. Tas jums atvieglo grāmatvedību.

Joint Account: Tas ir tekošs rēķins, ko var lietot divi personas (kā uzņēmumu partneri, vai vīrs un sieva).

Jūs tiekat respektēti, ja jums ir atvērts konts bankā. Dariet to tūdaļ. Noguldiet regulāri.

Publicēts, lai atvieglotu dzīvi Kanadā, uz BRĒDING'S vēlēšanos

(Prasiet pēc SINSI)

BRADING'S Cincinnati Cream

BREWERY LIMITED • WINDSOR, ONTARIO

OTTAWA. WINDSOR. HAMILTON. MONTREAL.

Šo sludinājumu izgrieziet uzrādīšanai ikvienā bankā.

TO ANY BANK

Please help the bearer to open an account with you.

NĒGI

Pieprasiet tos mūsu veikalā vai pasūtiniet tieši pa pastu: 6 oz. kārba Baltijas jūras nēģu vai 8,5 oz. Kanadas nēģu maksā 85c kārbā ar piesūtīšanu mājā.

Pasūtinot lūdzu pievienojiet Money Order vai čeku

Patlaban veikalos dabūjami

SVAIGI CEPTI

NĒGI

KUBLIŅOS.

Izmantojiet īso sezonu.

EDCO 10 Widmer St., Toronto, Canada

LATVIEŠU VESELĪBAS

THE SPRI

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

VAI ESAT JAU LASĪJUŠI ŠO JAUNO GRĀMATU?

ARTURS VOITKUS

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto, Ont.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

Birojs 316 Harbord St., Toronto 4, LE 3-2258

Sūta uz zemēm krievu orbitā pārtiku, drēbes, apavus, medikamentus, kā arī personiski sagatavotus saiņus.

Piegāde garantēta.

Birojs atvērts no plkst. 6-10 pp.

Pārdodam West- un Ostmarkas, krievu rubļus u. c. valūtu.

JĀNĪTIS FOTO STUDIJA UZŅEM UN FILMĒ

kāzas, iesvētības u. c. svarīgus gadījumus arī ārpus studijas.

181 Carlton St., tel. WA 1-4055, Toronto

Informējieties un jūs būsit pārsteigti, cik mav maksā filmēšana krāsās! Uzņem pases un pārfotografē vecās bildes.

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

Delikatešu veikals LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Tel. LE 4-8974

Īpašnieks JURIS DZEGUZE

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmaterīalu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

JAUNAIS CENRADIS AR

LIELU CENU NOLAIDI

nodrošinātiem saiņiem uz

LATVIJU

un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.

Plašākā firma Ziemeļamerikā.

JANIQUE TRADING CO

Īpašnieks J. KAMIENSKI

Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025

Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.

Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9618

OSKA

EATON

LIELĀKĀ PREČU PĀR

ORGANIZĀCI

IMPERIJĀ

Ītona veikali un n

Kanadā no krasta

krastam, kā arī pa

kas izdarīti pēc ka

aizsniedz pasūtinā

Dominijā.

Ilggadīgā pieredz

īstā vērtība, kas p

uz atjaunoto gara

„pirmklasīgas pre

vai naudas atmak

dienu paaudzēm

to vērtību.

EATON'S OF CA

RAKSTĀMMAŠINAS

ar un bez latviešu tausliņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā

ALEKSANDRS KANBERGS

546 Sherbourne St., Toronto

Iznomā rakstāmmašinas ar latviešu tausliņu iekārtu.

RADIO TECHNIĶIS

A. EGLĪTIS,

62 Langley Ave, Toronto,

tel. RI 6477.

Pret galvas sāpēm, traucējumiem kuņģī

‚Es lietoju

BROMO

ātrai palīdzībai'

SAKA

JURIS BĒRZIŅŠ

- Viegli sajaucams
- Patīkami garšo
- Ātri iedarbojas

PĒRCIET

BROMO-SELTZER

JAU ŠODIEN

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

GLENMORE RD.: $3.500 iemaksa 7 ist. atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar lielu dārzu un privātu iebraucamo ceļu. Viena 10 gadu obligāciju par atlikuma summu. Zvanīt I. Jankovskim.

SHERBOURNE — GERRARD St. E: $1.500 iemaksa 10 ist. ķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm. Ienākumi apm. $200 mēnesī. Obligāciju maksājumi apm. $95 mēnesī. Zvanīt I. Jankovsmik.

DAVISVILLE — MT. PLEASANT: — $3.000 iemaksa 6 ist. dubultķieģeļu mājai ar skaistu dārzu un ērtu iebrauuc. ceļu. Udens-ejļas apkure. Zv. I. Jankovskim.

EATON'S

LIELĀKĀ PREČU PĀRDOŠANAS ORGANIZĀCIJA BRITU IMPERIJĀ

Itona veikali un nodaļas visā Kanadā no krasta līdz krastam, kā arī pasūtinājumi, kas izdarīti pēc kataloga, aizsniedz pasūtinātājus visā Dominijā.

Ilggadīgā pieredze un preču īstā vērtība, kas pamatojas uz atjaunoto garantiju „pirmklasīgas preces — vai naudas atmaksa", ir kanadiešu paaudzēm pierādījusi to vērtību.

EATON'S OF CANADA

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Auto skola Baltic

Apmācības auto: — Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija ..... 6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija ..... 8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem ..... 10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

PĀRDODAMAS

Haliburton apkārtnē trīs jaunas modernas vasaras mājiņas (cottages),

katrā 2 guļamistabas, lieli logi, elektrība un ūdensvadi.

Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

Zvanīt dienā CH 4-3421, vakarā RO 2-8478,
Toronto. (731)

GIMENES,

kas vēlētos pavadīt vasaru laukos, nelielas upes malā, Muskokas apkārtnē, lūdz zvanīt

EM 4-7910, Toronto

Meklēju brālēnu
EMĪLU KAUCI.

Pēdējā dzīves vieta Latvijā, Rīgā.

Lūdz rakstīt

Arnoldam Ludwikis.

Abitibi Power & Paper Co. Ltd., Dump Lake, Regan, Ont., Canada. (724)

IZĪRĒJAMS 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi Broadview — Danforth rajonā. Tel. RI 4633, Toronto.

AR 1. JŪNIJU High Park — Roncesvalles rajonā izīrējams 2 istabu dzīvoklis ar virtuvi un viena mēbelēta istaba ar mazu virtuvi otrā stāvā. Tel. LE 6-3124, Toronto. (726)

BROADVIEW — DANFORTH rajonā izīrējamas 2 istabas un garāža. RI 1756, Toronto. (719)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējamas 2 mēbelētas istabas ar pansijas iespējām. Zvanīt tel. — RO 2-9530, Toronto. (728)

IZĪRĒJAMAS istabas: 2 mēbelētas un viena nemēbelēta, uz vēlēšanos ar garāžu, 92 Barrington Ave, pie Danforth un Main. Zvanīt vakaros. OX 8-1336, Toronto. (730)

IZĪRĒJAMAS 2 mēbelētas istabas ar virtuvi un 1 mēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt LE 4-8306, Toronto. (727)

CARLAW — DANFORTH rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu vienai personai. Tel. GL 0586, Toronto. (729)

IZĪRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Tuvu satiksmei un veikaliem. Tel. GL 6369, Toronto. (722)

Vajadzīga pārdevēja
PAVASARS
DELICATESSEN
361 Roncesvalles Ave.
LE 1-7353,
Toronto
(725)

APGĀDA LATVJU GRĀMATA 5 DARBA GADI

Grāmata par Latviju angļu valodā — CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, bagātīgi illustrēta, cena, ies. $12.50

Rūdolfa Blaumaņa KOPOTI RAKSTI, 12 sējumi, 3360 lapaspuses, ies., cena $45.00

A. Rupaiņa rom. — MĀRA MOSTAS, I., II., ies., cena $8.00

V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLASE, ies., cena $3.50

J. Klīdzēja — GRĒKS UZ PUSĒM, ies., cena $2.90

Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA, ies., cena $2.50

T. Zeltiņa romāns — SLAZDĀ, ies., cena $3.00

O. Liepiņa romāns — VĒLĀ LIESMA, ies., cena $3.40

Andr. Niedras — KAD MĒNESS DILST, ies., cena $3.60

A. Niedras romāns — MAIJA PURENE, I, II, kopsējums, cena $5.90

A. Niedras romāns — PIE AZANDAS UPES, ies., cena $3.50

A. Niedras stāsti — PASAULES PLAUKSTA, ies., cena $3.40

Birznieka-Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, ies., cena $2.60

Apsīšu Jēkaba — BAGĀTI RADI, ies., cena $2.40

Ed. Tūtera — TRAUCIŅŠ AR MEDU, broš., cena $1.40

E. Andersones stāsti — VASARA, broš., cena $1.20

E. Andersones stāsti — ZAĶI UN PELES, broš., cena $1.20

V. Richtera 3 cēl. kom. — TRAKIE, broš., cena $1.00

M. Vesterlindas biogrf. romāns — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS, ies., cena $3.40

H. Sobeka sp. romāns — UZVARA, ies., cena $2.80

Dž. Londona romāns — JŪRAS VILKS, ies., cena $3.60

A. Elgūta — PAZĪSTI ČIKĀGU, (ģenerālkomisijā), cena $0.80

Dr. Z. Ligera — LATVIEŠU ETNOGRAFIJA (ģenerālkomisijā), broš., cena $6.50

Visiem par brīvu R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI pirmie 5 sējumi, ies., pasūtinot jebkuras sešas mūsu grāmatas.

Mūsu pasūtinātājiem par brīvu TRIMDAS GRĀMATU KATALOGS, kas aptver visus trimdas (apm. 2500) izdevumus, skaņu plates u. c.

APGĀDS LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbnieciba Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs.
415 DUNDAS St., E. Toronto,
Pie Parliament St. EM 4-0089

Apavus, drēbes, tekstilpreces

LAMPERT & POLIMEX CO. LONDON

Medikamentus, pārtiku un citas lietas

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU
— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK, ja sūtāt caur Londonu.

Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita samaksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem. Cenas angļu mārciņās.

RAKSTIET LATVISKI!

LAMPERT & POLIMEX LTD.
45 Cromwell Road, London, S. W. 7, England

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave.
(pie High Park Blvd.)
LE 4-4645, Toronto

Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam.
Latviešu keramika. Adas izstrādājumi.
Laikraksti.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Māmiņa vēlas vietu
PIE BĒRNIEM.
Ar mieru izbraukt arī uz laukiem.
ZVANIT
LE 2-6175, Toronto
(723)

RADIO TECHNIĶIS
A. EGLĪTIS,
62 Langley Ave, Toronto,
tel. RI 6477.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

Pret galvas sāpēm, traucējumiem kuņģī

„Es lietoju
BROMO
ātrai palīdzībai"
SAKA
JURIS BĒRZIŅŠ

- Viegli sajaucams
- Patīkami garšo
- Ātri iedarbojas

PĒRCIET
BROMO-SELTZER
JAU ŠODIEN

Watson's
396
FRANČU STILA
BIKSĪTES
Labi piegulošas, vēsas un ērtas... Smalks kokvilnas adījums, viscaur elastīgas, ar dubultpriekšpusi — izturīgas

W-19-56

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Vasarsvētku atsvētē, 27. maijā, Betlemes baznīcā dievkalpojums, pl. 3 pp., māc. R. Zariņš.

Pl. 6 v. Bronksas sv. Toma baznīcā vidusskolēnu mācības noslēgums, māc. A. Ozols.

DETROITAS

sv. Pāvila ev.-lut. draudze, Holmes Memorial Methodist Ch., Lincoln un Putnam ielu stūrī dievkalpojumi.

27. maijā, plkst. 1.00 dievkalpojums jauniešiem, māc. V. Līventāls.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2423.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 1. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Cīņas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesē 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapid.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minegpoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Port William, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Londonā, 27. maijā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums

Niagarā 2. jūnijā, plkst. 6 vakarā, Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N. draudzes piecu gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Māc. V. Šēfers un māc. A. Briedis no Toronto.

Londonā 10. jūnijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā Atzvesto piemiņas dievkalpojums.

St. Katarīnā 16. jūnijā, plkst. 7 vak. Kristus baznīcā Atzvesto piemiņas dievkalpojums.

Londonā 24. jūnijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Trīsvienības b.

Niagarā 5. maijā kristīta Arāja Ilga Gizela, Jāņa un Marijas, dz. Dulc, m. un **St. Katarīnā** 20. maijā — Veide Valda, Voldemāra un Zelmas, dz. Vējiņš, meita.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, To-St. Edmonton, Alta, tel. 8-2174.

ronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

27. maijā ULCA konferences dievkalpojums plkst. 11 rītā. Svētrunu teiks Vinipegas latviešu draudzes mācītājs F. Ruperts. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

27. maijā, plkst. 4 pp. Jaunatnes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

3. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā.

10. jūnijā dievkalpojuma nebūs, jo plkst. 4 pp. Meseja zālē Aizvesto piemiņas akts.

13. junijā (tresdien), plkst. 8.00 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums sv. Jāņa baznīca. Dievkalpojuma dzieduas viru koris Viesturs.

17. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Voitkus.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

8. jūlijā, plkst. 2 dienā Jaunatnes iesvētes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

15. jūlijā, pl. 11 brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

22. jūlijā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

29. jūlijā, plkst. 11 rītā brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 4-5171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. maijā, Vasarsvētku atsvēte, pl. 2.00 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīca. Svētdienas skola bērniem.

Māc. T. Aviks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Jaunatnes iesvēte, svētdien, 17. jūnijā.

Mac. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Svētdien, 27. maijā, plkst. 5.30 vakarā svētbridis — dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas rīko baznīcas apakšējās telpās draudzes vakaru, kurā piedalās Toronto Nac. teātris ar diviem viencēlieniem — I. Vīksnas Brāļa atgriešanās un R. Blaumaņa Pēc pirmā mītiņa. Brīvs tējas galds. Pie ieejas lūdz ziedot pieaugušos, sākot ar 75c un skolēnus ar 25c.

Piektdien, 8 jūnijā, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stundna, 20. Carrick Ave.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. **Otavā**

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Nortbejā, svētdien, 27. maijā, plkst. 17.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124

Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., māc. A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakarā. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd, angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... us ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tiešī ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

CARLAW — DANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Udens-ellas apkure, 3 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Iemaksa $2.500. Māja bez parādiem, ļoti laba ienākumu māja.

EGLINTON — BAYVIEW: jauna 6 istabu dubultķieģeļu māja. Ellas apkure, moderna virtuve, vannas istaba ar dušu, pagrabā izbūvēta telpa ar koka grīdu, iebraucamais ceļš un garāža, liels dārzs. Prasīts tikai $15.900. Ļoti laba, tīra māja!

PAPE — RIVERDALE: laba 6 istabu māja ar ūdens-ellas apkuri, modernu virtuvi, dubultgarāžu. Iemaksa $2.500, viena obligācija uz 10 gadiem.

GLEN PARK AVE. — DUFFERIN: atsevišķa 6 istabu māja. Ellas apkure, moderna virtuve, plats iebraucamais ceļš, liels gruntsgabals ar dažādiem kokiem un eglītēm. Prasīts $10.500 ar $2000 iemaksu, māja bez parādiem.

BROADVIEW — DANFORTH: ļoti laba dubultķieģeļu atsevišķa 14 ist. māja. Ellas-ūdens apkure, 2 virt., 2 vannas ist., dubultgarāža. Ļoti laba īres māja, tuvu satiksme un veikali.

EGLINTON — AVENUE RD.: atsevišķa māja ar 7 ist. un brokasttelpu. Ellas-ūdens apkure, moderna virtuve, tailēm izlikta vannas ist. ar dušu, iebr. ceļš un gar., dzelzs sijas. Prasīts $18.900.

LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRATU TRAĢĒDIJA

Bruno Kalniņš: „Latvijas sociāldemokratijas 50 gadi, LSASP Ārzemju komitejas 1956. g. izdevums

IV

Ja tā laika s.-d. vadoņi būtu atzinuši, ka „Latvijas revolūcionārās tautas spēki vien bija par maziem, lai satriektu patvaldību", pie kāda secinājuma nonāk autors agad, tad lieki upuri, varbūt, būtu izpalikuši. Pie tāda atzinuma s.-d. vadoņi toreiz nebija nonākuši, un autors pats saka: „Var jautāt, vai šis iznākums nebija iepriekš paredzams un vai LSDSP vajadzēja vest tautas masas upuriem bagātā revolūcijā?"

Iznākums katram daudz maz saprātīgam cilvēkam neapšaubāmi bija paredzams, jo, kā to pats autors atzīst, Krievijā bija gan revolūcijas ģenerāļu papilnam, bet nebija pietiekamu revolūcijas armiju, lai sakautu pat cara valdību, kuras „Policijas departamenta arhīvi liecina, ka cara valdības stāvoklis bijis ļoti kritisks." Tāpēc mūs nevar pārliecināt autora cenšanās savas partijas politisko tuvredzību un katras politiskas domāšanas pilnīgu trūkumu attaisnot ar apgalvojumu, ka „atteikties no cīņas būtu nozīmējis neizmantot ārkārtīgi izdevīgo situāciju ,kāda radās sakarā ar nemieriem Krievijā." Kur viņš tad saskata pamatojumu savam apgalvojumam? Situācija nebūt nebija tik izdevīga, un to atzina ne vien pilsonisko partiju un novirzienu politiķi, bet arī daži soc.-d., kas ievēroja visai stingru konspirāciju, un, briesmām draudot, aizbēga uz ārzemēm, pametot mazos revolūcionārus savam likteņim. Ed. Virza K. Ulmaņa biogrāfijā mums pastāsta, ka Ulmanis Cīrichē M. Valteram teicis, ka „latvieši nedrīkst mirt revolūcijas ģenerāļu viltīgo acu dēļ"... Ulmanis, ko neapšauba arī autors, bija 1905. gada revolūcionārs, bet viņam latviešu likteņi bija tuvāk pieauguši pie sirds nekā latviešu internacionāliem sociāldemokratiem.

Nevar pievienoties arī autora apgalvojumam, ka „norādījumi, ka vairāki 1905. gada darbinieki vēlāk pārvērtušies par komūnistiem, neskar pašu 1905. g. revolūciju." Mūsu pārliecība ir, ka šai parādībā mēs noteikti varam jau saskatīt komūnistu agrīno infiltrāciju kā pašā s.-d. jartijā, tā visā tā laika revolūcionārā kustībā, jo pašas partijas priekšgalā tai laikā bija izvirzījies neviens cits, kā Pēteris Stučka, vēlākais pirmās padomju Latvijas diktātors... Ja boļševistiski noskaņotie s.-d. nebūtu spiesti uzsākt vāji sagatavotas akcijas, latviešu upuri būtu bijuši ievērojami mazāki.

Ja autors, kaut arī ne visai pamatoti, grib apgalvot, ka „LSDSP vēsturiskais nopelns ir 1905. gada revolūcijas vadība", tad taču loģiski šī partija ir darāma atbildīga par 1905. gada revolūcijas neveiksmēm... Visi autora minētie „vainu mīkstinošie" apstākļi lasītāju tomēr nepārliecina, ka s.-d., vadot revolūcionāro akciju, būtu rīkojušies tā kā atbildīgiem un īpaši demokratiskiem politiķiem būtu bijis jārīkojas.

S.-d. loma 1905. gada revolūvijā bija gan diezgan liela, bet nekādā gadījumā ne tik liela, kā to grib attēlot autors, kas pats atzīst, ka „nav jāaizmirst, ka no 1905. gada revolūcionāru rindām nāca arī daudzi vēlākie pilsoniskie politiķi un ministri. Abi pirmās neatkarīgās valdības vadītāji bija 1905. g. revolūcionāri." Un tāpēc s.-d. vaina ir jāsadala uz citu revolūcijas dalībnieku galvām vienlīdzīgāki, jo mēs nevaram atzīt, ka „1905. g. revolūcija bija arī dziļa sociāla revolūcija." Tā tāda nebija.

Revolūcijas atplūdi sākās 1906. gadā, un s.-d. „partija pārkārtoja savas organizācijas un atjaunoja nelegālo darbību." Kaut gan piedzīvojumi bija visai rūgti, „partijas biedru vairākums toreiz ticēja, ka revolūcijas neveiksme nav vēl galīga un ka pavasarī gaidāms jauns revolūcijas uzliesmojums Krievijā." Partijas laikraksts „Cīņa" mudināja: „Mums jāgatavo kaujas nodaļas un visādiem līdzekļiem jāgūst nauda ieroču iegādei." „Līdzīgā garā izteicās arī LSDSP konferencē Rīgā 1906. gada 2 aprīlī, kuŗai vajadzēja „nospraust partijas turpmāko taktiku." — Tā „nolēma joprojām „propagandēt bruņotas sacelšanās nepieciešamību" un gādāt par tās tehnisku organizēšanu" un „nolēma boikotēt 1. Valsts domes vēlēšanas, kas notiks uz ierobežoti demokratiska likuma pamata 1906 .g. 6. aprīlī". Tātad visa latviešu s.-d. partija bija nonākusi komūnistu-boļševiku taktikas ietekmē ... Mēs zinām, ka Rietumeiropā un vēlākos gados arī Krievijā s.-d. piedalījās arī parlamentos, kuŗi ne visai apmierināja to prasības. Tātad s.-d. pēc sava vairākuma pārliecības tai laikā bija tuvāki boļševisma idejām nekā Rietumeiropas demokratiskām idejām.

Kaut gan autors šo latviešu s.-d. negātīvo nostāju pret tā laika parlamenta vēlēšanām Krievijā rauga izskaidrot ar nepārliecinošu argumentu, ka tas noticis, „cīnoties par demokratiskas satversmes sapulces sasaukšanu", tomēr tam jāatzīst, ka „Krievijas mazinieki un Grūzijas sociāldemokrati vēlēšanās piedalījās un ieguva 15 deputātus, kuŗu darbam bija pozitīva nozīme. Viņi iesniedza arī divus pieprasījumus par asiņaino terroru Latvijā." Tas taču liecina, ka abas šīs partijas, būdamas īsti demokratiskas, raudzīja izmantot reālās, kaut arī ierobežotās, parlamentārās darbības robežas, lai ar legāliem līdzekļiem cīnītos par saviem mērķiem.

Par labu manam apgalvojumam, ka latviešu s.-d. partijā tai laikā dominēja komūnisti, varētu vēl pieminēt to daudzo 1905. gada sociāldemokratu emigrantu komūnistisko noskaņojumu, kas vēl tagad valda šī kontinenta veco immigrantu plašākās masās. Tie savu 1905. gada komūnistisko pārliecību ar lielu stūrgalvību saglabājuši līdz mūsu dienām. Par to liecina kaut vai tas gārs, kādā raksta šo latviešu veco immigrantu laikraksts „Amerikas Latvietis", kas taču ir neapšaubāmi komūnistisks. Šie emigranti nekad nav apsveikuši Latvijas brīvvalsts nodibināšanos, kad tanī valdīja „pasaules vismodernākā satversme" un lielākā partija parlamentā bija sociāldemokratu partija, bet „ugunīgus sveicienus" nekavējoties sūtīja Latvijas iekarotājiem un Latvijas brīvvalsts iznīcinātājiem, tikko krievu komūnisti bija iesoļojuši mūsu zemē un vāca ziedojumus gan „Rīgas hospitālim", gan „biedram" Kirchenšteinam, lai to apgādātu ar elektronisku mikroskopu... No kurienes tad pēc autora domām būtu varējis rasties šis komūnistiskais noskaņojums pie vecajiem latviešu immigrantiem? Amerikas komūnistu partija nodibinājās tikai 1919. gadā, un autors taču negribēs apgalvot, ka šī partija un nevis mūsu pašu māju komūnisti sociāldemokratu maskās ir tie, kam jāpiedēvē šie nopelni internacionālā komūnisma labā.

Buģis

(Turpinājums sekos)

APKĀRT ZEMES LODEI

Ēģiptes valdība izdevusi likumu, ar kuŗu mākslas skolām nākotnē aizliedz ne vien līgt modeļus, bet arī zīmēt plikpus. Izglītības ministrija paskaidrojusi ,ka likums izdots morāles un labu tikumu sargāšanas nolūkos.

Šveicietes nesen uzsākušas niknus karus pret ielu dzelzceļiem un autobusiem tādēļ, ka viņām šajos satiksmes līdzekļos esot jāstāv un jāstaigā uz pirkstgaliem. Lieta tāda, ka Šveices publisko satiksmes līdzekļu grīdas pa lielākai daļai ir izliktas koka režģiem, kuŗu spraugas ir tieši kā nomērītas, lai tajās iesprūstu un pēc tam parasti nolūztu jaunākās modes kurpju smailie papēži. Nolauztu papēžu dēļ Šveices publiskajos satiksmes līdzekļos tādēļ bieži tagad risinās traģikomiskas ainas — dāmas ar nolauztajiem papēžiem bombardē ne vien konduktorus, bet dažreiz plānajās zeķēs nosoļo prāvus gabalus, lai sabojātās kurpītes triektu uz satiksmes pārvaldes dižgaru rakstāmgaldiem.

Kāda Itālijas tiesa noraidījusi Musolīni piederīgo prasību izsniegt viņiem diktātora mīlestības vēstules Klārai Petriči. Vēstules tagad nodotas slepenajam archīvam. Valdība noraidījusi arī piederīgo prasības izdot viņiem Benito Musolīni mirstīgās atliekas, kuŗu atrašanās vieta ir viens no Itālijas lielākajiem noslēpumiem.

EIROPAS LATVIEŠU 2. MEISTARSACĪKŠU DALĪBNIEKI

Aleksandrs Vanags Latvijas kausu pasniedz 2. Eiropas latviešu meistarsacīkšu basketbolā uzvarētājai — Rietumvācijas latviešu vienībai. No kr.: Z. Sēnbergs, I.Alberts, A. Avotiņš, K. Dekteris, A. Karps, O. Koceris, I. Sockis.

„Zviedri": no kr. — Kraulis, Tēriņš, Oša, Jankovskis, Reneslācis, Freibergs, Stendzenieks, Brants.

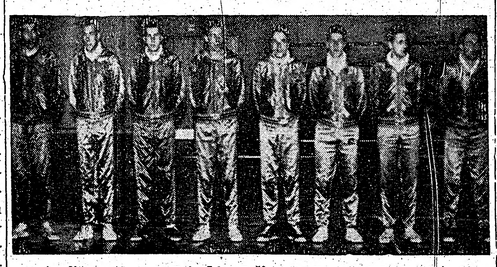

„Anglji": no kr. — Priedītis, Ješinskis, Zariņš, Kārkliņš, Smits, Sviksts, Sproģis, Antēns

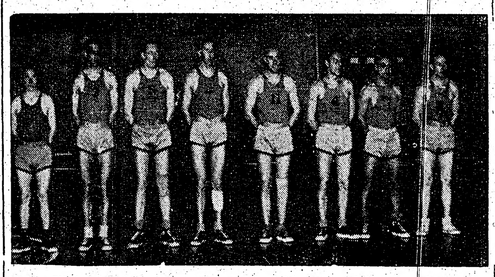

„Vāciešu" 2. grupa: no kr. — Auželis, Graudiņš, Dzenis, Mastiņš, Spriža, Cēlējs, Koneckis, Janovskis.

Ko domā, stāsta un dara Rietumvācijas latviešu basketbola „milzis" Žanis Šēnbergs

Tās bija dažus gadus pēc kara, kad Šlēzvigas-Holšteinas zvejnieku pilsētiņā pirmo reizi redzēju „garo Žani', kā jau toreiz dēvēja slaido latvieti Žani Šēnbergu. Toreiz viņš bija neaizstājams spēks vietējai vācu sporta kluba rokas bumbas vienībai. Kad Žanis dienesta dēļ, jo strādāja par šoferi, izpalika no vāciešu vidus, pēdējie arvien teica: „Was wollen wir ohne Riese?"

Pagājuši desmit gadi. Žanis Šēnbergs jau labi sen kopš vairs nav Neištatē. Viņa darba lauks tagad ir 4090. Labor Service Co, latviešu sardžu rota Bruchmilbachā, kuŗu komandē kapteinis Kārlis Dekteris, cilvēks ar „sporta sirdi." Viņa vienībā darbu un maizi atraduši daudzi latviešu sportisti. Viņš „savu" Bruchmilbachu, pavisam maziņu vācu „dorfiņu" Reinlandes-Falcā,izveidojis par latviešu sporta cietoksni Rietumvācijā. Viņa nopelns, varbūt, ir arī tas, ka Rietumvācijas latvieši izcīnīja Eiropas meistartitulu basketbolā, jo tāda enerģija šodien, pēc vairāk nekā desmit gadu trimdas, ir vairs tikai retam.

„Cik ilgi tu vēl domā turēt līdzi?" tā vēl nesen jautāju Žanim, kas ar saviem četrdesmitiem nemaz nejūtas tik vecs.

„Dažus gadiņus, vecīt, vēl droši," bija viņa atbilde. Vairāk viņš neteica ,jo Žanis runā maz. Varbūt mazliet vairāk viņš pateiktu pie alus glāzes... bet spēkratus vadīt ar cilvēku kravu ir svariga lieta, un Žanim ir izkopta atbildības sajūta.

Tā vien liekas, ka Žaņa sirdslieta ir volejbols. Tīri apgalvojis gan viņš to nav. Basketbola spēle sava straujuma dēļ pārāk daudz prasa, un tieši tamdēļ, ka Šēnbergs ir „milzis," viņam daudz jāpiepūlas. Arī gadiņi teic savu. Un tomēr 2. Eiropas latviešu basketbola meistarsacīkstēs tieši Šēnbergs pierādīja, ka ir pats labākais Rietumvācijas latviešu basketbolists. Pag. gadā šādu titulu ieguva O. Koceris, kas arī šogad tikai spridi palika aiz garā Žaņa.

„Lai ar saviem gadiem turētos līdzi jaunākiem, vajaga daudz gribas, daudz pūliņu," saka Šēnbergs. „Labi, ka sirds vēl ir savā vietā. Sirdskaites taču šodien ir „modes slimības," ar tām slimo katrs otrais..."

Jā, labi, ka mūsu dižajam sportistam šīs kaites gājušas secen.

„Ja Rietumvācijas latvieši izcīnīto meistartitulu vēlas aizstāvēt arī nākamajās meistarsacīkstēs, tad jāmeklē jauni spēki. Neticu arī, ka piecdesmitgadnieki mēs varēsim Anglijas un Zviedrijas latviešu jaunatni vēl pieveikt; šī jaunatne, trimdā dzīvojot, pratusi no sava vidus izaudzināt krietnus basketbolistus."

Garajam Žanim taisnība. Rietumvācijas latviešu sporta dzīvei, ja tā turpmākos gados nepieņem citu virzienu, nav nākotnes. Būtu bēdīgi, ja tā notiktu. „Tas vienkārši tā nedrīkst notikt un ar to pietiek," saka garais Žanis. „Līdz šim šinī zemē ir uzturēta latviešu sporta labā slava, mūsu organizāciju un skolu pienākums ir lai turpmāk tas būtu tāpat."

Žanis Šēnbergs, kas īsi pēc basketbola meistarsacīkstēm zaudēja savu dzīves biedreni — tā mira Hamburgas slimnīcā, — visiem personiskiem grūtumiem un pārdzīvojumiem ticis pāri ar savu nosvērtību, godprātību. Mierīgs, tīrs, solīds ir arī garā Žaņa sporta veids, kas daudziem jo daudziem var būt par skaistu piemēru. Mks.

Dr. A. BRETTLER

Speciālists nieru, asins un pūšļa slimībās. Vispārējā ārstniecība.

Pieņem no 2—7 pp. un pēc norunas.

338 BLOOR St., W., tel. WA 1-7671

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. med.

K. ZYMANTIENE

Arste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Rusholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. LE 4-6851

Runā latviski un vāciski

KLAVIERU BUVĒTAJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

229 YONGE ST.,

Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 208,

EM 4-3141, vakaros MA 0141

Runā vāciski un krieviski

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

Latviešu farmaceits T. KRAUMANIS

piedāvā savus pakalpojumus

HALLS DRUGSTORE LTD.

14 DIXON RD., TORONTO 15, ONTARIO

Aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DŽAMBOREJĀ PLĪVO LATVIJAS KAROGS

Pirmā internacionālā skautu džamboreja šai pavasarī notika no 18. — 21. maijam Mount Nemo — Hamiltonas un apkārtnes skautu nometnes laukumā. Džamborejā piedalījās pavisam 350 skauti, piedaloties latviešu, igauņu, lietuviešu, poļu, ukraiņu, ungāru, ASV un Kanadas skautiem. Visa džamboreja bija sadalīta piecās apakšnometnēs: Afrikā, Amerikā, Āzijā, Austrālijā un Eiropā. Nometnes vadībā bija visi ārzemnieku skauti. Džamborejas vadītājs bija ungārs, palīgi lietuvietis un latvjetis E. Dāvidsons. Pārējos amatos pa vienam no katras tautības.

Šīs internacionālās skautu džamborejas ierosinātājs ir Immigrācijas departamenta Hamiltonā sakaru virsnieks J. Šarps. Ar viņa gādību Hamiltonas Rotary kluba šai skautu džamborejai bija dāvināts $500.00 izlietošanai nometnes vajadzībām.

Tika izdota arī īpaša brošūriņa ar īsu aprakstu par katras tautības skautiem, kas piedalījās džamborejā. Tā, starp citu, bija pieminēts, ka komūnisti noslepkavojuši Latvijas skautu priekšnieku ģen. K. Gopperu.

Lielā skautu parāde notika svētdien, un to pieņēma Ontario skautu priekšnieks J. W. Teesdale. Spēlēja Burlingtonas vidusskolas orķestris apm. 50. dalībnieku sastāvā. Mastā tika uzvilkts Kanadas un pārējo tautību nacionālie karogi. Pēc tam sekoja nometnes apskate. Vakarā bija lielais ugunskurs, kur katra skautu grupa sniedza savus priekšnesumus. Latvieši demonstrēja tautiskās dejas nacionālos tērpos. Žēl, ka laiks nebija visai izdevīgs, bet neskatoties uz to skautu gara stāvoklis bija ļoti mozs. Latviešu grupā piedalījās skauti no Toronto, Hamiltonas un Niagaras.

Darbs vēršas plašumā un dziļumā

Nav nemaz tik sen — tikai nedaudz ilgāk par vienu gadu, kad savu darbību sāka Oskāra Perro nekustamu īpašumu pirkšanas-pārdošanas birojs. Bet šai īsajā laikā enerģiskais uzņēmuma šefs, strādādams gan, kā pats apgalvo, pat 12 un 14 stundas dienā, ir skaidri pierādījis, ko var panākt ar neatlaidīgu darbu, sparu un uzņēmību.

Perro birojs ne tikai ieguvis uzticību un arī šai nozarē tik grūti iekarojamo un paturamo labo slavu, bet paspējis arī izaugt un izplesties, kļūstot par nopietnu konkurentu dažai labai lielai un vecai vietējai firmai.

Šais dienās O. Perro savu klientu, darbinieku, draugu un paziņu vidū iesvētīja sava biroja jaunizbūvētās un paplašinātās telpas 1597 Bloor St. W., jo līdzšinējais uzņēmuma mājoklis straujajam apgrozījumam bija kļuvis jau jūtami par mazu. Šai pašā laikā O. Perro atvēris arī savai firmai jaunu nodaļu „latviešu pagastā" — Šelburnā, kuŗas biroja telpas atrodas 10. un 24. ceļu krustojumā, dzīvā satiksmes mezglā, kam garām traucas braucēji uz Koligvūdu un Vasagas līci. Šai nodaļā strādā 3 aģenti — latvieši Z. Bukovskis un A. Feodorovs un viens kanadietis. Darba lauks tiem pašreiz ir apbūves gabalu pārdošana ap Spring Water ezeriem, kur par lētu maksu, apm. 800-1500 dol., var katrs iegādāties sev jauku zemes stūri vasaras atpūtai.

Šai apvidū O. Perro nesen arī pārdevis vācu klubam „Harmonie" 200 akru lielu zemes gabalu buru lidotāju apmācībām, kas jau cītīgi sākuši cilāt spārnus.

Prāvais viesu pulks, — ap 100 apmeklētāju, nāca un gāja gandrīz vai visu sestdienu, lai atstātu savus labos novēlējumus O. Perro firmas turpmākajam plaukumam.

KAS KĀPJ DZIESMU KALNĀ...

(Pārnesums no 5. lpp.)

Personīgi apsveikumus nodeva L. Kvietiņš no Milvoku latv. ev.-lut. draudzes; V. Aparjods no DV Milvoku apvienības un tās vīru koŗa; V. Gailāns no Milvoku ev.-lut. sv. Jāņa draudzes un A. Sineps no šīs draudzes koŗa; P. Ozols no Milvoku aktieŗu kopas; A. Pedraudze no Latviešu kooperatīvā sabiedrības.

Daudz skaistu un sirsnīgu vārdu bija arī rakstveida apsveikumos. Milvoku dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdētājs un Vienkonsīnas korporāciju kopas seniors A. Bolšteins sveicināja ar dziesmu: „Ko dziedāšu, ko runāšu svešu zemi staigādams? Dziedāš' pats savu dziesmu, runāš' savu valodiņu." 2. latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komiteja bija piesūtījusi telegrammu: „Kas kāpj dziesmu kalnā dainot — Tēvuzemei godu ues." No komponistiem un koriem apsveikumus bija piesūtījuši prof. A. Ābele, koŗa goda biedrs V. Ozoliņš ar koŗa jubilejai veltītu dziesmu, Jēkabs Poruks, Jānis Norvilis, Ed. Ramats un viņa koris Čikāgā, Detroitas dir. Banders, Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas draudzes koris un dirigents Ed. Strautmanis. Bija arī daudz citu apsveikumu.

Sekoja koristu rīkotais groziņu vakars ,kuŗā uz koŗa valdes lēlūgumu piedalījās gandrīz visi viesi.

R. Z.

SPORTS

ARĪ KLĪVLENDA PIEDALĀS

Niagaras latv. sporta kluba volejbola un basketbola spēlēm bez Filadelfijas un Hamiltonas sportistiem savu piedalīšanos pieteikuši arī klīvlendieši. Tā 26. maijā Niagaras lielākajā vingrotavā, 4 Epworth circ., notiks 4 klubu sacensības. Sākums plkst. 14.00. Sieviešu volejbolā sacentīsies Niagaras un Filadelfijas vienības. Vakarā plkst 20.00 tradicionālā sportistu Ziedu balle ar Niagaras Ziedu karalienes vēlēšanām.

D.V. — HELLAS 1:1 (1:1:)

Pirmo līgas spēli, kaut gan lija, izdevās nobeigt neizšķirti 1:1. Latvieši spēli uzsāka brāzmaini un jau 6. minūtē Muskats ar galvu iesita vārtus, taču rezultātu paliekināt neizdevās līdz pat spēles beigām. Puslaika vidū vārtsarga kļūdas dēļ krita arī vienīgie mūsu vārti. Visu spēlees laiku latvieši bija nelielā pārsvarā, arī uz vārtiem tika šauts diezgan bieži, bet ļoti labi spēlējošā grieķu aizsardzība (dažreiz pat 9 grieķu spēlētāji bloķēja savus vārtus), īpaši vārtu sargs atvairīja visus mūsu uzbrukumus. Beidzamajās desmit minūtēs, kad mūsu puišiem zuda cerības gūt vārtus un viņi drusku atslāba, arī grieķu straujajiem uzbrucējiem izdevās vairāki caurrāvieni, bet arī viņiem nelaimējās. Tā spēle beidzās neizšķirti.

D.V. — EINTRACHT 3:0 (2:0)

Pēc pavasarīgās draudzības spēles ar latviešiem, kad Eintracht zaudēja 0:8, tā stipri pārveidoja savas komandas sastāvu. Iepriekšējās līgas spēlēs, uzvarot Kalevu un ar lietuviešu Vītis nospēlējot neizšķirti, Eintracht bija favorits. Taču latviešu DV komanda nospēlēja vienu no savām šīgada labākajām spēlēm un pelnīti uzvarēja ar 3:0. Pirmajā puslaikā Kudrašovs iesita divus vārtus un otrā V. Litaunieks rezultātu paaugstināja uz 3. Kaut gan kuplā skaitā sanākusī vācu publika nemitīgi uzmudināja savus spēlētājus, latviešu uzvara ne mirkli nebija apdraudēta. I. Kajaks ievainojis roku, kāpēc kādu laiku nevarēs sacīkstēs piedalīties.

Pirmajā spēlē pret vāciešiem piedalījās arī A. Richters, kuŗš pierādīja, ka ne tikai basketbolā, bet arī futbolā varēs būt viens no labākajiem. Abās sacīkstēs spēlēja: Jēkabsons, Alksnis, Ģimis, Sprogis, Sudmalis, Litaunieks, Lukovskis, Richters, Miezītis, Muskats, Buŝs, Harcbergs, Kajaks, Kudrašovs.

Nākošā spēle 28. maijā, pl. 7.00 pret maķedoniešiem — Alexander the G.

PĀRBAUDE VIEGLATLĒTIKĀ

Toronto vieglatlētu pārbaudes sacīkstēs 21. maijā sasniegti šādi labākie rezultāti:

Valda Vilsone 60 m. skrējienā 8,6 sek. un tāllēkšanā 4,51 m., Dz. Tora augstlēkšanā 1,40 m., A. Bergvalds lodē 13,49 m., V. Ādmine lēca tālumā 4,37 m., augstumā 1,30, B. Skujiņa augstumā 1,30, V. Teteris un K. Virkavs 200 m. istanci veica 24.8 resp. 25.1 laikā.